

Uvodnik

To, da se ob zaključku prve delovne polovice leta, torej tik pred pričetkom dopustnih dni in tednov, nenadoma obravnavajo in predstavljajo številni za občine izjemno pomembni zakonodajni predlogi, pravzaprav ni nič novega. S principom, po katerem smo mi svoje naredili, zdaj pa ste vi na vrsti, da v treh, štirih ali petih dneh opravite svoj del naloge, ker se namreč zelo mudi, se soočamo zelo pogosto. Mi pa vedno znova in znova nekako računamo na modrost vsakokratne državne oblasti, da bodo razumeli nujnost vključitve lokalnih skupnosti in njihovih reprezentativnih asociacij v nastajanje zakonodajnih predlogov, kadar ti določajo pogoje njihovega delovanja in to tako, da bodo ti to možnost sodelovanja lahko tudi udejanili. Pa se običajno kar strinjamo, mi z lokalne ravni in tisti z državne, da je sodelovanje lokalne ravni na tem segmentu izjemnega pomena. Samo, potem se spet kaj zakomplicira, pa dnevi in tedni tako hitro tečejo in, ja, se spet mudi. Tako smo v zadnjem času na mizo dobili dolgo pričakovani predlog zakona o davku na nepremičnine, ki je eden ključnih zakonov za bodoče stabilno in vzdržno finančno pozicijo občin. Pa se z zakonom precej mudi. Jasno. Matično ministrstvo – služba za lokalno samoupravo in regionalno politiko je za vikend v branje občinam posredovala predlog novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. V ponedeljek je minister že pričakoval tehtne in argumentirane pripombe in razpravo tistih, ki so bili povabljeni na sestanek. V teh od sonca prežganih dnevih izgleda, da smo še daleč od zavedanja pomena in vrednosti partnerstva med lokalno in državno ravno. Še naprej se bodo sprejemali zakoni, ki se ne bodo najbolje obnesli v realnem življenju, zato bodo potrebne nove in nove bolj ali manj posrečene njihove spremembe. In tako od enega do drugega poletja, od enih do drugih bolj ali manj novih oblastnikov, do istih slabih ali manj slabih rešitev.

ČASOSPIS izdaja: Skupnost občin Slovenije.

ČaSOŠpis izhaja na dva meseca in ga brezplačno prejemajo občine, državne institucije, mediji.

Odgovorna urednica:
Jasmina Vidmar

Grafično oblikovanje in prelom:
ZADRGA, komunikacijska agencija

Tisk:
Mladinska knjiga trgovina, d.d.

Fotografije:
Jasmina Vidmar

ISSN 1581-8500
Naklada: 1100 izvodov

Naslov uredništva:
Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1, 2000 Maribor

Telefon:
02 234 15 00

Faks:
02 234 15 03

Splet:
www.skupnostobcin.si

E-mail:
info@skupnostobcin.si

8 Problematika plazovitosti v Sloveniji in možne rešitve

13 Objavljeni novi razpisi

19 Z nerazvitim posluhom za razvoj podeželja

23 17. seja predsedstva Skupnosti občin Slovenije

31 Prvih šest mesecev Komisije za občinsko redarsko službo

48 Nalas expo 2011: Inovativne občine odprte tudi pri nas

4	Predlog zakona o davku na nepremičnine	41	SOS za večjo varnost v cestnem prometu v občinah
6	Vožnja v naravi – predpis se spreminja	42	Z novim zakonom proti korupciji
8	Problematika plazovitosti v Sloveniji in možne rešitve	42	Sestanek slovenske in hrvaške asociacije v Buzetu
10	Občinske takse za uporabo javnih površin	43	3. seja Komisije Odbora regij za naravne vire (NAT)
13	Objavljeni novi razpisi	43	3. sestanek komisije za državljanstvo, upravljanje ter institucionalne in zunanje zadeve (CIVEX)
16	Spodbujanje plačilne discipline v državi	44	3. sestanek komisije za izobraževanje, mladino, kulturo in raziskave
17	Nadzorni odbor operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov	45	85. plenarno zasedanje Odbora regij
19	Z nerazvitim posluhom za razvoj podeželja	46	3. seja komisije OR za okolje, podnebne spremembe in energijo (ENVE)
20	Z Dorjanom Marušičem o možnih zakonodajnih spremembah	47	4. sestanek komisije Odbora regije za ekonomsko in socialno politiko (ECOS)
21	Redna letna skupščina Skupnosti občin Slovenije 2010	48	Nalas expo 2011: Inovativne občine odprte tudi za vas
23	17. seja predsedstva Skupnosti občin Slovenije	48	Novo pri članicah NALAS
25	Z ministrom o Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev	49	EU MIDIS - vprašalnik Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji
26	Prostorsko planiranje med sistemsko ureditvijo in prakso	50	Suše in pomanjkanje vode v Evropski uniji
27	Delovni posvet Vse o lokalnih volitvah	51	Pozivi k davčnim ureditvam za obremenitve okolja
30	Bodoči finančni sistemi za občine	52	Kampanja moja družba – za večje sodelovanje občin in nevladnih organizacij
31	Prvih šest mesecev Komisije za občinsko redarsko službo	54	Izziv za enakost spolov v izobraževanju
33	Sestanek Delovne skupine za notranje revidiranje	55	Projekt MODEL uspešno zaključen
34	Avtentična razlaga 16. a člena zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS	56	O razpoložljivih sredstvih v okviru "švicarskega prispevka"
35	SOS proti ukinitvi koncesijske dajatve občinam	56	5. sestanek projektnih partnerjev NIMSEC
37	Skupnost o malem delu	57	Nogometna ekipa županov SOS v Romuniji
38	Zadnja usklajevanja za zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev	58	2. turnir v malem nogometu in odbojki
39	3D javne razgrnitve		
40	Predstavitev predloga novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja		

Predlog zakona o davku na nepremičnine

MAG. NEVA ŽIBRIK IN IGOR BEVC,
MINISTRSTVO ZA FINANCE

Na Ministrstvu za finance smo pripravili predlog zakona o davku na nepremičnine, ki ga je Vlada RS uvrstila v svoj normativni program dela za leto 2010. Roki za pripravo in uveljavitev zakona so vezani tudi na postopek prvega obveščanja lastnikov nepremičnin o vrednosti njihovih nepremičnin v sistemu množičnega vrednotenja nepremičnin, ki bo izvedeno predvidoma letos jeseni. Torej bo z letom 2011 končno izpolnjen bistven pogoj za prehod na nov sistem davka na nepremičnine, saj bodo v registru nepremičnin vsem nepremičninam pripisane posplošene tržne vrednosti, zato je primerno, da se v letošnjem letu pripravi zakonska podlaga, sistem pa uveljavi s 1. 1. 2011.

Namen zakona je posodobiti sistem obdavčevanja nepremičnin in nadomestiti trenutno veljavne dajatve na tem področju, to je davek na nepremičnine, ki se odmerja v skladu z Zakonom o davkih občanov, in nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, ki se odmerja v skladu s predpisi o urejanju prostora. Temeljni namen torej ni splošno zvišanje obdavčitve nepremičnin, ampak nadomestitev sedanjih dveh dajatev z enotno sodobno dajatvijo, ki bo po predlogu zakona ostala prihodek občin. Razlogi za spremembo sistema so številni, od neenotnosti in neprimerljivosti med veljavnima davkoma, do želje, da se s sistemom omogoči občinam bolj nadzorovano urejanje te dajatve, zagotovi stalen in razvojno naravnan davčni vir ter tudi skozi ta instrument spodbudi aktivnejšo prostorsko politiko.

Obdavčile se bodo vse nepremičnine, ki so vpisane v register nepremičnin. Zavezanec za plačilo davka bo lastnik nepremič-

nine. Glede davčnih stopenj je predlagano, da zakon določi minimalno davčno stopnjo, občine pa nato same določijo stopnjo, primerno za njihove ekonomske razmere. Razmišlja pa se tudi o določitvi najvišje davčne stopnje, torej bi se določil razpon od najnižje do najvišje davčne stopnje. Lokalna skupnost naj bi imela tudi možnost določitve različnih davčnih stopenj za različne skupine vrst nepremičnin. Izjemoma naj bi se za prvo leto davčne stopnje določilo že na podlagi zakona. Te se bodo določile tako, da se raven obdavčitve na posamezno nepremičnino, v primerjavo z zdaj odmerjenima dajatvama, ne bi bistveno spremenila, občinam pa bi se zagotovil vsaj enak če ne nekoliko višji prihodek iz tega naslova. V osnutku zakona so podani predlogi, ki pa se bodo še preverjali tudi ob sodelovanju občin. Glede določanja stopenj je za občine pomembna tudi določba, ki predlaga, da se občinam v primeru, da podatkov o davčnih stopnjah ne pošljejo pravočasno, ali pošljejo podatke, ki niso skladni z zakonom (torej davčno stopnjo nižjo od predlagane minimalne v višini 0,01 %), davek odmeri po minimalni stopnji. To je zelo ostra določba, ki bi lahko imela zelo negativen vpliv na prihodke občine.

Predlaga se, da se davčna osnova določi v višini 80 % posplošene tržne vrednosti, kot bo določena v sistemu množičnega vrednotenja nepremičnin. Pri določanju

oprostitev in olajšav se bomo zgledovali po običajnih praksah v drugih državah EU. V osnutku zakona se predlaga, da bi bila davka oproščena vodna zemljišča, varovalni gozdovi, kmetijska zemljišča, od katerih se odmerja dohodnina na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka (katastrskega dohodka), stavbe s statusom kulturnega spomenika, stavbe v lasti države ali lokalnih skupnosti, ki se uporabljajo za upravne namene,

stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalne namene in sakralni objekti ter pokopališke stavbe.

Glede opredelitve nepremičnin, za katere naj bi veljale posebnosti pri določanju davčne stopnje ali morebitnih oprostitev ali olajšav, je pomembno, da se te določajo na podlagi klasificiranja oziroma identifikacij, kot so navedene v registru nepremičnin. Predlaga se, da se za stavbe oziroma dele stavb pri določitvi vrst nepremičnin upoštevajo šifre dejanske rabe, kot jih določa klasifikacija vrst objektov na podlagi Zakona o graditvi objektov (CC-SI klasifikacija), ki je na podlagi Zakona o evidentiranju nepremičnin za potrebe registra nepremičnin (ta bo osnova za obdavčitev) opredeljena zelo podrobno, na šest oziroma sedem mest. Za zemljišča brez sestavin pa se predlaga, da se vrste nepremičnin opredelijo na podlagi modelov vrednotenja. Ti za zemljišča slonijo na namenski ali dejanski rabi.

V osnutku zakona se razmišlja tudi o možnih rešitvah za obdavčitev praznih nepremičnin, za katere ni mogoče določiti zavezanca za plačilo. To so na primer primeri umrlega lastnika brez dedičev, lastnika z neznanim naslovom, tujca brez ustreznega identifikatorja itd. Gre praviloma za zapuščene nepremičnine, ki največkrat tudi niso v uporabi. Predlaga se, da bi se tudi takim nepremičninam odmeril davek v obliki dolga, ki bi se poplačal na račun prihodkov občin ob določitvi plačnika davka (torej ob dedovanju ali drugačnem načinu določitve lastnika). Predlog ima seveda razloge za in proti, o katerih bi bilo primerno razpravljati.

Z novim sistemom davka na nepremičnine se želi vzpostaviti celovit, enoten, enakopraven, pravičen in pregleden sistem obdavčitve nepremičnin, ki bo predvsem služil kot primeren vir financiranja javnih storitev in dobrin na lokalnem nivoju ter služil kot dopolnilen ukrep spodbujanja razvoja lokalnega okolja. Zato se pričakuje, da se bodo občine aktivno vključile v pripravo predloga zakona ne le s predlogi glede davčnih stopenj temveč tudi s predlogi glede postopkov odmere, rokov pošiljanja podatkov, rokov odmere (ki vplivajo na roke prilivov v občinski proračun), pa tudi s predlogi glede oprostitev, primernosti odmere davka na prazne nepremičnine brez lastnikov itd.. Pri tem naj bodo pozorne na primerno opredeljevanje posameznih vrst nepremičnin tako, da jih bo mogoče določiti na podlagi podatkov registra nepremičnin.

Ministrstvo za finance bo ob pripravi predloga zakona upoštevalo vse smiselne in izvedljive predloge.

Vožnja v naravi – predpis se spreminja

B. O.,

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Vse glasnejša so opozorila, da mnogi vozniki motornih vozil uredbe, ki v Sloveniji že 15 let prepoveduje vožnjo v naravi, ne upoštevajo. Protestirajo nevladne organizacije, občine in posamezniki, pobude za ureditev področja so dajali tudi poslanci in svetniki.

Ministrstvo za okolje in prostor je lani pripravilo oceno stanja na področju izvajanja Uredbe, pri tem je sodelovalo prek 30 nevladnih organizacij in posameznikov, tako ljubiteljev narave kot voznikov. Pregledalo je še druge predpise, ki posegajo na to področje, in pravno ureditev bližnjih držav. Minister je imenoval delovno skupino, v kateri sta – poleg predstavnikov ministrstev, inšpekcij in strokovnih institucij – tudi predstavnik Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije.

Zakaj spremembe uredbe?

Vožnja v naravi je vedno več: V zadnjem desetletju se je zelo povečalo število ljubiteljev oblik športa in rekreacije z mo-

tornimi vozili, ki omogočajo tudi vožnjo izven cest. Z tehnološkim napredkom in dostopnostjo teh vozil širšemu krogu ljudi se je število voženj povečalo, temu pa ni sledila ureditev infrastrukture za take vožnje. Po naših podatkih ni bilo urejeno niti eno območje za te športe, ki bi imelo tudi ustrezno dokumentacijo oz. dovoljenja. Posledica tega je, da se število voženj izven cest, v naravi, stalno povečuje.

Višja je osveščenost ljubiteljev narave: Z vse večjo osveščenostjo planincev, lovcev in ljubiteljev neokrnjene narave toleranca javnosti do motoriziranih voženj v naravi zelo upada. Nasprotovanja med obema skupinama so vse večja. Obe skupini zahtevata čim prejšnjo spremembo stanja.

Drugi predpisi so z zakonsko ureditvijo posegli na področje urejanja Uredbe: V preteklih letih so vožnjo v naravi pričeli urejati tudi drugi predpisi, bistvena sta Zakon o gozdovih in Zakon o planinskih poteh. Zakon o gozdovih po eni strani omogoča širjenje mreže kolesarskih poti tudi na nekatere vlake, hkrati pa omogoča vzpostavitev ustreznih režimov na gozdnih cestah zaradi interesov npr. naravovarstva. Zakon o planinskih poteh prav tako omogoča širjenje mreže kolesarskih poti na nekatere planinske poti. Žal te zakonske določbe obeh zakonov v praksi še niso zaživele, kar zlasti med kolesarji povzroča nezadovoljstvo. Spremembe je doživel tudi zakon o varnosti cestnega prometa, zlasti na področju vožnje z motornimi sanmi. Posledica sprejema novih predpisov je bila, da so si udeleženci različno tolmačili pravno ureditev tega področja.

Nadzor nad izvajanjem Uredbe je nezadosten, zlasti zaradi kadrovske podhranjenosti: Povečanemu pritisku zlasti motoriziranih voznikov v naravi ni sledila kadrovska okrepitev služb inšpekcijskega

nadzora, kot tudi ne nadzora z naravovarstvenimi nadzorniki. Vzrok je pomanjkanje finančnih sredstev.

Za motorna vozila strožje, za kolesarje nekoliko blažje, za vse bolj jasno

Ministrstvo za okolje in prostor se je odločilo, da zaradi nujnosti v prvi fazi predlaga spremembo veljavne uredbe. Če se

Več na: www.mop.gov.si/si/voznja_v_naravi/.

bo izkazalo za potrebno, bi čez dve leti pripravili nov predpis, ki bi urejal to področje. Ministrstvo predlaga zlasti naslednje spremembe uredbe:

Natančnejša opredelitev pojmov v uredbi. Zaradi jasnosti predpisa so nekategorizirane ceste taksativno našteje, kar bo javnosti olajšalo razumevanje. Ker je izvajanje veljavne uredbe v delu, ki prepoveduje organiziranje voženj, težko nadzorovati, je določeno tudi, kaj je vožnja v skupini.

Parkiranje koles v naravnem okolju ni več prepovedano. Zaradi parkiranja koles v naravi, stran od ceste, ne prihaja do ogrožanja narave, zato to ni več kršitev predpisa. Vožnja kolesa v naravnem okolju izven poti pa ostaja prepovedana.

Vožnja v naravnem okolju je dovoljena za potrebe službenih voženj javne gozdarske službe ter ta gospodarjenja z divjadjo in ribami. Veljavna uredba teh voženj ni izvzela iz prepovedi, čeprav smiselno sodijo med izjeme.

Izjeme za službene in podobne vožnje veljajo le, če dostop ni možen po cestah. Če je dostop možen po obstoječih nekategoriziranih cestah ali drugih prometnih površinah, se tudi službene in podobne vožnje opravljajo izven naravnega okolja – ni torej dovoljeno, da bi vozili v naravnem okolju po bližnjicah.

Vožnja po gozdnih prometnicah z motornimi sanmi, motokros motorji, štirikole-

sniki in drugimi neregistriranimi vozili na motorni pogon je prepovedana. Gozdne prometnice so gozdne ceste in vlake. Gozdni prostor je zaradi višje stopnje ohranjenosti narave praviloma tudi bolj ranljiv. V zadnjih letih se prav tu povečuje pritisk, ki je z razvojem novih vozil (sani, štirikolesniki) prisoten vse leto, tudi pozimi. Tu prihaja do izrazitih konfliktov med ljubitelji narave in vozniki, dogodili so se že tudi ekscesi.

Bistveno so zvišane kazni, zlasti za voznike motornih vozil. Kazni za kršitve so bile zdaj neporocionalno nizke in kršiteljev niso odvrčale.

Pomembno za občine: preusmeritev na poligone

Za občinske uprave so pomembne tri predlagane spremembe:

- vožnja je dovoljena na poligonih, ki jih določijo občine,
- vožnja v naravnem okolju je dovoljena za službene vožnje občinskih redarskih služb bo veljala izjema – zanje prepoved vožnje v naravi ne bo veljala,
- nadzor izvajajo tudi občinske redarske službe in medobčinske inšpekcijske službe.

Omejevanje voženj v naravi bo zagotovo bolj učinkovito, če bodo voznikom na voljo tudi poligoni. Zato je v predlagani spremembi uredbe predvideno, da tu prepoved vožnje ne velja. Ureditev poligonov – oziroma površin za rekreacijo in šport, in ki vključujejo rabo za namene vožnje z vo-

Za občinske uprave so pomembne tri predlagane spremembe:

- vožnja je dovoljena na poligonih, ki jih določijo občine,
- vožnja v naravnem okolju je dovoljena za službene vožnje občinskih redarskih služb bo veljala izjema – zanje prepoved vožnje v naravi ne bo veljala,
- nadzor izvajajo tudi občinske redarske službe in medobčinske inšpekcijske službe.

zili na motorni pogon in s kolesi - dopuščajo že veljavni prostorski predpisi. Poligone bodo v svoje prostorske akte vključile zainteresirane občine, v prostor pa jih bodo umestile tako, da bodo pri tem upoštevani tudi okoljski in naravovarstveni predpisi. Upravljanje s poligoni bo lahko postala tržno zanimiva gospodarska dejavnost, saj se sedaj nekateri vozniki iz Slovenije vozijo na poligone v okoliških državah.

Ministrstvo za okolje in prostor pripombe na predlagane spremembe uredbe sprejema do 12. julija 2010. Uredbo bi Vlada lahko sprejela še letos poleti.

Problematika plazovitosti v Sloveniji in možne rešitve

DOC. DR. MARKO KOMAC,
GEOLOŠKI ZAVOD SLOVENIJE

Kaj je in kako nastane zemeljski plaz?

Pobočni masni premiki zemljin in kamnin, med katere uvrščamo zemeljske plazove, skalne podore in masne ali drobirske tokove, so v Sloveniji zaradi njene pestre geološke sestave pogost pojav, ki v zadnjem času vse bolj ogroža tudi človeka in človekov življenjski prostor.

Sredi devetdesetih let je bilo po oceni strokovnjakov v Sloveniji med 7000 in 10000 večjih nestabilnih pojavov. Skupna škoda zaradi pojavov zemeljskih in snežnih plazov med leti 1994 in 2008 je znašala 99,07 milijonov evrov, samo leta 1998 je bilo škode zaradi plazov za 23,9 milijonov evrov. Dogodki preteklih let so marsikaterga prebivalca Slovenije soočili z vprašanjem varnosti njegovega domovanja, njegove lastnine ali celo njegovega življenja. Na prostorsko in časovno pojavljanje zemeljskih plazov vpliva več dejavnikov, ki jih lahko delimo na povzročitelje (vzročne dejavnike) in na sprožitelje. Medtem, ko prvi skozi daljše časovno obdobje vplivajo na »ugodne« razmere za nastanek zemeljskega plaz (lastnosti kamnin, naklon, ukrivljenost in orientacija terena, nadmorska višina lokacije, oddaljenost od geoloških mej, strukturnih elementov in od

površinskih tokov, dolžina toka površinske vode ter tip rabe tal), pa drugi, med katere sodijo večinoma trenutni dogodki, tako intenzivno spremenijo danosti nekega območja, da povzročijo splazitev zemeljske mase. Sprožitelji, ki so lahko posledica človeškega delovanja ali naravnih pojavov, se delijo na pripravljalne (sečnja gozda, vkopi, obremenitve brežin in razbremenitve vznožij) in sprožilne dejavnike (intenzivne

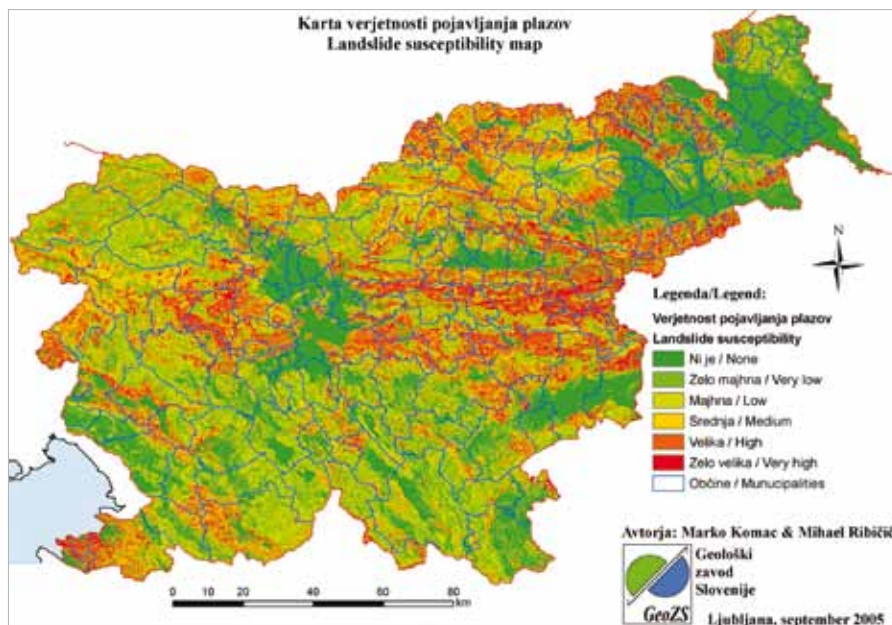
padavine, erozija in tresenje tal oziroma seizmična aktivnost območja).

Kako varno je moje domovanje?

Odgovor na to vprašanje že od nekdaj zaposluje strokovnjake, ki se ukvarjamo z ocenami in napovedovanjem pojavov pobočnih masnih premikov, v preteklih dveh desetletjih pa je tema presegla strokovne okvire, saj človek s širitvijo svojega življenjskega okolja vse bolj posega na območja, ki niso najprimernejša za gradnjo ali poselitev. S takim ravnanjem, ki ne upošteva geoloških danosti, smo v Sloveniji po nepotrebnem izpostavljali predvsem novogradnje. Množici prizadetih prebivalcev Slovenije se po vsakem večjem neurju pridružijo nove družine, katerih domovanja so ogrožena. Problematika pojavljanja zemeljskih plazov je že davno pljusnila čez rob akademskega in strokovnega kroga. Postala je širši problem, ki ga je treba sistemsko, kakovostno in sistematično reševati v okviru prostorskega načrtovanja in posegov v prostor.

Tako kot vedno, rešitve obstajajo!

Slovenija ima dolgoletno in bogato tradicijo raziskovanja pojavov zemeljskih plazov, skalnih podorov in drobirskih tokov. Glavna pomanjkljivost je v pomanjkanju sistemskega pristopa k omenjeni problematiki. Obstajajo številne študije plazljivih območij, ki sicer učinkovito rešujejo že nastale probleme, a parcialni pristop pri

preventivi, torej preprečevanju vplivov pobočnih masnih premikov, niso zadostni. Potreben je celovit, enoten in preverjeno kakovosten pristop k izdelavi podatkovnih slojev v dovolj natančnem merilu, ki bodo služili za prostorsko načrtovanje na nivoju občine oziroma parcele.

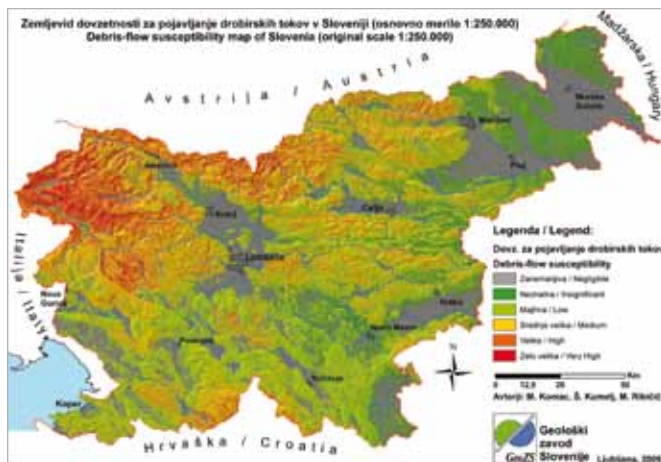
Za območje celotne Slovenije je Geološki zavod Slovenije leta 2005 izdelal in 2008 izdal Karto verjetnosti pojavljanja plazov v merilu 1 : 250.000, v letu 2010 pa še Karto dovzetnosti za pojavljanje drobirskih tokov v Sloveniji v enakem merilu. Oba modela (in karti kot prikaza modelov) sta bila izdelana na osnovi prostorskih analiz pojavljanj posameznih tipov pobočnih masnih premikov, rezultati pa so služili kot vodilo pri določitvi parametrov enostavnega linearnega matematičnega modela verjetnosti pojavljanja vsakega od tipov pobočnih masnih premikov.

V okviru več raziskovalno-razvojnih projektov, ki jih je finančno podprla država, smo na Geološkem zavodu Slovenije v sodelovanju z zunanjimi sodelavci izdelali metodologije in postopke za podrobno določanje območij, izpostavljenih zemeljskim plazovom, drobirskim tokovom in skalnim podorom v merilu 1 : 25.000. Metodologije smo zaradi študijskega obsega razvijali le na ožjih območjih. Metodologijo, ki smo razvili v okviru projekta Geohazard, omogoča oceno nevarnosti zaradi procesov pobočnega premikanja na enostaven in učinkovit način. V najširšem smislu pojma geohazard zajema razvita metodologija le del geološke nevarnosti, ki so v Sloveniji razen potresov najbolj prisotne, to so zemeljski plazovi in skalni podori (kasneje smo razvili še metodologijo za določanje območij nastanka in transporta drobirskih tokov). Metodologija sicer daje neposredno uporaben končni rezultat za omenjene pojave, a je le-tega mogoče dopolniti še z modeli transporta posameznih pobočnih pojavov, potresno mikrorajonizacijo in še nekaterimi, načeloma manj pomembnimi elementi geohazarda. Zaradi izjemne heterogenosti prostora smo metodologijo razvili na primeru občine Bovec, ki ponuja celo paleto problemov geoloških nevarnosti. Še bolj poudarjeno kot drugod v Sloveniji se je tam pokazala nujna po kvalitetnih podatkih, ki bi omogočili varnejše in trajnejše načrtovanje urbanizacije, izgradnje infrastrukture, razvoja turizma itd. Metodologija, ki je izrazito usmerjena k neposredni uporabnosti končnega izdelka pri prostorskem načrtovanju na nivoju lokalnih skupnosti (občin), je razdeljena na tri zaporedne faze. Osnovo

predstavlja sinteza obstoječih arhivskih geoloških podatkov (v primeru, da podatkov ni na voljo, je treba območje raziskati) v fazno karto geoloških nevarnosti zaradi procesov pobočnega premikanja v merilu 1 : 25.000. Taka karta je nadgrajena z izdelavo verjetnostnega statističnega modela geoloških nevarnosti zaradi procesov pobočnega premikanja v enakem merilu, ki mu sledi izdelava karte geoloških nevarnosti zaradi procesov pobočnega premikanja v merilu 1 : 25.000 na podlagi sinteze fazne karte in verjetnostnega modela. Slednji korak vsebuje tudi izločitev najbolj problematičnih območij, ki jih je treba podrobneje geološko kartirati, ali v merilu 1 : 5.000 ali pa v merilu 1 : 10.000, odvisno od razpoložljive topografske osnove. Na podlagi natančnega geološkega kartiranja smo izdelani detajlni načrti geoloških nevarnosti zaradi procesov pobočnega premikanja. Vsi podatki in podlage so prilagojeni za širšo uporabo v GIS orodjih in pregledovalnikih.

Kako dalje?

Dobro poznavanje geoloških nevarnosti določenega območja je torej ključni del smotrnega prostorskega planiranja in načrtovanja gradbenih posegov. Z analizo obstoječih geoloških podatkov, detajlnim kartiranjem potencialno nevarnih območij in z ustreznimi metodami, ki služijo kot podpora geološkim podatkom, kot je na primer daljinsko zaznavanje, je možno izdelati detajlne karte geološke nevarnosti in s tem določiti območja potencialnih nevarnosti (potresi, zemeljski plazovi, skalni podori, drobirski tokovi, poplave v obliki dviga podzemne vode, nabrekanje ali posedanje tal, udori površja, onesnaženje tal ipd.). Informacije v obliki kart bi morale služiti kot preventiva pred nepotrebnimi in nesmotrnimi človeškimi posegi v okolje. Ti so vse preveč lahko miselni, njihov rezultat pa so neželene posledice in nepotrebno izpostavljanje prebivalstva naravnim procesom. Prednosti in rezultati znanstvenega ter metodološkega reševanja takih problemov še zdaleč nimajo le akademske vrednosti, temveč predstavljajo tudi koristi širšega socialno-ekonomskega pomena. Karte geoloških nevarnosti bi morale postati nepogrešljiv pripomoček pri smotrnem prostorskem planiranju. Dolgotrajno zavarovanje stanovanjskih objektov pred plazenji je v večini primerov neekonomično, velikokrat pa je tudi neučinkovito. Najbolj smiselni pristop je torej izogibanje gradnji na nevarnih območjih oziroma njena prepoved.

Občinske takse za uporabo javnih površin

JASMINA TKALČIČ,
SEKRETARIAT SOS

Kot pristojnemu državnemu organu smo Službi Vlade RS za lokalno samoupravo (SVLR) posredovali pobudo za spremembo prve alineje prvega odstavka 9. člena Zakona o financiranju občin (UL RS, št. 57/2008-ZFO-1A).

Skupnost občin Slovenije je prvo pobudo za spremembo zakona naslovila že 4.4.2008. Ker se stanje ni spremenilo in ker država za občine ni imela posluha, smo naslednjo pobudo k predlagani spremembi naslovili še 18.11.2009. V pobudi smo predlagali spremembo Zakona o financiranju občin, ki določa, da lahko občina občinske takse predpisuje za uporabo javnih površin za prirejanje razstav in zabavnih prireditev. Ker vsebina navedene alineje posega in omejuje avtonomijo občin, smo predlagali spremembo, v skladu s katero bi navedena alineja določala, da občina lahko občinske takse predpisuje za uporabo javnih površin.

Predlog za spremembo so podale občine, obravnavalo pa ga je tudi Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije na svoji 14. redni seji v torek, 17.11.2009.

Skupnost občin Slovenije je tako 18.11.2009 predlagala:

»Predlagamo, da se prva alineja prvega odstavka 9. člena ZFO, ki se glasi:
- uporabo javnih površin za prirejanje razstav in zabavnih prireditev;
spremeni tako, da se bo glasila:
- uporabo javnih površin.«

Ministrstvo za finance je pobudo Skupnosti občin Slovenije odstopilo Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki je na pobudo odgovorilo z dopisom št. 031-2/2009, v katerem so povedali, da je zadnja sprememba Zakona o

financiranju občin bila sprejeta v letu 2008 in je stopila v veljavo z letom 2009. Pravi učinki spremenjenega in dopolnjenega zakona še ob koncu leta 2009 niso bili vidni, v pripravi pa je večfunkcijska analiza delovanja in financiranja lokalnih skupnosti. Zaključki te analize naj bi odgovorili na vprašanje, ali je potrebno sistemsko zakonodajo spremeniti, ob tej ugotovitvi pa naj bi preučili tudi pobudo Skupnosti občin Slovenije za spremembo prve alineje prvega odstavka 9. člena Zakona o financiranju občin.

Zastopamo stališče, po katerem je k potrebnim preučitvam sprememb Zakona o financiranju občin v skladu s pobudo skupnosti potrebno pristopiti nemudoma, saj so z obstoječo ureditvijo kršena pravila pravne države in avtonomije lokalnih skupnosti.

Na poslan dopis oziroma pobudo Skupnosti občin Slovenije 4.4.2008 je Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko odgovorila z dopisom št. 017-12/2005/292, z datumom 13.5.2008. V četrtem odstavku v dopisu ste navedli:

»Pri tem je potrebno opozoriti, da določba v celoti temelji na ugotovitvi, da naj bi bila občinska taksa določena za posebno uporabo javne površine, prostora ali mesta (javnega

dobra), kadar gre za neprofitno uporabo, časovno kratkotrajno oziroma občasno uporabo, nedoločeno število v naprej neznanih uporabnikov. Le izjemoma pa se predpiše občinska taksa, kadar je uporabnik v naprej znana pravna ali fizična oseba ali se tak prostor odda taki osebi v uporabo za profitne namene. V teh primerih se sklene pogodba in določi ustrezno plačilo za uporabo v skladu s predpisi, ki urejajo razpolaganje in upravljanje s stvarnim premoženjem države in občin. Na tak način je potrebno urejati tudi oddajo javnih površin za gostinstvo.«

Na tem mestu poudarjamo, **da je pogodba civilnopravni akt**, s katerim **ni možno** javnih površin oddajati v najem. Slednje se lahko uredi v upravnem postopku, ki pa ima osnovo v splošnem predpisu.

Javno dobro in naravna bogastva opredeljuje v tretjem poglavju *Gospodarska in socialna razmerja Ustava RS*. V 70. členu določa:

- Na javnem zobru se lahko pridobi posebna pravica uporabe pod pogoji, ki jih določa zakon.
- Zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva.
- Zakon lahko določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe, in določi pogoje za izkoriščanje.

Javno dobro opredeljuje tudi **19. člen Stvarnopravnega zakonika** (UL RS, št. 87/2002, 18/2007 Skl.US: U-I-70/04-18-SPZ) ki določa:

- (1) Javno dobro je stvar, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo (splošna raba).
- (2) Zakon določa, katera stvar je javno dobro in kakšni so pogoji za njegovo uporabo.
- (3) Na javnem dobru se lahko pridobi tudi posebna pravica uporabe pod pogoji, ki jih določa zakon.

Javno dobro je stvar, ki jo lahko v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih uporablja vsakdo. Javno dobro ni v pravnem prometu oziroma je na njem mogoč le omejen pravni promet glede posebne pravice uporabe in na njem ni mogoče pridobiti lastninske pravice na originalen način s priposestevanjem. **Posest javnega dobra ni mogoča, zaradi česar je izključeno posestno varstvo.**¹

Zakon pa določa posebno pravico uporabe. Gre torej za določene dobrine, na katerih se lahko le **izjemoma in omejeno** pridobi pravica omejene in posebne uporabe. Z uporabo argumenta »a contrario« neomejena in izključujoča raba civilnopravnih oseb na dobrinah v javni rabi torej ni mogoča. Ta je vedno omejena z namenom, lahko se izvršuje le na običajen in družbeno priznan način in ob upoštevanju enakih pravic drugih. Posebno pravico uporabe pa je moč dodeliti posebej, in to v upravnem in ne v **civilnopravnem postopku**. **Posebna raba je subjektivna javna pravica, saj pripada individualno določenemu upravičencu na podlagi posebnega upravnega dovolila in omejuje ali celo izključuje splošno rabo drugih oseb.** Ta pravica je v vsakem primeru omejena, njeno vsebino pa mora določati upravno dovolilo in se lahko podeli le pod določenimi pogoji

in v skladu z zakonodajo, če stvar javnega dobra to sploh omogoča.²

Posest je neposredna dejanska oblast nad stvarjo (neposredna posest) oziroma izvrševanje dejanske oblasti nad stvarjo nekoga drugega, ki ima neposredno posest iz kakšnega drugega pravnega naslova (posredna posest - npr. najem, zakup, posodba). Na javnem dobru posest ni mogoča, zaradi česar tožeča stranka ni upravičena do sodnega varstva. Posestno varstvo bi bilo možno le v primeru, da bi to prenehalo biti javno dobro, kar pa je potrebno ugotoviti z odločbo pristojnega organa, to je organa, ki je nepremičnini status javnega dobra tudi podelil.

Nadalje Zakon o graditvi objektov (UL RS, št. 102/2004-UPB1 (14/2005 popr.), 92/2005-ZJC-B, 93/2005-ZVMS, 111/2005 Odl.US: U-I-150-04-19, 120/2006 Odl.US: U-I-286/04-46, 126/2007, 57/2009 Skl.US: U-I-165/09-8, 108/2009) določa, da nepremičnina pridobi status grajenega javnega dobra lokalnega pomena z ugotovitveno odločbo, ki jo na podlagi sklepa pristojnega občinskega organa (občinski svet) po uradni dolžnosti izda pristojna občinska uprava. Pristojni občinski organ (občinski svet) izda sklep na zahtevo, ki jo vloži župan. Takšni zahtevi mora biti priložena navedba določbe zakona oziroma predpisa, v katerem je podlaga, da lahko določena vrsta objekta oziroma njegovega dela pridobi status grajenega javnega dobra ter katastrski načrt z vrisanim objektom. Občinska uprava pošlje pravnomočno ugotovitveno odločbo o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra pristojnemu sodišču, ki po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo zaznambo o javnem dobru. Objekt oziroma njegov del, ki ima pridobljen status grajenega javnega dobra, mora njegov lastnik oziroma upravitelj vzdrževati v stanju, ki omogoča splošno rabo v skladu z njegovim namenom. Na objektu oziroma njegovemu delu, ki ima pridobljen status grajenega javnega dobra, ni mogoče pridobiti lastninske ali kakšne druge stvarne pravice s priposestevanjem, prav tako pa ne more biti predmet izvršbe.

Iz navedenega izhaja, da se na javnem dobru sicer lahko pridobi posebna pra-

vica uporabe, vendar pod točno določenimi pogoji, potrebno pa je vsak primer podrobneje preučiti, saj je smisel javnega dobra v tem, da ga lahko uporablja vsakdo.

Kot smo že zapisali v dopisu z 18.11.2009 je Zakon o financiranju občin občin (UL RS, št. 123/06, 101/07, Odl.US:U-124/07-66 in 57/08, v nadaljevanju ZFO-1) iz leta 2006 razveljavil Zakon o komunalnih taksah (UL RS, št. 29/65, 5/68, 7/70, 7/72 in 18/91), s katerim so občine predpisovale komunalno takso. Po sedaj veljavni ureditvi lahko občine predpisujejo takso za zgolj taksativno naštete namene, določene v zakonu, ob tem pa zakon ne upošteva dejanske uporabe javnih površin, za katere so in bi lahko občine predpisovale takso.

Občine tako javne površine uporabljajo med drugim tudi za naslednje namene: postavitve gostinskega vrta, ki ni povezan z obstoječim gostinskim obratom; postavitve kioska; postavitve ute za prodajo kostanjev in drugih živil; postavitve gostinskega vrta, ki je povezan z gostinskim obratom; postavitve naprave za prodajo nakita, knjig, časopisov in podobno ter za prodajo sladoleda in drugih živil; postavitve prodajnega avtomata; postavitve

¹ Tone Frantar, Stvarno pravo, GV Ljubljana, 1993, str.334

² Komentar Stvarnopravnega zakonika, GV Založba 2004, za ta člen posebej dr. Andrej Berden

gradbenega odra ali gradbišča; postavitve obvestilne signalizacije za poslovna in trgovska središča in objekte v naselju; snemanje filma in reklamnega filma, otvoritev in podobno; izvedbe javne prireditve, ki nima značaja zabavne prireditve ali javnega shoda; izvedbo prireditev, ki jih organizira občina in ni zabavna; podpisovanje peticij, razdeljevanje gradiva z nekomercialno vsebino in podobno; postavitve razne okrasne opreme, kot so npr. stojala, klopi, mize, stoli, korita in ki ne sodi v urbano opremo.

Nekatere izmed občin so tako na podlagi 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (UL RS, št. 32/1993) sprejele odlok o posebnih in podrejeni rabi javnih površin, s katerim so uredila posebno podrejeno rabo javnih površin in predpisale komunalno takso skladno z Zakonom o komunalnih taksah. ZFO-1 je občinam zmanjšal obseg predpisovanja takse za uporabo javnih površin le na dve vrsti in to le za prirejanje razstav in zabavne prireditve na javnih površinah. **ZFO-1 pa tudi ni določil prehodnega obdobja oziroma roka, v katerem bi občinam bila dana možnost prilagoditi svoje odloke z njegovo vsebino.**

Skladno z Zakonom o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin (UL RS, št. 14/07, Odl. US:U-I-294/07-16 in 55/09 v nadaljevanju ZSPDPO) bi morala občina obremenjevanje nepremičnega premoženja s stvarnimi pravicami izvesti z metodo neposredne pogodbe ter ob tem upoštevati, da mora biti

obremenjevanje stvarnega premoženja občine odplačno. Pri predpisovanju takse za uporabo javne površine bi tako moralo biti upoštevano, da so javne površine (občinske ceste in zelene javne površine) objekti in naprave gospodarske javne infrastrukture, ki so grajene v javno dobro in katerih raba je javna. Zakon o gospodarskih javnih službah (UL RS, št. 32/93, 30/98-ZZLPPO in 127/06-ZJZP) daje lokalnim skupnostim v 9. členu pravico, da lahko predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov, namenjenih za izvrševanje gospodarskih javnih služb v občinah. **Obremenjevanje nepremičnega premoženja občine ni in ne more biti enako pri navadnem premoženju občine kot pri objektih ali napravah namenjenih za izvrševanje lokalnih javnih gospodarskih služb, grajenih v javno dobro.** Več, uporaba javnih površin bi morala biti dovoljena na podlagi odloka lokalne skupnosti, **ZFO-1 pa bi moral omogočati, da se za vse vrste uporabe jav-**

Na javnem dobru se sicer lahko pridobi posebna pravica uporabe, vendar pod točno določenimi pogoji, potrebno pa je vsak primer podrobneje preučiti, saj je smisel javnega dobra v tem, da ga lahko uporablja vsakdo.

nih površin predpiše taksa. Pogodba je volja obeh pogodbenih strank, odločba je enostranski oblastni akt, zato bi se uporaba javne površine morala dovoliti z odločbo izdano v upravnem postopku in ne na podlagi neposredne pogodbe. Razumljivo torej ni, da je za prirejanje razstav in zabavnih prireditev v ZFO-1 določeno predpisovanje takse, za vseh ostalih trinajst primerov, ki smo jih navedli zgoraj, pa se na podlagi 29. člena ZSPDPO uporablja metoda neposredne pogodbe, ker gre za obremenjevanje premoženja lokalne skupnosti. Vso obremenjevanje pa nima enakega pomena in tudi ne namena.

Metoda neposredne pogodbe pomeni, da sedanje odločbe nadomestijo pogodbe, ki jih bo občina sklepala z uporabniki. Uporabnik bi plačal za uporabo javnih površin uporabnino.

Sprememba predlagane alineje 9. člena zakona bi občinam omogočila, da same glede na svoje potrebe z odlokom določijo vrsto uporabe javnih površin in takso, s tem pa bi bila upoštevana tudi avtonomija lokalnih skupnosti, določena z Evropsko listino lokalne samouprave (Zakon o ratifikaciji Evropske listine in lokalne samouprave, Ur.l. RS, št. 57/96 MP, št. 15/96).

Glede na opisano je Skupnost občin Slovenije ponovno predlagala preučitev pobude za spremembo prve alineje prvega odstavka 9. člena zakona, kot je razvidno iz zapisanega.

Objavljeni novi razpisi

ZDENKO HARDI,

SEKTOR ZA RAZVOJ PODEŽELJA IN STRUKTURNO POLITIKO

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je 18. 6. 2010 v Uradnem listu RS objavilo javna razpisa, katerih namen je izboljšanje kakovosti življenja na podeželju ter ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Objavljena sta javna razpisa iz 3. osi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007 – 2013 za ukrepa Obnova in razvoj

vasi v višini 15 mio EUR in Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja v višini 8 mio EUR.

Ukrep 322 - Obnova in razvoj vasi

Cilj ukrepa je prispevati k izboljšanju kakovosti življenja ter zagotavljanju enakovrednejših bivalnih pogojev na podeželskih območjih.

Sklopi podpor so:

- **Urejanje površin za skupne namene in potrebe v podeželskih naseljih**
Predmet podpore je ureditev prireditvene površine v naseljih za kulturne, športne in druge javne namene, vključno z vaškim otroškim igriščem ter rekreacijsko potjo prilagojeno mladim družinam in starejšim. Za športne namene se podpre ena površina, ki je namenjena športu in/ali drugim namenom. Površina mora biti prosto dostopna.
- **Urejanje vaških jeder**
Predmet podpore je komunalna in prometna infrastruktura vaških in

trških središč, prenova fasad (zunanjih ometov) ter ureditev prostorov za trženje lokalnih pridelkov in izdelkov ter postavitev urbane opreme (kot so klopi, ograje, izveski in table). Prostor mora biti z naložbo celostno urejen in skladen z lokalnim okoljem.

• **Urejanje infrastrukture in povezav v naseljih**

Predmet podpore je komunalna in prometna infrastruktura, ki zagotavlja varnost prebivalcem in obiskovalcem, kot so ureditev pločnikov, parkirišč, avtobusnih postajališč, javne razsvetljave, dohodnih poti, kolesarskih poti. Predmet podpore je tudi infrastruktura za otroke in mamice ter starejše kot so pločniki z dostopom za voziček, varnostne ograje, poti prilagojene ljudem s posebnimi potrebami in starejše. Prostor mora biti z naložbo celostno urejen in skladen z lokalnim okoljem.

• **Obnavljanje in izgradnja večnamenskih zgradb skupnega pomena za medgeneracijsko druženje, kulturno-umetniško, športno in drugo prostočasno dejavnost lokalnega prebivalstva na podeželju**

Predmet podpore je obnova, izgradnja in notranja oprema večnamenskih zgradb javnega pomena, kot so kulturni domovi, prostori za delovanje otrok in mladih, prostori za medgeneracijsko druženje, e-točke. Predmet podpore je tudi z naložbo povezana infrastruktura za ljudi s posebnimi potrebami.

• **Preselitev kmetij iz vaških jeder z namenom njihovega celostnega urejanja**

Predmet podpore je preselitev stavb kmetije iz vaškega jedra z namenom celostne ureditve vaškega jedra v javnem interesu, kar mora biti v vlogi jasno utemeljeno.

Vlagatelji so občine.

Višina razpisa znaša 15 mio EUR. Najvišja stopnja pomoči znaša do 85 % oziroma za preselitev kmetij iz vaških jeder do 100 % upravičenih stroškov, od tega znaša delež Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja 75%, delež Republike Slovenije pa 25%.

Bistveni novosti razpisa sta višji delež sofinanciranja in preselitev kmetij iz vaških jeder z namenom njihovega celostnega urejanja.

Javni razpis je odprt od naslednjega dne po objavi v Uradnem listu RS do objave zaprtja javnega razpisa na spletnih straneh <http://www.mkgp.gov.si/> in <http://www.arsktrp.gov.si/>.

Ukrep 323 Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja

Cilj ukrepa je prispevati k izboljšanju kakovosti življenja ter zagotavljanju enakovrednejših bivalnih pogojev na podeželskih območjih.

Sklopi podpor:

- **Nepremična kulturna dediščina na podeželju (nepremični spomenik, spomeniško območje, nepremična dediščina, kulturna krajina, naselbinska dediščina)**

Obnova kulturne dediščine v primarnem okolju na podeželju vključuje obnovo spomenikov (nepremičnin, ki so razglašene za spomenik lokalnega ali državnega pomena), spomeniških območij (območje nepremične dediščine zavarovano kot spomenik), nepremične dediščine (nepremičnine ali njihovi deli z vrednotami dedi-

ščine vpisani v register dediščine) in naselbinske dediščine (mestno, trško, vaško jedro, njegov del ali drugo območje) na podeželju, ki pričajo o vsakdanjem življenju in delu prebivalcev na podeželju.

- **Muzeji na prostem**

Muzeji na prostem prikazujejo kulturo in način življenja zlasti kmečkega in obrtniškega prebivalstva na podeželju v širšem primarnem okolju (in situ) in so odprti za javnost. Vključujejo lahko premično (predmeti) in nepremično (stavbe) dediščino, dediščino oblikovane narave (vrtno-arhitekturno dediščino) in kulturne krajine.

- **Ekomuzeji**

Ekomuzeji so muzeji, ki so skupno delo lokalnih skupnosti in lokalnega prebivalstva od ideje do izvedbe in upravljanja. Temeljijo na aktivnem vključevanju lokalnega prebivalstva s poudarkom na vzgojnem pomenu dediščine, trajnostnem razvoju lokalnega območja ter varovanju dediščine v svojem izvirnem okolju.

- **Prostori za postavitev stalnih razstav etnološke dediščine**

Predmet podpore je obnova in oprema prostorov stalnih zbirk etnološke dediščine, ki pričajo o vsakdanjem življe-

nju podeželskega prebivalstva, nakup potrebne opreme za postavitev zbirke (vitrine, panoji, avdio-vizualna oprema) in postavitev označevalnih tabel.

- **Ureditev in izgradnja tematskih poti, ki povezujejo naravne vrednote in kulturno dediščino določenega območja**

Predmet podpore je ureditev lokacije naravne vrednote ali kulturne dediščine in njene okolice ob poti; ureditev javnih poti (poti za pešce, kolesarje, jezdece ipd.), ki niso namenjene vozilom na motorni pogon, mulatier, obnova oblikovane narave ali kulturne krajine, ki je javno dostopna (vrtovi, parki, drevoredi, kali), ograj in klopi, čiščenje zarasti, obrezovanje dreves, ureditev in čiščenje vodnih zajetij, ureditev brežin, robnikov, zasaditev rastlin in dreves, obnova arhitekturnih elementov vrta, vrtno plastike, stopnic in portalov (lesenih, kovinskih, kamnitih, zidanih, njihovih kombinacij), vodnih motivov, vrtnih paviljonov, pergol in postavitev označevalnih tabel.

Vlagatelji so lahko fizične in pravne osebe ter občine, ki so lastniki, solastniki ali koncesionarji predmeta podpore ter pravne osebe, v delni ali celotni državni lasti, ki so lastniki ali solastniki pravnih oseb iz tega razpisa. Vlagatelji so lahko

tudi najemniki predmeta podpore za obdobje najmanj 10 let, pogodba pa mora veljati še vsaj 5 let po izplačilu sredstev. Vlagatelji za ureditev in izgradnja tematskih poti, ki povezujejo naravne vrednote in kulturno dediščino določenega območja so lahko tudi pooblaščen zastopniki lastnika oziroma solastnika objekta oziroma prostora, ki je predmet podpore. Ustanove, ki opravljajo javno službo varstva kulturne dediščine ali ohranjanja narave ter izdajajo strokovna soglasja oziroma mnenja v postopkih, ne morejo biti vlagatelji.

Višina razpisa znaša 15 mio. Najvišja stopnja pomoči znaša do **85 %** upravičenih stroškov, od tega znaša delež Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja 75 %, delež Republike Slovenije pa 25 %.

Bistvene novosti razpisa so te, da so med vlagatelji tudi koncesionarji predmeta podpore, povečan je delež sofinanciranja ter med upravičene stroške so dodani tudi stroški materiala in dela vlagateljev.

Javni razpis je odprt od naslednjega dne po objavi v Uradnem listu RS do objave zaprtja javnega razpisa na spletnih straneh <http://www.mkgp.gov.si/> in <http://www.arsktrp.gov.si/>.

Dodatne informacije

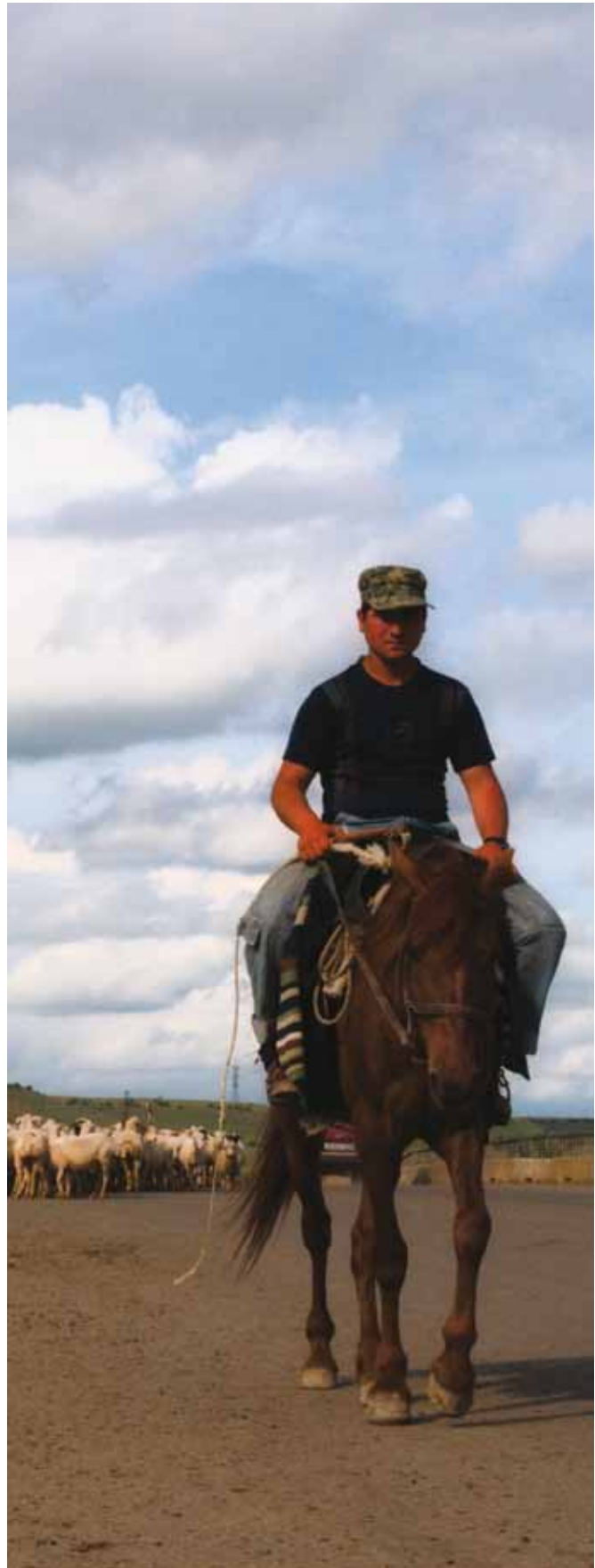
Več informacij lahko zainteresirani dobijo na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:

www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/
in Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja:

www.arsktrp.gov.si/si/javni_razpisi/
oziroma na telefonski številki ARSKTRP:
01/580 77 92 od ponedeljka do četrтка
od 8.00 do 15.30 ure in v petek od 8.00
do 14.30 ure.

Vprašanja lahko posredujete tudi
po elektronski pošti na naslov
aktrp@gov.si.

Bistveni novosti razpisa sta višji delež sofinanciranja in preselitev kmetij iz vaških jeder z namenom njihovega celostnega urejanja.

Spodbujanje plačilne discipline v državi

MAG. ROMANA LOGAR,
DIREKTORICA AJPES

Sciljem izboljšanja plačilne discipline v državi, ki se je še posebej poslabšala v času finančne in gospodarske krize, so Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, GZS - Zbornica računovodskih servisov, Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) 23. 6. 2010 podpisali skupno Izjavo o spodbujanju k večji plačilni disciplini v državi. Izjavo sta podprla tudi minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik in minister za finance dr. Franc Križanič.

Namen izjave je poslovne subjekte zasebne in javnega sektorja spodbujati k spoštovanju pogodbeno dogovorjenih rokov plačil in drugih dogovorjenih pogodbenih obveznosti, za poravnavo zapadlih obveznosti pa spodbujati k sodelovanju v večstranskem pobotanju medsebojnih obveznosti.

Skupnost občin Slovenije se je pridružila podpisu izjave z namenom, da prispeva k večji plačilni disciplini in spoštovanju dogovorjenih pogodbenih obveznosti uporabnikov proračunskih sredstev in v tem okviru k njihovi udeležbi v večstranskem pobotanju medsebojnih obveznosti, ki ga organizira AJPES.

AJPES s pobotanjem medsebojnih obveznosti poslovnim subjektom zagotavlja hiter, varen, preprost, učinkovit in poceni način poravnave medsebojnih že dospelih obveznosti.

Sistem ePOBOT AJPES, ki predstavlja uveljavljen način prenehanja obveznosti po splošnih pravilih obligacijskega prava, danes uporablja že veliko zadovoljnih poslovnih subjektov. Le-ti so v preteklem obdobju povprečno pobotali nekaj nad 13 odstotkov medsebojnih obveznosti, s katerimi so dejansko

sodelovali v pobotu (v letu 2009 pa so v pobotu sodelovali s povprečno mesečno 104 milijoni evrov neporavnanih obveznosti). Delež pobotanih medsebojnih obveznosti je večji, če v pobotu sodeluje večje število poslovnih subjektov. Praviloma poravna v pobotu vsaj del svojih obveznosti kar 85 odstotkov sodelujočih poslovnih subjektov.

V ePOBOT AJPES se lahko vključijo gospodarske družbe, samostojni podjetniki in proračunski uporabniki. V pobot prijavijo dospele neporavnane obveznosti.

AJPES izvaja večstransko pobotanje enkrat mesečno po urniku. Običajno je to prva sredo v mesecu. Zadnji rok za oddajo prijave je dan izvedbe posameznega kroga pobota, in sicer do 13. ure, o izidih pobota pa so udeleženci obveščeni še isti dan. Pobot se izvede, če ima udeleženec pobota poleg dospelih neporavnanih obveznosti tudi dospele neporavnane terjatve do drugih udeležencev pobota, ki jih ti prijavijo v pobot kot svojo obveznost. Zato je pomembno, da udeleženci k pobotu povabijo tudi svoje poslovne partnerje.

Vse podatke, prijavljene v pobot, AJPES varuje kot poslovno skrivnost in jih ne posreduje nikomur. Za vnos podatkov in obveznosti v pobotno prijavo AJPES nudi spletno storitev ePOBOT. Storitve je varna, saj vključuje sodobno tehnologijo zagotavljanja varnosti in preverjanje identitete uporabnika (z uporabo kvalificiranih digitalnih potrdil).

Sodelovanje v večstranskem pobotanju je prostovoljno, vključitev v sam sistem pobota pa je brezplačna. Provizijo AJPES zaračuna v višini ene tisočinke (1,00 %) samo od dejansko pobotane zneska obveznosti. Pogoj za sodelovanje je podpis Pogodbe o izvajanju večstranskega pobotanja medsebojnih obveznosti, za uporabo spletne storitve ePOBOT pa še podpis vloge za vključitev v sistem elektronskega posredovanja podatkov večstranskega pobotanja.

Storitev ePOBOT AJPES – prostovoljno večstransko pobotanje zapadlih medsebojnih obveznosti poslovnih subjektov

Obrazci pogodbe in vloge ter splošni pogoji večstranskega pobotanja medsebojnih obveznosti so dostopni na spletni strani www.ajpes.si.

Skupnost občin Slovenije se je pridružila podpisu izjave z namenom, da prispeva k večji plačilni disciplini in spoštovanju dogovorjenih pogodbenih obveznosti uporabnikov proračunskih sredstev in v tem okviru k njihovi udeležbi v večstranskem pobotanju medsebojnih obveznosti, ki ga organizira AJPES.

Nadzorni odbor operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov

ANDREJA KATIČ, UNIV.DIPL.PRAV.,
DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE MO VELENJE

Skupna seja nadzornega odbora za operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR) in za operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI) je potekala v Ljubljani 4. junija 2010. Seje sta se udeležila Andreja Katič, MO Velenje, in Vinko Juhart, Občina Domžale.

Nadzorni odbor je sestavljen iz predstavnikov ministrstev, vladnih služb in uradov, gospodarskih, socialnih in regionalnih partnerjev, nevladnih organizacij in lokalnih skupnosti. V svetovalni vlogi pa se sej nadzornega odbora udeležujejo tudi predstavniki Evropske komisije, Evropske investicijske banke in Evropskega investicijskega sklada.

Seje nadzornega odbora so se udeležili tudi predstavniki Generalnega direktorata Evropske komisije za regionalno politiko na čelu z Nicholasom Martynom - direktorjem Direktorata F, ki je pristojen tudi za Slovenijo.

Nadzorni odbor se je v prvem delu seje seznanil z izvajanjem in s finančno realizacijo OP RR za obdobje 2007-2013, potrdil letno poročilo ter predlagane spremembe OP RR. Drugi del seje je pa bil namenjen OP ROPI.

Zaradi vpliva finančne krize so bile predlagane spremembe obeh operativnih programov. S spremembami se zasledujejo cilji – izboljšanje blaginje prebivalcev Republike Slovenije s spodbujanjem gospodarske rasti, ustvarjanjem delovnih mest in krepitvijo človeškega kapitala ter zagotavljanjem uravnovešenega in skladnega razvoja, še posebej med regijami. Prednost se bo dala tistim ukrepom, ki v največji možni meri prispevajo tudi k izvajanju ukrepov namenjenih

nih reševanju finančne in ekonomske krize in ki imajo torej tudi kratkoročne učinke, zasledujoč krepitev dolgoročnih konkurenčnih sposobnosti RS in njenih regij. Skupen slogan sprememb je »od zidov k inovativnosti, delovnim mestom in trajnosti«. OP ROPI (sofinanciranje iz Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj) je infrastrukturni program, ki se nanaša na področja odvajanja in čiščenja odpadnih voda, oskrbe s pitno vodo, ravnanja s komunalnimi odpadki, spodbujanje učinkovite rabe energije ter obnovljivih virov energije, na področju prometa pa na izgradnjo vseevropskih infrastrukturnih omrežij in državnih cest. Od potrditve programa v avgustu 2007 je bilo s strani Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) kot organa upravljanja in Evropske komisije, ki potrjuje velike projekte, izdanih 25 odločb, 13 za okoljske in 12 za prometne projekte, v skupni vrednosti 886 milijonov evrov, od tega dobrih 397 iz obeh skladov.

OP ROPI se osredotoča k usklajenemu razvoju in zagotavljanju infrastrukture na področju okolja in prometa, ki je povezana tako s spodbujanjem gospodarskega razvoja in ustvarjanjem delovnih mest kakor tudi s spodbujanjem trajnostnega razvoja in zagotavljanjem visoke kvalitete življenja za prebivalce RS. V ospredje postavlja tudi problematiko klimatskih sprememb, saj naj bi izgradnja ustrezne infrastrukture zmanjšala ranljivost slovenskega gospodarstva, zmanjšala emisije toplogrednih plinov, zagotovila večjo varnost prebivalcev in trajnostno rabo naravnih virov.

Posebna prioriteta je namenjena železniškemu prometu, ki poleg pomembnih gospodarskih učinkov pomembno prispeva k

zmanjševanju negativnih vplivov na okolje zaradi mobilnosti in je pomemben dejavnik uspeha v vse bolj odprtem, tržnem in konkurenčnem prostoru. Gre za eno ključnih strateških usmeritev in prioritet Republike Slovenije. OP ROPI naj bi tudi zaključil potrebne investicije v dokončanje avtocestnega križa, ki leži na vseevropskem prometnem omrežju ter razvojnim osem, ki bodo omogočile razvoj in razvojno integracijo virov šibkejših in obmejnih regij z območjem osrednje Slovenije ter zagotovile primerno dostopnost in povezanost z mednarodnimi tokovi. Na področju letalske infrastrukture je bila kot prioriteta opredeljena celovita posodobitev objektov, sistemov in naprav za vodenje in kontrolo zračnega prometa na raven, ki bo omogočala varno in finančno učinkovito zagotavljanje storitev navigacijskih služb zračnega prometa ob pričakovani rasti zračnega prometa ter

investicije usmerjene v zagotavljanje večje varnosti v letalskem prometu. Prav tako so bile predvidene investicije v razvoj slovenskega pristanišča ob dograditvi pristaniške (operativne obale, skladiščne zmogljivosti) in zaledne transportne infrastrukture (železnice, avtoceste), s čimer naj bi bila omogočena enakomernejša razporeditev tovora med različne načine prevoza.

Investicije na področju okolja v OP ROPI po drugi strani temeljijo na usmeritvah Nacionalnega programa varstva okolja, operativnih programov na posameznih področjih varstva okolja ter tematskih strategij in direktiv EU, pri čemer prioriteto predstavlja izboljšanje oskrbe čim večjega dela prebivalstva RS s kakovostnimi storitvami na področju javnih služb varstva okolja. Omenjene investicije predstavljajo za Slovenijo eno od priorit.

Dosedanje izkušnje pri izvajanju kažejo, da je predstavljena strateška usmeritev OP ROPI še naprej ustrezna, da pa so v nadaljevanju nujne nekatere prilagoditve, ki izhajajo iz naslednjih ugotovitev:

a) Podrobnejši vpogled v projektno dokumentacijo na področju okoljskih investicij je pokazal, da so bile ocenjene vrednosti investicij v času priprave operativnih programov opazno podcenjene.

Po drugi strani je v zadnjem letu prišlo do precejšnjega napredka pri dinamiki priprave projektov, kar v perspektivi omogoča angažiranje večjega obsega sredstev. Prav tako je Slovenija na področju okoljskih investicij, izhajajoč iz evropskih direktiv, soočena s prehodnimi obdobji, ki zahtevajo dokončanje potrebnih investicij do leta 2010 oz. 2015 in 2017. V nasprotnem primeru bo Slovenija prisiljena plačevati odškodnino.

- b) Negativne posledice klimatskih sprememb so v zadnjih letih prišle še bolj do izraza, zato je poudarek na investicijah v učinkovito rabo energije in uporabo obnovljivih virov energije utemeljen. Pri tem dinamika dosedanjega izvajanja kaže, da je bilo razpisanih le dobrih 5 odstotkov razpoložljivih sredstev razvojne prioritete. To pomeni, da v tem trenutku dodatno povečevanje pravic porabe na tem segmentu ni utemeljeno.
- c) Umeščanje investicijskih projektov v prostor, še posebej na področju prometa (izjema pri tem so avtoceste), predstavlja vse resnejši izziv za nadaljnjo izvajanje programa. V ta namen Vlada RS sicer pripravlja novi Zakon o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor, ki bo pomembno prispeval k zmanjšanju teh težav, ne glede na to pa

so določena področja soočena z resnimi tveganji za pravočasno izvedbo. Takšen primer so investicije na področju razvojnih osi v okviru razvojne prioritete Prometna infrastruktura – ESRR, kjer bi bila Slovenija v primeru nadaljevanja obstoječih trendov najprej soočena s potencialno izgubo sredstev. Tudi po najbolj optimističnih scenarijih naj bi se namreč uredbe o državnih prostorskih načrtih sprejemale šele v letu 2012.

Podrobnejši podatki so na razpolago na spletni strani SVLR v gradivu Spremembe operativnih programov Kohezijske politike Cilja 1 v Sloveniji.

Posebna prioriteta je namenjena železniškemu prometu, ki poleg pomembnih gospodarskih učinkov pomembno prispeva k zmanjševanju negativnih vplivov na okolje zaradi mobilnosti in je pomemben dejavnik uspeha v vse bolj odprtem, tržnem in konkurenčnem prostoru.

Z nerazvitim posluhom za razvoj podeželja

MAG. KARIN JURŠE,
DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE OBČINE SELNICA OB DRAVI
PODPREDSEDNICA DS ZA KMETIJSTVO SOS

Na 4. seji nadzornega odbora za Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 (v nadaljevanju PRP), ki je potekala v Avditoriju Centra Evrope v Ljubljani, so člani odbora med vsebinskimi zadevami obravnavali poročilo o izvedenih aktivnostih PRP in predloge sprememb PRP. Kot predstavnica SOS v nadzornem odboru sem izpostavila nekaj mnenj, ki mislim, da so ključna, v kolikor resnično želimo doseči razvojni preboj na podeželju.

V sklopu srečanja sem izpostavila več prečih in neurejenih zadev, za katera ministristvo že dalj časa nima posluha.

Posebej sem izpostavila, da se ukrep Leader (4. os) izvaja prepočasi, neučinkovito in da še do danes (junij 2010) Lokalne akcijske skupine (LAS) nimajo potrjenih svojih letnih izvedbenih načrtov, kar posledično pomeni, da se projekti v letošnjem letu še ne izvajajo. Ob tem sicer nihče ne dvomi v trud in vložene napore vseh vpletenih za reševanje nastalih ovir pri ukrepih iz Leaderja, vendar rezultatov kljub temu ni in, kot kaže, jih še nekaj časa ne bo. Glede na vse nerešene zadeve in trenutno stanje

na terenu (problem financiranja občin za delovanje LAS, zamiki pri potrjevanju letnih načrtov in s tem tudi izvedba projektov, dolgi roki za povračilo sredstev izvajalcem projektov, bližajoče volitve in zamaknjeno sprejemanje proračunov za leto 2011 ipd.) sem prepričana, da je verjetnost uspešnosti ukrepa Leader minimalna. Kot podpredsednica delovne skupine za kmetijstvo pri skupnosti in aktivna v okviru programa Leader sem v zvezi s spremembami PRP 2007-2013 na 4. osi LEADER predlagala tudi povečanje deleža sofinanciranja od 85% na 100% za projekte. Predlog sem utemeljila s tem, da je:

- pristop LEADER zasnovan na lastnem prepoznavanju potencialov razvoja v lokalnem okolju (bottom –up);
- da so torej člani LAS sposobni, da skozi svojo strategijo definirajo tista področja, ki so za njih ključna;
- da smo dovolili vsem LAS, da sami oblikujejo kriterije za ocenitev svojih projektov;
- da predlagatelji projektov zelo težko zagotavljajo potrebna lastna sredstva,

saj morajo pokrivati še vse neupravičene stroške in DDV;

- da bodo znotraj kvot, ki jih dobijo LAS, člani LAS sami zagotovo znali razporediti sredstva po projektih v višini, ki jo oni smatrajo za upravičeno (od 0 do 100 %) in da jim to sposobnost razdeljevanja pač moramo pripisati, če se že hočemo iti pristop od spodaj navzgor.

Zanimivo je bilo, da je predstavnica Evropske komisije na moje direktno vprašanje odgovorila, da EU ne prepočuje do 100% sofinanciranja (res pa niso preveč naklonjeni tej ideji), zamislili je javno nasprotovanje Ravnika iz ministrstva in zanimivo tudi predstavnik Društva za razvoj slovenskega podeželja, ki se je pohvalil, da oni predstavljajo 19 LAS in da so zelo zadovoljni z odločitvijo o 85% sofinanciranju projektov in 100% financiranju delovanja LAS, zato se je pri glasovanju o mojem predlogu tudi vzdržal. V končni fazi je nadzorni odbor tisti, ki odloča o zadevah s področja razvoja podeželja in ukrepov vezanih na to, seveda pa nihče ne more pričakovati, da bodo člani odbora podprli predloga o povišanem deležu sofinanciranja, če predstavnik LAS pove, da so zadovoljni z dosežnim. Po mojem osebnem prepričanju je tako bila zamujena enkratna priložnost za povečanje višine sofinanciranja. Zanimivo pa je, da sem kasneje v pisnem stališču LAS za Odbor DZ odkrila, da tudi oni ugotavljajo, da so potrebe na podeželju po 100% sofinanciranju (3. točka stališč).

V nadaljnji obravnavi sem izpostavila tudi nujnost priprave in izvedbe akcijskega načrta za povečanje števila vključenih kmetij v ekološko pridelavo. Podatki preteklih let namreč kažejo, da se cilji ne uresničujejo tako, kot je bilo željeno. Glede novega ukrepa sofinanciranja širokopasovnih povezav na podeželju, ki ga je do sedaj izvajalo ministristvo za gospodarstvo, so predstavniki ministristva povedali, da je ta ukrep dodaten in ne nadomesten ukrep. Pri tem bi bilo smiselno, da vse občine, ki nameravajo kandidirati na ta razpis, predhodno preverijo, ali bo takšen razpis razpisalo tudi Ministristvo za gospodarstvo in ali bo v njihovem razpisu DDV upravičen strošek, saj v razpisu kmetijskega ministristva to ni.

Z Dorjanom Marušičem o možnih zakonodajnih spremembah

JASMINA VIDMAR

Vsredo, 5. maja, so se predstavniki in predstavnice Skupnosti občin Slovenije sestali z ministrom za zdravje Dorjanom Marušičem in njegovimi sodelavkami. Namen sestanka je bil predstavitev pogledov in pričakovanj občin članic skupnosti na področju zdravstva na eni strani ter slišati načrte novega ministra na področju, kjer so občine v preteklosti imele kar nekaj težav. V odprtem in konstruktivnem pogovoru smo novemu ministru za zdravje, s katerim pa je skupnost v preteklosti že zelo pogosto sodelovala, predstavili nekatere predloge skupnosti, težave, s katerimi se občine na njegovem področju soočajo ter nujna pričakovanja. Predvsem smo ministra opozorili na problematiko izvajanja novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter na nadaljevanje prakse, po kateri se od ob-

čin pričakuje samo financiranje, ob tem pa se jim ne omogoča vplivanje na določene odločitve. V ta segment sodi tudi predlog zakona o zagotavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ponovno izključuje občine kot stranke v postopku pri odločanju o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Z vidika sistema kot takega je tak način izrazito sporen. Vendar pa smo ministra opozorili, da je sistem, po katerem ima država za izvajanje nalog in pristojnosti na področju zdravstvenega zavarovanja občank in občanov ustanovljeni vsaj dve mogočni instituciji – zavod za zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje ter centre za socialno delo, pa navkljub temu še naprej vztraja na rešitvah iz nekih drugih časov, po katerih so občine tiste, ki morajo financirati obvezno zdravstveno zavarovanje posameznikom in posamezni-

cam iz 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, katerega bi bilo potrebno tudi spremeniti. Izkazalo se je, da ima v tej točki skupnost podporo ministra; ta je izrazil prepričanje, da je slednje potrebno ob spremembah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju proučiti. Povedal je, da bo sicer od socialnih partnerjev odvisno, ali bodo ta zakon spreminjali na hitro (če bodo ti za) ali na dolgo in bodo tako spremembe velike in vseobsežne. Če bodo zakon prenavljali v celoti, je resno zainteresiran tudi za to, da se obvezno zdravstveno zavarovanje iz 21. točke 15. člena prenese na državo. Na srečanju smo predstavili še problematiko podeljevanja koncesij, pomanjkanja zdravnikov, razvojnih ambulant in izvajanja nujne medicinske pomoči. Minister je v nadaljevanju še povedal, da ob načrtu za spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in ob pomanjkanju zdravnikov razmišljajo o nekaj novih ukrepih, med drugim o sprostitvi »uvoza« teh iz nekaterih sosednjih držav, pa tudi o povečanju števila vpisnih mest na obeh fakultetah, v Ljubljani in Mariboru.

Minister je izrazil podporo predlogu Skupnosti občin Slovenije, da se obvezno zdravstveno zavarovanje iz 15. člena zakona prenese na državo.

Redna letna skupščina Skupnosti občin Slovenije 2010

SINIŠA PLAVŠIČ

Skupščina Skupnosti občin Slovenije (SOS) se je 16. junija sestala v Zrečah. Predsednik SOS Franc Kangler je uvodoma podal poročilo o delu in finančno poročilo SOS v letu 2009 in izrazil zadovoljstvo nad dobrim in učinkovitim delom Skupnosti občin Slovenije. Prav tako je predstavil načrt dela ter finančni načrt za leto 2010. Vsi dokumenti so bili soglasno sprejeti.

Prisotne županje, župani ter predstavniki občin so izrazili zadovoljstvo nad delom SOS, izrazili pa so tudi pričakovanje, da se novoizvoljeni župani in županje v bodoče dogovorijo o povezovanju in združevanju občin, saj je vsako nadaljnje drobljenje povezovanja občin nesmiselno in neproduktivno z vidika moči in pozicij občin.

Posebna pozornost je na skupščini bila namenjena naslednjim tematikam: večstranarsko pobotanje medsebojnih obveznosti poslovnih subjektov (AJPES), predlog Zakona o davku na nepremičnine (MF), obveznosti občin z naslova naravnih nesreč, zahteve v zvezi z javnimi podatki.

Večstransko pobotanje medsebojnih obveznosti poslovnih subjektov

S strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) se je skupščine udeležil mag. Marjan Širaj, vodja Sektorja za statistiko in informiranje, s kratko predstavitvijo večstranskega pobota medsebojnih obveznosti. S pomočjo sistema e-Pobot je omogočen hiter, varen,

preprost, učinkovit in ugoden način poravnavanja medsebojnih že dospelih obveznosti poslovnih subjektov. V preteklosti je bila Vlada RS večkrat pozvana, naj sprejme vrsto ukrepov, s katerimi se bo zagotovila boljša plačilna disciplina, med drugim tudi obvezni večstranski pobot (multilateralna kompenzacija) vseh gospodarskih subjektov. Ministrstvo za pravosodje pripravlja več ukrepov za izboljšanje plačilne discipline, vendar med njimi ni obvezne udeležbe poslovnih subjektov v večstranskem pobotu obveznosti. Glede na krizni čas in enormne medsebojne dolgove poslovnih subjektov bi v primeru, da bi se v pobot vključila večina poslovnih subjektov, to pomenilo olajšanje in povečanje likvidnosti slovenskega trga.

Zato je Skupščina Skupnosti občin Slovenije sklenila pristopiti k podpisu skupne Izjave o spodbujanju k večji plačilni disciplini v državi.

Predlog zakona o davku na nepremičnine

Ministrstvo za finance je pripravilo predlog Zakona o davku na nepremičnine, ki naj bi nadomestil zdajšnji dajatvi na nepremičnine, in sicer nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča ter davek od premoženja. Ker se v zvezi z dotičnim zakonom občine srečujejo

z nekaterimi težavami, smo na Skupščino SOS povabili predstavnike Ministrstva za finance Slavka Tekavčiča, Alenko Kovač Arh, generalno direktorico direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov ter Nevo Žibrik, ki so predstavili izhodišča in spremembe osnutka Zakona o davku na nepremičnine. Predmetni zakon se že nekaj časa napoveduje, na drugi strani pa Skupnost občin Slovenije že dlje časa opozarja na neustreznost podlage za uvedbo Zakona na nepremičnine, to je projekt množičnega vrednotenja nepremičnin, ki ne poteka v skladu s pričakovanji. V zvezi s tem je bilo s strani občin množično opozorjeno na problem nezazidanih stavbnih zemljišč, za katere občine še nimajo sprejetih okoljskih prostorskih načrtov, saj zaradi zapletenih postopkov in zamud s strani ministrstva to še ni bilo mogoče. Na ministrstvu predlagajo, da bi se primere takšnih zemljišč označilo s šiframi po statusih, saj bi to omogočalo enotno razvrščanje za obdavčitev po kategorijah. Prav tako od današnjega dne ponujajo pomoč občinam pri simulacijah določanja dohodkov iz tega naslova tako, da ne občine ne občani ne bodo utrpeli materialne škode zaradi prehoda na novi sistem. Skupščina SOS je sprejela sklep, da se gradivo v zvezi z Zakonom o davku na nepremičnine ponovno pregleda, poda točne in natančno izdelane pripombe ter ob danem času organizira razširjeno sejo komisije za proračun in javne finance SOS, s predstavniki ministrstva za finance. Nadalje je bilo predlagano, da se na osnovi primerov za majhne, srednje in velike občine naredi orientacijski model v izogib večjim odstopanjem.

Obveznosti občin iz naslova naravnih nesreč

Ker se bližamo obdobju, ko je vedno več naravnih nesreč, so se s strani občin pojavili pomisleki v zvezi z obveznostmi občin s tega naslova. Ker je postopek ocenjevanja škode dolgotrajen in poteka v treh fazah, se dogaja, da tudi po preteku leta dni občine še niso prejele denarja za popravilo nastale škode. To pa zlasti v majhnih občinah povzroča velike težave. Problematiko je obravnavala in izpostavila predhodno že Delovna skupina za kmetijstvo pri Skupnosti občin Slovenije, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje pa se je v petek, 18. junija, odzvala s povabilom na sestanek z generalnim direktorjem mag. Borisom Balantom in Miranom Bogatajem, in sicer v torek 22. junija.

Prisotne županje, župani ter predstavniki občin so izrazili zadovoljstvo nad delom SOS, izrazili pa so tudi pričakovanje, da se novoizvoljeni župani in županje v bodoče dogovorijo o povezovanju in združevanju občin, saj je vsako nadaljnje drobljenje povezovanja občin nesmiselno in neproduktivno z vidika moči in pozicij občin.

Zahteve v zvezi z javnimi podatki

Predstavniki občin so izpostavili, da se v zadnjem času množijo zahteve društev in medijev po posredovanju informacij javnega značaja kot na primer analize dela javnih uslužbencev za več let, posredovanju finančnih podatkov financiranja zavetišč za živali ipd.. Občine so se znašle v zagati, saj same ne vedo, katere podatke smejo posredovati in katere ne, z analizami dela posamičnega javnega uslužbenca pa je veliko dela in stroškov za že tako obremenjene zaposlene v javni upravi, problemi pa so tudi zaradi slabo dodelane zakonodaje, saj ne opredeljuje natančno, kaj je v interesu javnosti. Skupščina je zato sprejela sklep, da se naslovi dopis na informacijsko pooblaščenko Natašo Pirc Musar v zvezi z utemeljenostjo takšnih zahtev.

17. seja predsedstva Skupnosti občin Slovenije

JASMINA TKALČIČ,
SEKRETARIAT SOS

Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije je na 17. redni seji predsedstva 25. maja v prostorih Golf Arboretuma v Volčjem potoku gostilo predstavnike Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za okolje in prostor, in sicer Direktorata za prostor ter Direktorata celovite presoje vplivov na okolje.

S predstavniki Ministrstva za okolje in prostor (MOP) in predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) je Predsedstvo SOS iskalo ustrezne rešitve za problematiko sprejemanja občinskih prostorskih načrtov (OPN). V nadaljevanju pa je Predsedstvo skupnosti razpravljalo tudi o drugih temah, in sicer:

- Predlog Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev
- Predlog Zakona o malem delu

O težavah občin pri sprejemanju občinskih prostorskih načrtov

Problematika sprejemanja prostorskih aktov občin slednjim že več let predstavlja trn v peti, saj se kljub velikemu angažiranju strokovnih delavcev na občinah in strokovnih izvajalcev zaradi težav z Ministrstvom za prostor zadeve odvijajo zelo počasi, brez sprejetja OPN pa gradnja novih objektov v občinski lasti (npr. vrtcev) ni mogoča. Spremembe zakona konec lanskega leta so sicer zagotovile nekatere spremembe, vendar ne rešujejo vse problematike. Predstavniki MOP, Damijan Uranker, je razložil, da do časovnih zamikov pri sprejemanju prostorskih aktov prihaja predvsem

zaradi kadrovskih težav, pa tudi zaradi implementacije evropskih direktiv na področju varčne energije.

Člani predsedstva so izpostavili tudi težave z Ministrstvom za kmetijstvo na tem področju – kritike so se pojavile predvsem v zvezi spreminjanjem namembnosti kmetijskih zemljišč, ki so v neposredni bližini že obstoječe infrastrukture, pa tudi v zvezi z zapostavljenim položajem občin na prednostni listi za nakup zazidljivih zemljišč. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se sicer zaveda zamud, vendar si prizadevajo, da bi uspeli vse urediti v roku, hkrati pa so izpostavili, da je državna prioriteta varovati temeljna kmetijska zemljišča, čeprav ne želijo zavirati razvoja. Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije se je zavezalo za vodenje konstruktivne komunikacije s pristojnim ministrstvom in skupnim iskanjem možnih rešitev za hitrejše sprejemanje OPN.

O predlogu Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

Predsedstvo SOS je Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve predstavilo svoje stališče do Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in opozorilo na morebitne časovne zamike, saj naj bi predlog zakona stopil v veljavo s 1. januarjem 2011, do posredovanja podatkov pa bo prišlo šele junija prihodnjega leta. Predsedstvo

SOS sicer načeloma podpira intence ministrstva za vzpostavitev enotne evidence zavarovancev po 15. členu predloga zakona, vendar vsebina ostaja še v veliki meri nedorečena in nedodelana. Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije je predstavnic ministrstva opozorilo, da bo v primeru sprejetja takšnega predloga zakona njegova vsebina ustavno sporna. Predlog namreč predvideva tristransko razmerje, v katerem bosta stranki v postopku ministrstvo in centri za socialno delo, občina kot plačnica določenih storitev pa bo kot stranka izključena iz postopka ter bo v postopku upravičena zgolj do dajanja mnenj. Slednje je sporno tako z ustavnega vidika kot z vidika avtonomije lokalne samouprave. Predlog predsedstva se je glasil, da se na državo prenesejo tudi plačila socialnih storitev (obvezno zdravstveno zavarovanje po veljavni zakonodaji, plačila vrtcev), ki jih sedaj plačujejo občine, temu ustrežno pa naj se zniža primerna poraba.

Mnenje SOS o Zakonu k malem delu

Skupnost občin Slovenije ugotavlja, da predlagani Zakon o malem delu, ki ga je

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve podalo v javno obravnavo 12.3. ne odgovarja zadovoljivo na vsa vprašanja možnih učinkov na slovenski trg dela, učinkov na gospodarstvo, podjetništvo in obrtne dejavnosti ter na delovanje in financiranje lokalnih mladinskih skupnosti na ravni slovenskih občin.

Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije se je zavezalo za vodenje konstruktivne komunikacije s pristojnim ministrstvom in skupnim iskanjem možnih rešitev za hitrejšo sprejemanje občinskih prostorskih načrtov.

Glede na zahtevnost izvedbe samega sistema posredovanja malega dela, potrebnih evidenc, ki predstavljajo velik informacijski izziv, potrebnega usposobljenega kadra, katerega ministrstvo seveda nima, in nemogočega nadzora nad

opravljanjem malega dela se porajajo dvomi, da se bo z uvedbo malega dela zmanjšalo delo na črno.

Pri vprašanju zdravstvenega zavarovanja se Skupnost občin Slovenije navezuje tudi na problematiko novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-K), pri čemer smo opozorili Ministrstvo za zdravje na dejstvo, da predstavlja financiranje obveznega zdravstvenega zavarovanja po 21. točki 15. člena ter 22. člena podvajanje zdravstvenega zavarovanja za šolajoče osebe, ki so starejše od 26 let.

Po temeljiti obravnavi predloga Zakona o malem delu, njegovih normativnih, sistemskih in praktičnih vidikov, Skupnost občin Slovenije predlaga, da pristojno ministrstvo in zainteresirane interesne skupine skupaj oblikujejo takšne zakonske okvire, ki bodo po eni strani podpirale fleksibilnost dela in delovnih praks, po drugi pa odpravljale anomalije, ki so se v zadnjih letih na tem področju vzpostavile.

O mladinski politiki

Predsedstva Skupnosti občin Slovenije so se udeležili tudi predstavniki mladinskega sveta Slovenije, ki so predstavili Resolucijo o vzpostavljanju boljših pogojev (so)delovanja mladih pri oblikovanju lokalnih skupnosti. Slednja opisuje trenutno stanje na področju sodelovanja mladinskih svetov lokalnih skupnosti z lokalnimi oblastmi ter poziva k izboljševanju trenutnega stanja s spremembo zakonskih in drugih predpisov, ki v Sloveniji urejajo delovanje lokalnih skupnosti. Poziv Mladinskega sveta Slovenije (MSS) se nanaša zlasti na pridobitev rednega kanala komunikacije med Mladinski svet lokalnih skupnosti (MSLS) in lokalnimi oblastmi ter na ureditev rednega financiranja MSLS s strani lokalnih oblasti. Resolucijo je sprejel mladinski svet, obravnavala jo je tudi delovna skupina skupnosti za mladinsko politiko, podporo pa je izkazalo tudi Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije.

Z ministrom o Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

JASMINA VIDMAR

V skladu z dogovorom na seji predsedstva Skupnosti občin Slovenije, da je nujno potrebno Predlog zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pred drugim branjem v Državnem zboru RS še dodatno usklajevati med skupnostjo in pristojnim ministrstvom, je bil v petek, 18. junija, pri ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku sklican sestanek.

Na sestanku smo prisotne iz obeh asociacij in nekaterih občin ministru predstavile nekatere dileme občin v zvezi z uveljavljanjem tega zakona. Uvodoma smo sicer pozdravili intence zakona; možnost povezovanja pravic prinaša večji pregled nad prejetimi subvencijami države ali občin, posledično pa tudi možnost, da pomoč prejmejo predvsem tisti, ki jo potrebujejo in ne vsi tisti, ki so skozi luknje v zakonih zase našli možnost dodatnega sponzoriranja družbe. Vendar pa smo v nadaljevanju opozorili na kar nekaj dilem in težav, ki jih vidimo tako pri sami ideji prenosa in povezovanja teh storitev oz. pravic kot tudi pri izvedbi tega novo predlaganega sistema. Najprej smo opozorili na dilemo v zvezi z usposobljenostjo obstoječih centrov za socialno delo za opravljanje teh novih in tako tudi bistveno bolj obsežnih nalog. Centri so ob številnih postopkovnih opravilih, ki jih vodijo že sedaj, pristojni tudi za preverjanje dejanskih stanj ter situacij na terenu tistih, ki so se tako ali drugače znašli v stiski. V zadnjih letih smo v Sloveniji tako lahko v javnosti

spremljali številne stiske in probleme povezane z odločitvami sprejetimi na centrih, ki so bile z vidika dejanskih razmerij ali stisk posameznikov in posameznic problematične tako po strokovni kot tudi človeški plati. Z večanjem birokratskih obremenitev centrov se bodo ti še težje strokovno soočali s tem delom svojih pristojnosti, ki pa bi pravzaprav zahtevale dodatno okrepitev. Prav tako smo opozorili na dejstvo, da zakon prinaša velike sistemske spremembe, ki zahtevajo temeljito preverjanje vsake posamične predlagane rešitve ter vseh njih skupaj zato, da se ne bi pri uveljavitvi zakona zgodilo, da bi tisti, ki jim je zakon namenjen – uporabnice in uporabniki – potegnili kratko. Povedali smo, da se to vsekakor ne sme zgoditi, zato pa si je za uveljavljanje zakona, za preverjanje rešitev treba nujno vzeti več časa. Skupnost je tako že pred časom predlagala, da je potrebno predlagane rešitve preveriti skozi simulacijo in tako ugotoviti, kako bi sistem tekkel, kje

Možnost povezovanja pravic prinaša večji pregled nad prejetimi subvencijami države ali občin, posledično pa tudi možnost, da pomoč prejmejo predvsem tisti, ki jo potrebujejo; in ne vsi tisti, ki so skozi luknje v zakonih zase našli možnost dodatnega sponzoriranja družbe.

se bi zatikalo in zakaj. Zato je ključna pripomba skupnosti bila, da je rok uveljavitve zakona – 1.1. 2011 – absolutno prekratek in nerealen. Minister Ivan Svetlik je izrazil svoje zadovoljstvo nad dejstvom, da so razlike v dojemanju zakona med »nami in njimi« pravzaprav minorne, povedal je tudi, da se sami soočajo s smiselno podobnimi dilemami kot skupnost. Vendar pa na ministrstvu verjamejo v smiselnost in potrebnost zakona, saj je področje prejemnikov socialnih pomoči in dodatkov nujno potrebno prevetriti, urediti in jih kolikor se da nameniti tistim, ki jih res potrebujejo. Poudaril pa je odprtost ministrstva za predloge skupnosti in občin, saj bo le tako mogoče pripraviti dober in sprejemljiv zakon, ki bo kot takšen deloval ne samo na papirju temveč tudi pri realnem izvajanju. V nadaljevanju smo preverjali še dodatne pripombe in predloge asociacij, predvsem smo opozarjali na dilemo vključevanja občin v postopke dajanja mnenj o odločitvah

sprejetih na centrih – dejstvo namreč je, da bodo tako občine še naprej morale razpolagati s kadri, ki bodo usposobljeni za to dajanje mnenj, ob tem pa ne bodo več razpolagali z ustreznimi evidencami, na osnovi katerih bi ta mnenja temeljila. Prav tako pa se ohranja dilema, ko občine neko storitev morajo plačevati, ob tem pa nimajo nobenih možnosti, da na odločitve o storitvi vplivajo. Predstavnice skupnosti so ponovno opozorile na sporno pristojnost občin, da morajo zagotavljati sredstva za obvezno zdravstveno zavarovanje iz 15. člena zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in povedale, da smo se o tej problematiki pogovarjali tudi z ministrom za zdravje dr. Dorjanom Marušičem, ki je predlog, da bi se ta naloga prenesla na državo, podprl, nismo pa na sestanku dogovorili postopkovnih korakov za ta prenos. Ob postopnem pregledu zakonskih rešitev smo lahko ugotovili, da so kar nekaj predlogov skupnosti že upoštevali (ureditev

plačila vrtcev za rejence ...), da rešitve za druge še iščejo (plačila vrtcev za zasebne vrtce ...), da pa na nekatere težave in dileme niso bili najbolj pozorni. Skupnost je tako opozorila na dejstvo, da so sedaj občine imele možnost znižati plačilo vrtca nekemu tudi med letom, če so se bistveno spremenile njegove okoliščine, npr. izguba službe in posledično dohodka. Zakon te možnosti ne prinaša. Čeprav bi za nekoga lahko pomenilo, da tako ne bi več mogel plačevati vrtca, saj z nadomestilom za brezposelnost ne bi več zadoščalo za plačilo vrtca, kaj šele za življenje družine. Izkazalo se je, da je delovna skupina spregledala pomen tako pomembnih sprememb. Zaradi pomembnosti zakona smo se v skupnosti tako odločili, da se v okviru matičnih komisij in delovnih skupin zakon ponovno preveri in ponovno opozori na takšne »podrobnosti«, ki bi lahko v bodoče negativno vplivale na možnosti tistih, ki pomoč najbolj potrebujejo.

Prostorsko planiranje med sistemsko ureditvijo in prakso

SINIŠA PLAVŠIČ

V četrtek, 3. junija, je v Ljubljani potekal delovni posvet z naslovom Prostorsko planiranje med sistemsko ureditvijo in prakso, ki ga je organiziral SOS. Prostor je končna in omejena dobrina. Glede na to, da prostor predstavlja fizični okvir za življenje vseh, tako posameznika kot družbe, terja ravnanje z njim posebno skrbnost. Vendar se v Sloveniji prostorsko planiranje že nekaj časa ne odvija v skladu s predhodno mislijo.

Prostorsko planiranje v navezavi s sprejemanjem občinskih prostorskih načrtov je eden večjih oziroma temeljnih problemov, s katerim se že nekaj časa srečuje večina slovenskih občin. Na eni strani se občine srečujejo z nedodelano, predvsem pa nesistemizirano zakonodajo, na drugi strani pa z različnimi nosilci urejanja prostora, s katerimi usklajevanje je vse prej kot idealno. Poleg omenjenih težav pa sprejemanje občinskih prostorskih načrtov - OPN pri-

naša občinam nesorazmerne stroške. Zaradi omenjenih težav so občine trenutno v sila neugodnem položaju, saj zaradi predolgi postopkov sprejemanja OPN razvoj in investicije v Sloveniji praktično stojijo, gospodarska kriza pa se še bolj pogloblja. Na posvetu so bili podrobneje predstavljene naslednji vsebinski sklopi: pregled zakonskih ureditev, ki še vedno vplivajo na sedanje stanje v praksi urejanja prostora – sistemske in procesne spremembe, Zakon o prostorskem načrtovanju – kje je urejanje prostora? (veljavni sistem prostorskega načrtovanja, vsebinske spremembe prostorskih aktov, spremembe terminologije ...), pomen strokovnih podlag v procesu prostorskega planiranja (katere, priprava, vloga GIS, planerska orodja, metodologije, različni pristopi k planiranju ...), prikaz dobrih primerov strokovnih podlag ... Na posvetu je veliko zanimanja požela tudi predstavitev projekta 3d javne razgrnitve ter prikaz 3d realističnega prostora, ki sta ga predstavila Saša Kek (SOS) in Luka Mulej (Xlab). Zaključki posveta so bili praktično identični kot izhodišče, torej, da je prostorsko planiranje v Sloveniji že nekaj časa v nemilosti neustreznih predpisov in bi bila racionalizacija sprejemanja občinskih prostorskih načrtov vsekakor eden izmed boljših protikriznih ukrepov, saj bi pomenila pospešena vlaganja in razvoj.

Delovni posvet Vse o lokalnih volitvah

BARBARA HORVAT

Osmega junija je Skupnost občin Slovenije zaradi velikega povpraševanja ponovila seminar z naslovom VSE O LOKALNIH VOLITVAH, ki je potekal v hotelu Epicenter v Postojni. Delovni posvet je bil namenjen predstavnicam in predstavnikom občin, občinskim svetnicam in svetnikom, članicam in članom nadzornega odbora ter komisijam za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Predavatelja Neža Vodusek (Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj-SVLR) in dr. Jurij Toplak (Pravna fakulteta Univerze v Mariboru) sta odgovarjala tudi na vprašanja sodelujočih.

Delovni posvet je bil namenjen predvsem naslednjim temam:

- Pregled zakonodaje s področja lokalne samouprave 2006-2010 za uskladitev statuta občine, poslovnika občinskega sveta in poslovnika nadzornega odbora
- Pregled zakonodaje s področja lokalnih volitev 2006-2010 za uskladitev predpisov s področja volitev

- Določitev rokovnikov za sprejem pravnih aktov do izteka mandata in za izvedbo volitev (spremembe statuten, poslovnikov, določitev volilnih enot, določitev volišč, imenovanje volilnih komisij idr.)
- Kandidiranje v občinski svet, za župana in v ožje dele občine (krajevne, vaške in četrtne skupnosti) s poudarkom na podpori volivcev (število potrebnih podpisov) in načelu enakomerne zastopanosti spolov
- Pristojnosti in sestava volilnih komisij in volilnih odborov ter sredstva za njihovo delo

Neža Vodusek je že ob pričetku posveta poudarila pomembnost priprav na zaključek mandata v občini, saj etika ob zaključku mandata predvideva zaključene občinske akte s priporočilom, da se napove konstitutivna seja v mesecu septembru.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti tudi terminskemu načrtu. Izračunati je

treba, koliko sej občinskega sveta bo še potekalo do konca mandata, ta čas pa je potrebno tudi pregledati predpise, ki so v prvi ali drugi obravnavi, kaj je še v programu dela ter določiti prioritete obravnave predpisov. Pravno pravilo pravi, da se s potekom mandata občinskega sveta-OS končajo vsi pričetki postopki obravnave in sprejema predpisa, politično pravilo pa, da s pričetkom volilne kampanje OS naj ne bi več zasedal oziroma obravnaval gradiva, ki je po vsebini lahko predmet volilne kampanje.

Prav tako je velikega pomena postavitvev prioritete. Te so predvsem: statut, poslovnik, pravilnik o plačah funkcionarjev, sprememba števila članov OS – pride lahko namreč do spremembe volilnega sistema ali težav pri ustanovitvi delovnih teles, spremembe v notranji členitvi občine ter sprejem novega odloka o določitvi volilnih enot ali sprememba tega akta – v tem primeru je potrebna sprememba odloka.

Mandat občinske volilne komisije- OVK traja štiri leta in poteče praviloma z dokončanjem vseh volilnih opravil po rednih lokalnih volitvah. OVK sodeluje na konstitutivni seji in ima določene pristojnosti. Zakon o lokalnih volitvah izrecno določa, da se v primeru, da mandat OVK poteče po razpisu volitev, mandat podaljša. Pregled sestave zagotavlja za menjave, če je član OVK med mandatom

zamenjal stalno bivališče izven občine, če sam kandidira na volitvah ali opravlja funkcijo, ki s to ni združljiva. Tajnika OVK se imenuje izmed javnih uslužbencev. V primeru, da želijo kot vodjo občinske volilne komisije izvoliti sodnika, ta pa ne živi v občini, ga lahko »uvozijo« iz najbližjega okrajnega sodišča.

Potek mandata pomeni tudi ureditev dokumentarnega gradiva v zvezi z delovanjem občinskega sveta, delovnih teles, drugih organov občine po posebnih zakonih. To je osnova za pripravo poročila o mandatu.

Med nujna opravila pred volitvami šteje tudi sprejem sklepa o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za strankarske in neodvisne kandidate ter sprejem odloka o oglaševanju (plakativanju) v času volilne kampanje, na njegovi podlagi pa pravilnika o merilih za določitev lokacij in o lokacijah za oglaševanje. Možno je delno povračilo sredstev za volilno kampanjo strankarskim in nestrankarskim kandidatom (odločitev sprejme občina sama); limit pri volitvah župana je največ 12 centov, pri volitvah OS pa največ 13 centov na glas. Slednje se lahko določi tudi odstotkovno (največ 10%), občina pa se lahko odloči tudi, da stroške povrne samo tistim, ki so prejeli sedeže v OS. Nadalje je potrebno paziti, da pri postavitvi plakatov ne pride do diskriminacije katerega od kandidatov. Ponovno se lahko sprejme

tudi stare odloke iz prejšnjih let, v kolikor so še ustrezni, vendar je ob tem nujno preračunati navedene tolarске vrednosti v veljavno valuto.

Dr. Jurij Toplak je povedal, da je v zvezi z uskladitvijo statuta prišlo do največ sprememb leta 2007:

- **Zakona o lokalni samoupravi - ZLS -N**
- Uskladitev z zakonom, ki ureja javne uslužbence - glede nazivov uslužbencev
- Uskladitev z zakonom, ki ureja plače - glede plač funkcionarjev
- Črtan člen o pokrajinah
- Nezdržljivost člana sveta ožjega dela občine (ter prehodna določba, ki prične veljati po letošnjih lokalnih volitvah)
- Dostop do podatkov iz zbirke podatkov drugega upravljavca, če jih občina potrebuje za svoje delo
- Določitev pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornih odborov - NO
- Določitev organa skupne občinske uprave, sedeža, vodje
- **ZLS - O**
- Občina lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov
- **ZLS - P**
- Določitev meritornega odločanja upravnega sodišča, kadar OS pritožbi kandidata za župana oziroma kandidata, predstavnika kandidature oziroma

predstavnika liste kandidatov za člane OS ne ugodi

- Ureditev postopka v zvezi z odstopom člana OS. Če član občinskega sveta odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo županu, županu pa, ko o svojem odstopu pisno obvesti občinski svet in občinsko volilno komisijo. Župan mora občinski svet in občinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana občinskega sveta v roku osmih dni od prejema pisne odstopne izjave.
- Določitev postopka volitev romskega predstavnika v OS, če volitev ne izvede občina sama (primer občine Grosuplje)

Druge pomembne uskladitve statuta so v zvezi z določanjem načina odločanja, ki žal še ni jasen, odločitev o številu delovnih teles OS, njihovih pristojnosti in sestavi, imenovanje in razrešitev podžupana, usklajevanje poglavja o delovanju NO, člen o skupni občinski upravi, če je občina vključena vanjo, ureditev poglavja o premoženju in financiranju občine ter nujen sprejem prečiščenega besedila. Sprememba števila članov OS je politična odločitev, ki jo sprejme občina sama in to zapiše v statutu. Zakon o lokalnih volitvah določa le za prve volitve po ustanovitvi občine število članov sveta po merilih glede na število prebivalcev.

V zvezi z uskladitvijo poslovnika je gospa Vodušek pojasnila, da je potrebno najprej na konstitutivni seji OS izvoliti 3-člansko

komisijo, medtem ko je določbe o svetniških skupinah oziroma svetniških klubih (znotraj poglavja o pravicah in obveznostih članov sveta) možno vpeljati po lastni presoji. Prav tako je potrebno opredeliti vrste rednih in izrednih sej ter sprejem lastnega programa dela OS, kar se uredi v poslovniku. Ko je vso gradivo sprejeto, ga je potrebno objaviti, saj so to informacije javnega značaja. Na sejah je sicer možno vpeljati časovnico, kar je smiselno predvsem pri velikih občinah, vendar je potrebno paziti, da se ne zavira pravice do svobodnega izražanja mnenja. Neža Vodušek je prav tako poudarila, da je potrebna pazljivost v zvezi s poenostavitvijo postopka obravnave in sprejemanja občinskega predpisa, saj se pri pospešenem postopku lahko zgodi, da se preskoči 2. obravnavo, pri kateri se lahko vlaga amandmaje. Pri vsaki seji je potrebno narediti zapisnik, ki se lahko tudi snema.

Določitev volilnih enot je politična odločitev OS. Kadar gre za večinski volilni sistem, je občina obvezno razdeljena na volilne enote - VE, razen ko OS šteje 7 članov. V primeru, da gre v občini za proporcionalni volilni sistem, je občina je lahko razdeljena na volilne enote. Če je občina razdeljena na VE, ne glede na volilni sistem, pa se spremeni število članov OS, je obvezna sprememba odloka o VE. Če se število prebivalcev v občini poveča neenakomerno, medtem ko se meje ne premaknejo, se lahko zgodi kršenje zakona. Dovoljeno je odstopanje do 20%, saj velja približna enakovrednost glasov.

Jurij Toplak je opozoril, da je potrebna pozornost pri zagotovitvi pravice do oddaje glasov (tudi za invalide), saj je Slovenija podpisala konvencijo v Stasbourgu, po kateri oškodovancu, ki po krivdi drugega ni mogel oddati glasu, v tem primeru pripada do 1500 EUR odškodnine, stroške pa krije občina. V primeru, da ima občina sicer več volišč, a le eno za invalide, se invalidno osebo, ki svojo namero sporoči do 3 dni pred volitvami, črta iz re-

gistra volišča glede na stalno prebivališče in vnese v register volivcev na volišču za invalide. Pozornost je potrebna tudi pri volilnih lističih za slepe, saj se vloge sprejema po telefonu, faksu, elektronski pošti, zagotoviti pa jim je potrebno tajno glasovanje (možno tudi z volilnimi aparati).

Volilne skrinje morajo biti prosojne (in ne prozorne) ter čiste. V primeru, da na volišče pride večje število ljudi tik pred 19. uro, jim mora biti omogočeno glasovanje tudi po uradnem zaključku, saj so bili na volišču prisotni pravi čas. V tem primeru se član volilne komisije postavi za zadnjega, ki je prispel na volišče do 19. ure in s tem markira zadnjega volivca. V primeru glasovanja po pošti je čas zahtevka spremenjen s 7 na 10 dni, glasovnica pa mora biti oddana po pošti in je veljavna samo z žigom.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja vodi po uradni dolžnosti vse evidence predstavnikov ustanovitelja v svetih javnih zavodov, javnih podjetij, agencij in drugih organov in organizacij. S potekom mandata občinskega sveta ne poteče mandat predstavnikov v svetih zavodov in podjetij; to so predstavniki ustanovitelja in ne predstavniki občinskega sveta.

V zvezi s kandidiranjem je potrebno izpostaviti, da je po letu 2006 potrebno število podpisov, potrebnih za vložitev kandidatnih list za občinski svet 1% od števila

volivcev na zadnjih volitvah v volilni enoti; podpise, ki morajo biti overjeni, pa se odda na upravni enoti. Zakon poteka ne predvideva v primeru, da ima občina proporcionalni volilni sistem.

Pri imenovanju volilnega odbora je potrebno paziti, da člani niso v sorodu s kandidati; v ta namen se odda pisno soglasje/potrdilo. V primeru, da so s kandidatom v sorodu, morajo o tem najkasneje v 3 dneh obvestiti volilno komisijo in odstopiti, saj v nasprotnem primeru grozi kazen v višini 600 EUR (enako v primeru lažne izjave), ki jo izreče inšpektorat ministrstva za notranje zadeve.

V zvezi s kandidiranjem je potrebno izpostaviti, da je po letu 2006 potrebno število podpisov potrebnih za vložitev kandidatnih list za občinski svet 1% od števila volivcev na zadnjih volitvah v volilni enoti; podpise, ki morajo biti overjeni, pa se odda na upravni enoti.

Bodoči finančni sistemi za občine

SAŠA KEK

Vsredo, 9. junija, je Skupnost občin Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za finance organizirala delovni posvet o bodočih finančnih sistemih za občine, ki se ga je udeležilo več kot 80 udeleženk in udeležencev iz različnih občin.

Vlada RS je na 76. redni seji sprejela Akcijski načrt elektronskega poslovanja javne uprave od 2010 do 2015. Akcijski načrt elektronskega poslovanja javne uprave v letih od 2010 do 2015 je dokument, v katerem so na enem mestu zbrani projekti s področja informatizacije različnih resorjev državne uprave, ki so načrtovani v obdobju naslednjih petih let. Med projekti so tudi takšni, ki se nanašajo na občine, nosilec teh projektov pa je Ministrstvo za finance, zato so le-te na posvetu predstavili v štirih večjih sklopih.

V zvezi s pripravami proračunov je Kristina Šteblaj predstavila novosti na področju priprave državnega proračuna. Predpisi, ki urejajo pripravo proračuna, so Zakon o javnih financah, Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo državnega proračuna in proračunov lokalnih skupnosti, ki natančneje določa postopke priprave proračuna in Proračunski priročnik, ki predstavlja tehnična navodila za pripravo proračuna. Kot novosti pri pripravi državnega proračuna je Šteblajeva izpostavila nekoliko spremenjeno programsko klasifikacijo, objavo proračuna brez proračunskih postavk ter največji poudarek dala postavljanju ciljev in pravih kazalnikov. V nadaljevanju sta Brigita Repar in mag. Janez

Klemenc predstavila Sistem za pripravo občinskih proračunov in zaključnih računov. Pravna podlaga za pripravo zaključnih računov občinskih proračunov je zakon o javnih financah in podzakonski predpisi, priročnik za pripravo zaključnih računov občinskih proračunov. Sistem APPrA-O (Aplikacije za Pripravo Proračuna in Analize Občin) še ni namenjen pripravi zaključnih računov občinskih proračunov, vendar občine s pomočjo tega sistema poročajo na Ministrstvu za finance o sprejetih občinskih proračunih (odlok, splošni in posebni del, načrt razvojnih programov in obračun zložitve) ter mesečno in letno realizacijo občinskih proračunov (splošni in posebni del). Poročanje o zaključnih računih občinskih proračunov se vrši preko elektronske pošte, o zadolževanju pa občine poročajo še v formatu EXCEL, prav tako preko elektronske pošte. Ministrstvo za finance tako načrtuje nadgraditev sistema APPrA-O, tako da bo možno tudi poročanje o realiziranih načrtih razvojnih programov ter omogočena priprava in poročanje o zaključnem računu občinskega proračuna. Pripravili bodo tudi spletno aplikacijo E-Dolg, ki bo omogočila poročanje o zadolževanju občin in javnega sektorja na ravni občin.

Drugi sklop je predstavljala predstavitev sistema MFERAC (ime iz krstice MF- Ministrstvo za finance in RAC – za računovodstvo) in podpora občinam. Marija Janc je predstavila sam sistem MFERAC, njegovo zgodovino in kje je danes. Bernarda Hrovat je predstavila izvrševanje proračuna, pravne podlage, nabavo, fakturiranje in potne naloge. V nadaljevanju pa še računovodsko poslovanje, glavno knjigo, saldakonte, blagajno in osnovna sredstva. Paula Kolenko je predstavila še kadrovske evidenco in obračun stroškov dela in drugih osebnih prejemkov iz proračuna.

Tretji sklop je predstavljal sistem EZRL-KV - Upravljanje denarnih sredstev enotnega zakladniškega računa (v nadaljevanju EZR) in nadaljnji razvoj aplikacije ter uvajanje občin. Lidija Pečenik je uvodoma predstavila upravljanje denarnih sredstev EZR, Gordana Gliha je predstavila vodenje glavne knjige zakladniškega podračuna, o uvajanju občin v ta sistem pa je spregovoril Slavko Lenarčič.

Slavko Lenarčič je predstavil še portal Ministrstva za finance, ki naj bi prenovljen predstavljal vstopno točko do vseh storitev ministrstva.

Zadnji četrti večji sklop so predstavili strokovnjaki iz AJPes (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), in sicer poslovanje proračunskih uporabnikov preko UJPnet sistema (UJP – Uprava RS za javna plačila). Sistem UJPnet, e-račune, sistem SEPA (Single Euro Payments Area) in druge nove funkcionalnosti so predstavili mag. Aleksandra Miklavčič, Branka Osojnik in Jasna Breznik.

Ministrstvo za finance tako načrtuje nadgraditev sistema APPrA-O, tako da bo možno tudi poročanje o realiziranih načrtih razvojnih programov ter omogočena priprava in poročanje o zaključnem računu občinskega proračuna.

Posvet je zaključil mag. Vitomir Pretnar, generalni sekretar Ministrstva za finance, ki je v zaključnih besedah strnil finančne, kadrovske in organizacijske vidike podpore Ministrstva za finance občinam.

Prvih šest mesecev Komisije za občinsko redarsko službo

MIHA MOHOR

Redarske službe so v zadnjih letih doživele velik razvoj, pri katerem so se začeli srečevati s sistemskimi težavami, ki jih lahko rešijo le skupaj. Iz navedenega se je porodila pobuda, da se v sklopu Skupnosti občin Slovenije organizira Komisija za občinsko redarsko službo. V komisiji bodo delovale vodje občinskih redarskih služb, ki bodo določili najpomembnejše težave, ki jih

bodo skupaj poizkusili odpraviti. Tako je prva prioriteta Komisije za občinsko redarsko službo odprava sistemskih napak pri delu občinskih redarskih služb. Druga prioriteta je pomoč občinam, ki so v fazi ustanavljanja redarstva. Te se pri ustanovitvi srečujejo s težavami, ki so v drugih občinah že odpravljene. Deljenje dobrih kot tudi slabih praks je lahko občinam v veliko pomoč, da lah-

ko hitro in učinkovito ustanovijo redarsko službo. Na podlagi navedenega je bila ustanovljena Komisija za občinsko redarsko službo v mesecu decembru 2009. V prvih šestih mesecih delovanja je Komisija začela reševati najbolj pereče probleme občinskih, medobčinskih ter mestnih redarstev. Komisija za občinsko redarsko službo je bila aktivna na naslednjih prioritetenih področjih:

- uniforma občinskih redarjev: Komisija za občinsko redarsko službo se je sestala s predstavniki Službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR), kjer jim je predstavila svoje pripombe. Mestna občina Ljubljana je SVLR odstopila tehnično specifikacijo uniforme, na podlagi katere so pripravili novo uniformo. Občinam je bil v obravnavo posredovan Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev ter tehnična specifikacija enotne uniforme občinskih redarjev.
- dostop do podatkov iz registra voznikov in vozil pri Ministrstvu za notranje zadeve (MNZ): Lokalne skupnosti so v skladu z zakonom dobile možnost uporabe samosprožilnih naprav za merjenje hitrosti. Zaradi velikega števila podatkov je nujno potrebno vzpostaviti avtomatski prenos podatkov iz registra voznikov in registra vozil. Aplikacije občinskih redarskih služb bi se

avtomatsko povezale z registri ter paketno prenesle podatke, na podlagi katerih bi se izpisal sklep o prekršku ter plačilni nalog. Na podlagi usklajevalnih sestankov s predstavniki MNZ smo lokalnim skupnostim posredovali pogodbo za dostop do navedenih podatkov.

- sporočanje kazenskih točk na Ministrstvo za pravosodje: Uporaba samosprožilnih naprav za merjenje hitrosti je prekrškovnim organom naložila zakonsko obveznost, da na Ministrstvo za pravosodje posredujejo pravnomočne plačilne naloge in odločbe o prekršku ter s tem povezano število kazenskih točk. Pogodba za sporočanje kazenskih točk je bila pripravljena in je bila posredovana občinam oziroma občinskim redarskim službam. Tako lahko sedaj občine posredujejo pravnomočne plačilne naloge in odločbe o prekrških na Ministrstvo za pravosodje.
- usposabljanja občinskih redarjev: V skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (Ur. L. št. 139/2006) mora vsak občinski redar v roku enega leta opraviti trimesečno usposabljanje na Policijski akademiji. Komisija za občinsko redarsko službo zagovarja, da se za bivše policiste pripravi skrajšan program usposabljanja, ki bo zajemal samo specifične službe

občinskega redarja. Takšen pogoj je tudi naveden v nacionalnem poklicnem standardu občinski redar, občinska redarka. Člani in članice Komisije za občinsko redarsko službo so na sestanku z Ministrstvom za notranje zadeve poudarili, da si lokalne skupnosti ne morejo privoščiti na trimesečno usposabljanje poslati vodje občinskih redarstev. Predlagali so, da Policijska akademija pripravi skrajšan program (do enega tedna) za vodje občinskih redarskih služb. Člani Komisije za občinsko redarsko službo si prizadevajo, da bi obdobja usposabljanja doprinesla k strokovnosti občinskih redarjev, da bi jim podala dodatna znanja s področij, ki jim povzročajo največ težav pri njihovem delu. Kot je bilo dogovorjeno na zadnjem sestanku na MNZ, je Policijska akademija v pripravi obdobjnega usposabljanja, ki bo izvedeno do konca leta.

- nadzor nad občinskimi redarstvi: Na sestanku na MNZ so člani Komisije za občinsko redarsko službo poudarili potrebo po nadzoru nad občinskimi redarstvi. Nadzor mora preverjati zakonitost dela nad občinskimi redarstvi ter odpravljati sistemske pomanjkljivosti in napake, ki jih takšen nadzor odkriva. Ta morajo svojo delo opravljati v skladu z zakonom

Komisija za občinsko redarsko službo si bo tudi v prihodnje prizadevala olajšati delo občinskih redarstev ter primere dobrih in slabih praks prenašati med občinskimi redarstvi. Tako pod točko razno na vsakem sestanku komisije člani in članice identificirajo probleme, s katerimi se srečujejo posamezna redarstva oziroma lokalne skupnosti in jih poizkušajo odpraviti. Člani in članice delovne skupine so veseli, če se sestanka udeležijo tudi zaposleni v občinskih upravah, ki niso člani komisije.

Sestanek Delovne skupine za notranje revidiranje

MIHA MOHOR

V prostorih občine Murska Sobota se je 2. junija sestala Delovna skupina za notranje revidiranje na svojem 18. sestanku. Prisotne članice in člane je pozdravil župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec. V pozdravnem nagovoru je na kratko predstavil zgodovino mesta in njegov razvoj. Posebej je poudaril težavno gospodarsko situacijo, v kateri se nahaja mestna občina. Stečaj Mure je doprinesel, da je brezposelnost v tej regiji 20%. Slab položaj pa ni brezupen, saj se trudijo v regijo pripeljati nove investitorje, s pomočjo katerih se bo zmanjšala brezposelnost ter se dvignil življenjski standard prebivalcev. Kot primer je župan navedel podjetje, ki je kupilo 5 hektarjev zemlje in namerava do leta 2014 zaposliti 750 delavcev. Župan Mestne občine Murska Sobota je nato predstavil svojo vizijo razvoja mesta.

Po podrobni predstavitvi so se članice in člani delovne skupine lotili točk dnevnega reda. Pri pregledu realizacije sklepov iz prejšnjega sestanka so ugotovili, da vsi sklepi niso zadovoljivo realizirani. Skupnost občin Slovenije je na podlagi sprejetega sklepa delovne skupine pozvala Urad za nadzor proračuna (UNP), da začne preverjati kvaliteto zunanjih izvajalcev storitev notranje revizije. Članice in člani delovne skupine niso bile zadovoljne z odgovorom UNP, zaradi česar bo Skupnost občin Slovenije ponovno pripravila dopis za UNP. V odgovoru UNP le-ta za nadzor proračuna med drugimi aktivnostmi na tem področju

omenja tudi pripravljen predlog novele Zakona o javnih financah, ki naj bi določal dodatne pogoje za zunanje izvajalce notranjega revidiranja. Pri tem je za zunanjega izvajalca določeno, da mora izpolnjevati pogoje za opravljene naloge v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje. Članice in člani delovne skupine se strinjajo, da je potrebno zagotoviti ustrezno kvaliteto storitev notranjega revidiranja, vendar predlagajo, da se le-to zagotovi z nadzorom Urada za nadzor proračuna (v skladu s 175. členom predloga ZJF) nad izvajalci in ne omejevanjem izvajalcev s pogoji, ki nimajo neposrednega vpliva na pravilno in kvalitetno izvajanje notranjega revidiranja in posledično tudi pomenijo omejevanje konkurence ter višje cene storitev in izdatkov proračunskih uporabnikov za ta namen.

Članice in člani delovne skupine so se nato lotili točke revidiranja sredstev EU skladov in poročanja o tem UNP. Predstavniki UNP, ki se ni mogel udeležiti srečanja, je prisotnim po elektronski pošti sporočil, da so notranji revizorji v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ dolžni o revizijah poročati UNP. Predstavniki UNP je še sporočil, da zaradi premajhnih kapacitet UNP ni sposoben izvajati svojih nalog ter jih v nadaljevanju opozoril, da pa notranji revizorji v občinah svoje naloge morajo opraviti.

Članice in člani delovne skupine so nato sklenili, da se UNP pozove, da pripravi-

jo metodologijo, na podlagi katere bodo lahko opravljale revizijo sredstev iz skladov EU. Notranji revizorji se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da UNP zaradi premajhnih kapacitet ne more pripraviti metodologije za revidiranje sredstev EU in le-ta pričakuje, da jo bodo pripravili na podlagi prakse občinskih notranjih revizorjev oz. revizorjev.

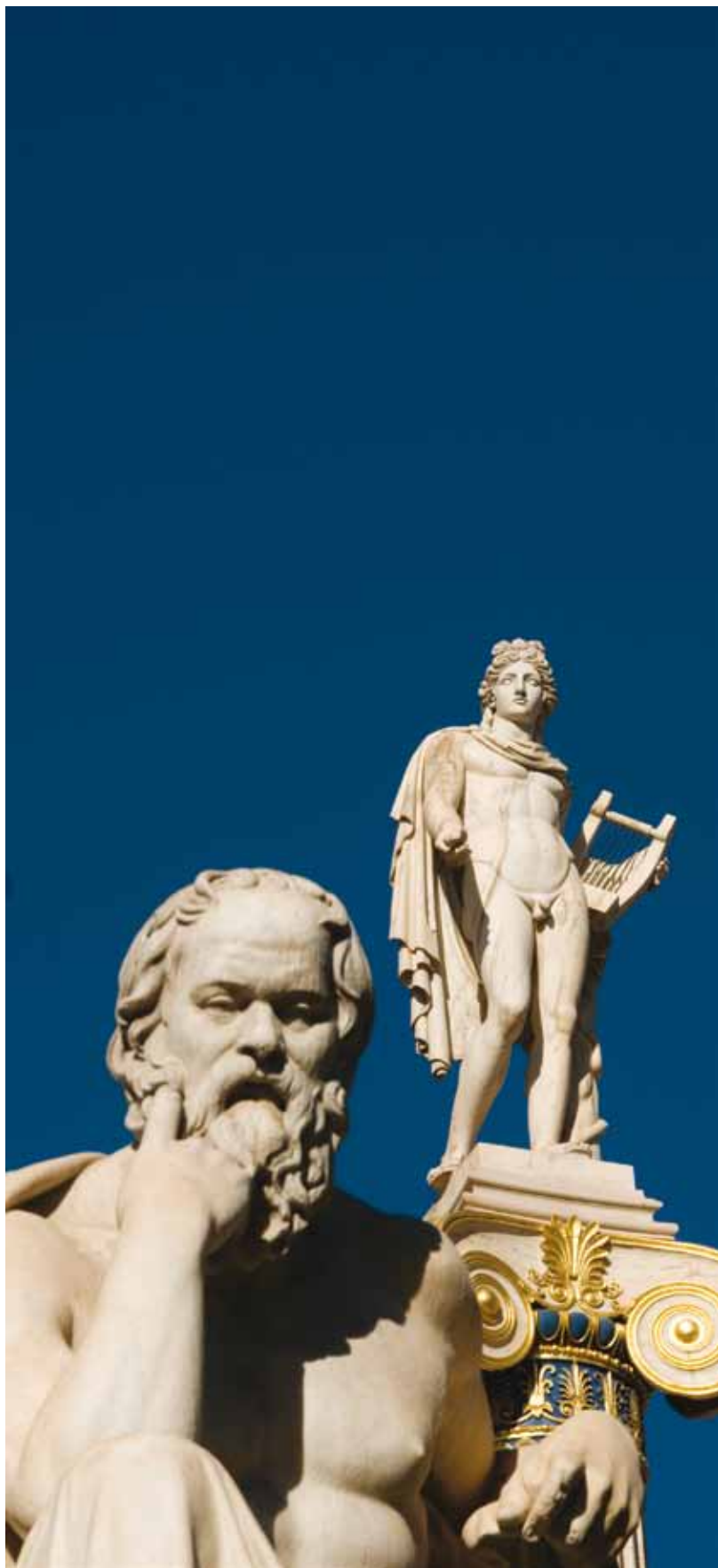
Na koncu sestanka so še članice in člani delovne skupine izrazili interes, da bi se tudi v prihodnosti vsi člani in članice srečevali na sestankih delovne skupine za notranje revidiranje. Predsednica je poudarila pomen takšnih srečanj, zakaj je tudi pomembno sodelovanje vseh notranjih revizorjev v občinah.

Avtentična razlaga 16. a člena zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS

SINIŠA PLAVŠIČ

Dne 28.1.2010 je Državni zbor RS sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (Uradni list RS, št. 8/2010). Dne 4.3.2010 pa je državni zbor potrdil tudi uradno prečiščeno besedilo Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (Uradni list RS, št. 19/2010, v nadaljevanju ZSKZG).

Že pred časom je Skupnost občin Slovenije (v nadaljevanju SOS) na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju MKGP) naslovila prošnjo po razlagi 16. a člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS, pri katerem se pojavlja vprašanje razlage v zvezi s prenosom zemljišč. Besedilo prvega odstavka omenjenega člena je sledeče: "Nezazidana stavbna zemljišča, ki so bila s prostorskimi sestavinami občinskega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 1990 in s prostorskimi sestavinami občinskega dolgoročnega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 2000 namenjena za graditev objektov in so bila do 10. marca 1993 družbena lastnina, in zemljišča, ki jih je občina s sprejemom sprememb in dopolnitev navedenih prostorskih sestavin občinskih planov, usklajenih z obveznimi republiški izhodišči, do 20. julija 2004, namenila za graditev objektov in so bila do 10. marca 1993 družbena lastnina, se na neodplačen način prenesejo v last občine, na območju katere ležijo."

Prvi odstavek 16. a člena ZSKZG je bil s strani MKGP tolmačen na način, da so izpolnjeni pogoji za neodplačen prenos nezazidanih stavbnih zemljišč na občine samo, v kolikor je bil odlok objavljen v Uradnem listu oziroma v uradnem glasilu in je bil v odloku naveden začetek veljavnosti 20.7.2004 ali pred njim. Občine in SOS se seveda s predmetnim tolmačenjem ne strinjamo. Predmetno "zagato" so spoznali tudi župani poslanci in v državnozborsko procedure vložili **Predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16. a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10-uradno prečiščeno besedilo UPB2)**. V predlogu navajajo, da v postopku izvajanja določil prvega odstavka 16. a člena tega zakona o neodplačnem prenosu zemljišč v last občin v praksi prihaja do problema zaradi nedorečenosti termina »nameniti« in različnega tolmačenja le-tega s strani upravičencev na eni strani in Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov (v nadaljevanju SKZG) na drugi strani. Problem je širše narave,

saj predstavlja oviro za vrnitev zemljišč vsaj petnajstim slovenskim občinam, ki so spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov sprejele pravočasno, vendar so bili objavljeni v uradnih glasilih tako, da je vakacijski rok zapadel po presečnem datumu iz prvega odstavka 16. a člena zakona. Iz dikcije prvega in drugega odstavka po mnenju predlagateljev izhaja, da je zakonodajalec pri ureditvi ZSKZG že v samem 16. a členu zavestno in nedvoumno uredil dve različni situaciji. In sicer je zakonodajalec v prvem odstavku uporabil dikcijo, da je »do 20. julija 2004 namenila za graditev objektov«, v drugem odstavku pa dikcijo »ki so bila na dan 20.07.2004 opredeljena kot nezazidana stavbna zemljišča«. Že iz gramatikalne razlage nedvoumno izhaja, da je zakonodajalec v prvem primeru predvidel sprejem akta, v drugem primeru pa njegovo uveljavitev. Iz vsega navedenega po mnenju predlagatelja torej izhaja, da je za izpolnjevanje pogojev za prenos nepremičnin po drugem odstavku 16. a člena ZSKZG potrebna uveljavitev akta, za prvi odstavek predme-

Problem je širše narave, saj predstavlja oviro za vrnitev zemljišč vsaj petnajstim slovenskim občinam, ki so spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov sprejele pravočasno, vendar so bili objavljeni v uradnih glasilih tako, da je vakacijski rok zapadel po presečnem datumu iz prvega odstavka 16. a člena zakona.

tnega člena pa sprejem. V nasprotnem primeru bi zakonodajalec namreč tudi v prvem odstavku uporabil enako nomenklaturno izrazoslovje kot v drugem, čemur pa ni tako.

Tudi SOS stoji na stališču, ki je v predlogu za sprejem avtentične razlage podrobneje predstavljeno, zato bo le-tega skozi vso proceduro podpiral.

SOS proti ukinitvi koncesijske dajatve občinam

JASMINA TKALČIČ,
SEKRETARIAT SOS

Vlada RS in Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega zbora RS (DZ RS) sta ocenila, da Predlog Zakona o spremembah

in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Skupnost občin Slovenije je v okviru občin članic ter v okviru delovne skupine za kmetijstvo Skupnosti občin Slovenije (slednja je vsebino predloga zakona obravnavala v četrtek, 6.5.2010) pristopila k aktivni obravnavi Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Vladi RS in DZ RS smo naslovili stališča ter izpostavili nasprotovanje v okviru predlaganih sprememb, v skladu s katerimi naj bi se vsem slovenskim občinam ukinila koncesijska dajatev v višini 7 odstotkov z naslova letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti iz koncesijskih gozdov.

Predlog zakona je z vidika občin vnašal spremembe predvsem na področju finančnega vira za občine, saj je predlagal ukinitve tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 10.a člena, ki določa finančni vir za občine v višini 7 odstotkov od letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti iz koncesijskih gozdov. **Predvidenemu črtanju navedenih odstavkov 10.a**

člena smo nasprotovali, saj ukinja še kako potreben finančni vir vsem slovenskim občinam.

Zakon o financiranju občin (UL RS, št. 123/2006-ZFO-1, 57/2008-ZFO-1A) določa in ureja druge lastne vire občin. Tako v prvem odstavku 7. člena določa, da so vir financiranja občin tudi prihodki koncesijske dajatve, v drugem odstavku istega člena pa, da prihodki pripadajo občini v višini, ki je določena v aktu o njihovi uvedbi. Ureditev, ki jo predlaga zgoraj omenjen predlog zakona, je v nasprotju z Zakonom o financiranju občin ter tako posega v avtonomijo lokalnih skupnosti. Lastni viri občin so urejeni in določeni tudi z **Ustavom RS, saj slednja v prvem stavku 142. člena določa, da se občina financira iz lastnih virov.** Ureditev, ki jo prinaša vsebina zgoraj omenjenega predloga zakona, ne bi sledil načelom avtonomije lokalnih skupnosti, ustavnim načelom Republike Slovenije, s tem v zvezi pa tudi ne načelom pravne države.

Koncesijska dajatev v višini 7 odstotkov z naslova letne realizacije za posekan in

prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti iz koncesijskih gozdov je seveda od občine do občine različna in se giblje v različnem finančnem razponu. Tako prejmejo ene občine s tega naslova več, druge manj.

Vse spravilo lesne mase gozdov močno obremenjuje gozdne, državne, predvsem pa občinske lokalne ceste. Do zadnjih sprememb omenjenega zakona občine niso prejele nikakršnih sredstev za odpravo škode na cestnem omrežju oziroma cestni infrastrukturi, ki ga povzroča težki tovorni promet koncesionarja. Škoda je predvsem posredna ter jo je težko oceniti predvsem z vidika obremenitve prometa s težkimi tovornimi vozili, omejena pa ni zgolj na gozdne ceste, **temveč na celotno prometno infrastrukturo lokalnih skupnosti, skozi katere je urejena pretočnost prometa.** Obremenitev cest v lokalnih skupnostih s težkimi tovornimi vozili je torej ne samo moteča temveč predvsem škodljiva.

Tudi dosedanji del upravičenih sredstev z naslova koncesnine ne pokrije vseh stroškov vzdrževanja lokalnega

cestnega omrežja ter bi po mnenju nekaterih občin le-ta moral biti celo višji, če naj bi lokalne skupnosti odpravile vse posledice težkega tovornega prometa. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, ki smo mu priča v zadnjem času, saj država občinam neposredno ali posredno nalaga vse več novih finančnih bremen in obveznosti, slednje pa niso upoštevane in zajete ob vsakokratni določitvi primerne porabe.

Na podlagi navedenega smo predlagali, da se k 4. členu predloga zakona (10.a člen) ponovno dodajo tretji, četrti, peti in šesti odstavek ter tako zgoraj omenjena koncesnina ostane v veljavi.

Slednje je podprla tudi Vlada RS, saj je 6.5.2010 objavila mnenje, v skladu s katerim ne podpira predloga sprememb in dopolnitev ter meni, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano DZ RS na 18. seji 4.5.2010 kot matično delovno telo. Slednji je po opravljeni obravnavi prav tako zaključil in sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Skupnost o malem delu

JASMINA VIDMAR

Skupnost občin Slovenije je na seji predsedstva, ki je bila v Volčjem potoku 25. maja, obravnavala tudi predlog Zakona o malem delu in sprejela naslednje stališče:

Skupnost občin Slovenije ugotavlja, da predlagani Zakon o malem delu, ki ga je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve podalo v javno obravnavo 12.3.2010, popravljeni predlog Zakona o malem delu 29.3.2010, dodatna pojasnila v dokumentih »Stanje in rešitve« in »Primerjava obstoječe in predlagane ureditve študentskega dela«, ne odgovarja zadovoljivo na vsa vprašanja možnih učinkov na slovenski trg dela, učinkov na gospodarstvo, podjetništvo in obrtne dejavnosti ter na delovanje in financiranje lokalnih mladinskih skupnosti na nivoju slovenskih občin.

Predlagani Zakon o malem delu predvideva spremembo opravljanja občasnega in začasnega dela dijakov in študentov, v novi sistem pa se predvideva vključevanje še brezposelnih, neaktivnih in upokojenih oseb. Malo delo predvideva višjo obremenitev za lokalno gospodarstvo in podjetništvo. Ob tem je realno pričakovati, da se bodo ponujenim delom zmanjšale urne postavke, s čimer se bo celoten del bremena prevalil na delojemalca. S tem pa bo dodatno obremenjeno tudi lokalno podjetništvo in obrtništvo, delež mikro in malih podjetij v Sloveniji pa predstavlja kar 95 % med vsemi gospodarskimi subjekti. Dodatna obremenitev predstavlja pritisk na tiste dijake in študente, ki si morajo zagotoviti zadovoljiva sredstva za študij, saj bodo morali zaradi te delati več časa.

Glede na zahtevnost izvedbe samega sistema posredovanja malega dela, potrebnih evidenc, ki predstavljajo velik informacijski izziv, potrebnega usposobljenega kadra, katerega ministrstvo seveda nima in nemogočega nadzora nad opravljanjem malega dela, se porajajo dvomi, da se bo z uvedbo malega dela zmanjšalo delo na črno.

Predstavljeni sistem posredovanja dela postaja zapleten sistem preverjanja in potrjevanja, ki dodatno omejuje fleksibilnost trenutnega občasnega in začasnega dela dijakov in študentov. Predlagani sistem posredovanja del zahteva tudi usposobljen kader in centralno evidenco malega dela, ki je zelo zahteven informacijski projekt, ki bi po podatkih Združenja društev upokojenцев Slovenije in Statističnega urada Republike Slovenije posredovalo in evidentiralo delo 200.000 upokojenцев, 100.000 brezposelnih oseb ter 180.000 dijakov in študentov. Fleksibilnost dela se bo s takšnim sistemom izgubila, prav tako se postavlja vprašanje učinkovitosti nadzora.

Opazijo se tudi drastične omejitve zaposlovanja malih delavcev glede na velikost podjetij. Predlagane omejitve ne upoštevajo sezonskih potreb delodajalcev, obrtnikov in podjetnikov, s čimer se onemogoča fleksibilno prilagajanje na povpraševanje na trgu dela. Takšno omejevanje zaposlovanja prav tako predvideva večjo konkurenčnost med vsemi všteti skupinami, saj bi morali zagotoviti malo manj kot 500.000 delovnih mest, kjer bi lahko opravljali malo delo, ob tem da nismo še upoštevali priliva tuje delovne sile. V lokalnem okolju takšne omejitve ob upoštevanju večjega števila manjših delodajalcev in njihove potrebe po fleksibilnosti škodijo in ovirajo razvoj lokalnega gospodarstva.

Trenutno predstavlja občasno in začasno delo dijakov in študentov možnost za izboljšanje socialnega položaja tistemu delu šolajoče se mladine, ki si zaradi nezadostne štipendijske politike ne bi mogli študirati. Trenutno prejema štipendijo le vsak peti študent, povprečna štipendija pa znaša samo 180 EUR, ob tem da so izračunani življenjski stroški po oceni Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve v Sloveniji za leto 562 EUR mesečno. Pri čemer je potrebno upoštevati, da kar 60 % študentov prihaja izven univerzitetnih središč, prav ti mladi pa bodo ob zaključku študija omogočili dodaten razvoj svojega lokalnega okolja. Za Skupnost občin Slovenije je zato bistvenega pomena, da se vsem študentom, ne glede na njihov izvor, omogoči dostopnost do visokega šolstva, s čimer dolgoročno zagotavljamo uravnotežen razvoj tako večjih kot manjših slovenskih gospodarskih in obrtnih centrov.

Pri vprašanju zdravstvenega zavarovanja se Skupnost občin Slovenije navezuje tudi na problematiko novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-K), pri čemer smo opozorili Ministrstvo za zdravje na dejstvo, da predstavlja financiranje obveznega zdravstvenega zavarovanja po 21. točki 15. člena ter 22. člena podvajanje zdravstvenega zavarovanja za šolajoče osebe, ki so starejše od 26 let.

Predlog Zakona o malem delu pomanjkljivo obravnava učinek na financiranje in izvajanje aktivnosti mladinskih skupnosti, ki za lokalno okolje omogoča družabno življenje, bogati lokalno skupnost s kulturnimi, športnimi in izobraževalnimi aktivnostmi. Učinki predloga zakona so nedorečeni, zato predstavlja takšno predvideno poseganje v trenutno ureditev mladinskega organiziranja na lokalni ravni dodatno obremenitev za lokalne skupnosti, ki bi morale ob izpadu stabilnega financiranja same zagotoviti sredstva.

Po temeljiti obravnavi predloga Zakona o malem delu, njegovih normativnih, sistemskih in praktičnih vidikov, Skupnost občin Slovenije predlaga, da pristojno ministrstvo in zainteresirane interesne skupine skupaj oblikujejo takšne zakonske okvire, ki bodo po eni strani podpirale fleksibilnost dela in delovnih praks, po drugi pa odpravljale anomalije, ki so se v zadnjih letih na tem področju vzpostavile.

Zadnja usklajevanja za zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

JASMINA VIDMAR

Skupnost občin Slovenije je Predlog Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS, druga obravnava, EPA 1029 – V) obravnavala na številnih sestankih tako delovnih skupin kot predsedstva skupnosti, prav tako pa so se predstavnice in predstavniki skupnosti v petek, 18. junija 2010 v zvezi z omenjenim zakonom sestali z ministrom za delo, družino in socialne zadeve, dr. Ivanom Svetlikom. Na omenjenem sestanku smo predstavnice skupnosti ministru predstavile stališča skupnosti do predloga zakona, prav tako pa tudi številne dileme, ki jih zakon prinaša. Ker se je v nadaljevanju sestanka, ko smo skupaj s predstavnicami ministrstva preverjali nekatere pripravljene zakonodajne rešitve pokazalo, da se odpirajo še nove dileme, smo v Domžalah sklicali razširjeno sejo komisij za socialo in zdravstvo in predšolsko vzgojo. Namen sestanka je bil za drugo branje zakona v Državnem zboru

pripraviti predloge, stališča, opozorila in predvsem nujne amandmaje. Četudi smo na sestanku, ki so se ga udeležile nekatere članice obeh komisij in drugih zainteresiranih občin družno ugotavljale, da so intence zakona pozitivne, smo pa tudi ugotavljale številne nedoslednosti, ki jih je še vedno mogoče najti v zakonu. Kakorkoli že, zakon se po mnenju vseh prisotnih sprejema prehitro in s premalo domišljenimi potezami. Ponovno smo ugotavljale in to v predlogih tudi zapisali, da je potrebno rešitve iz zakona preizkusiti, in da je za to potreben tudi čas. Po mnenju skupnosti gre za preveč pomemben zakon, ki bo v mnogočem spremenil postopke uveljavljanja socialnih pravic za posameznice in posameznike, ob tem pa spremenil tudi način delovanja in organiziranja občin, da bi se ta uveljavil brez nekega prehodnega in preizkusnega obdobja. Opozoriti je bilo potrebno ponovno, da so občine, še posebej na področju

predšolske vzgoje v preteklih letih izpeljale vrsto procedur, sprememb in uveljavile številne načine preverjanja realnega stanja prosilcev za znižano plačilo vrtca, saj so se nenehno soočale z novimi in novimi ter vedno bolj kreativnimi načini takšnega in drugačnega izigravanja zakonodaje. Prav zaradi omenjenega dejstva so mnoge med njimi zmanjšale pritisk na javna sredstva in posledično omogočile dodatne subvencije za starše otrok v vrtcih. V lokalnih okoljih je takšna zavzetost in tudi usposobljenost mogoča, saj je lokalna raven tista, ki je ljudem bližja in omogoča večji in ustrežnejši pregled in tudi nadzor. Obstoječi Centri za socialno delo so se v preteklosti že vse prevečkrat soočali s številnimi kritikami v zvezi z vodenji postopkov in sprejetimi odločitvami, zato dodatne administrativne obremenitve povzročajo nelagodje in nezaupanje, da bodo postopki vodeni tako, kot so bili vodeni še v okviru občin. In, da ta način vodenja občinam ne bo povzročal novih in dodatnih stroškov. Prav tako je princip, po katerem država odloča, plačuje pa občina v popolnem nasprotju s temelji delovanja lokalne samouprave. Sistem, ki omogoča takšne rešitve je v osnovi invaliden, prav tako pa je v sistem kot tak že vnaprej vgrajen konflikt - omogoča več en dvom v ravnanje enega ali drugega. V vsakem primeru pa krni avtonomijo odločanja lokalne samouprave.

Zato smo zahtevali, da so občine stranke v postopkih povsod tam, kjer bodo storitve morale financirati, drugače pa naj takšno storitev prevzame država. Še posebej pa smo zapisali, da nasprotujemo vsakršni rešitvi v zakonu, ki bi v bodoče večala finančne obveznosti občin. Pa tudi, da je popolnoma nesprejemljivo, da bi občinam zaradi možnega bodočega prenosa nekaterih zaposlenih v Centre za socialno delo zmanjševali finančna sredstva; občine v preteklosti namreč za nove in nove naloge, ki so jih morali v skladu s sprejetimi zakoni izvrševati nikoli niso prejele dodatnih finančnih sredstev za zaposlene, mnogokrat niti za nove pristojnosti ne. Te in še številne druge pripombe smo posredovali v Državni zbor RS z upanjem, da bodo upoštevane in tako doprinesle k kvalitetnejši podobi in zgradbi tega pomembnega zakona.

3D javne razgrnitve

SAŠA KEK IN LUKA MULEJ

Konec preteklega leta je Skupnost občin Slovenije po predhodnem posvetovanju z občinami in Ministrstvom za okolje in prostor, na razpis e-vsebine in e-storitve Ministrstva za visoko šolstvo znanost in tehnologijo, prijavila projekt Tridimenzionalne javne razgrnitve. Projektni predlog je bil pozitivno ocenjen in izbran za sofinanciranje.

Glavni cilj projekta je občanom preko javnega spletnega portala (www.3Dprostor.si) zagotoviti transparentne postopke prostorskih razgrnitev. Te si bodo lahko ogledali v naprednem 3D načinu, imeli pa bodo tudi možnost aktivnega sodelovanja z oddajanjem svojih pobud in pripomb. S tem bomo posredno razbremenili občine, saj bodo uporabnikom vse informacije na voljo na omenjenem spletnem portalu. Sekundarni cilj projekta pa je komunikacijski modul (SOS Tabla), ki bo deloval v ozadju spletnega portala in nudil podporo uporabnikom iz občin, ki bodo na ta način med seboj lažje širili in izmenjevali informacije.

Poleg prostorskih razgrnitev želimo v okviru projekta Tridimenzionalne javne razgrnitve uporabnikom na spletnem portalu v naprednem 3D realističnem prostoru ponuditi tudi enostaven pregled ostalih geo-informacijskih podatkov, ki so obvezna podlaga javnim prostorskim razgrnitvam in z njimi razpolagajo MOP, GURS in občine.

Potek projekta

V prvi fazi smo izvedli analizo postopkov javnih prostorskih razgrnitev in pridobili smernice za razvoj spletnega portala. Pre-

gledali, uredili in pripravili smo ključne geo-informacijske podatke, ki jih želimo uporabiti kot podlago za prikaz realističnega 3D prostora Slovenije na spletnem portalu.

V naslednji fazi smo izdelali podroben načrt za izdelavo spletnega portala 3D javne razgrnitve (www.3Dprostor.si), ki je sestavljen iz dveh delov – dokumentnega sistema in naprednega 3D pregledovalnika prostorskih aktov. Tako dokumentni sistem kot 3D pregledovalnik sta sicer še v testni fazi, a že delujeta in slednjega lahko že preizkusite na www.3Dprostor.si. Napredno platformo, ki omogoča ogled realističnega 3D prostora in najrazličnejša orodja za merjenje, bomo v kratkem nadgradili še z možnostjo prikaza sončne svetlobe in spletnim urejanjem pokrajine. Na voljo je tudi že modul za komunikacijo (tabla.3Dprostor.si), ki ga v tem trenutku polnimo z informacijami.

Tretjo fazo promocije smo pred časom s predstavitvami projekta na najrazličnejših dogodkih že začeli in jo bomo do konca projekta ves čas stopnjevali. Poleg občin in urbanističnih podjetij, želimo k uporabi sistema nagovoriti tudi občane.

Prednosti spletnega portala 3D javne razgrnitve

Ob predvideni močni medijski podpori želimo vsem prebivalcem Republike Slovenije omogočiti dostop do centralizirane baze javnih prostorskih razgrnitev. Tako bodo lahko občani v vsakem trenutku obiskali spletni portal in si ogledali vse javne razgrnitve občin, ki bodo želele na

transparenten način občanom prikazati prostorske akte v naprednem 3D načinu.

Ni potrebno posebej poudarjati, da imajo uporabniki ob pregledovanju 3D modelov ali maket zgradb precej boljše predstav o predstavitvi, kot tisti, ki le berejo tekstovne dokumente z okrnjenimi grafičnimi podatki, oziroma načrti zgradb. Spletni portal bo omogočal sprehajanje okoli zgradb, ogledovanje okolice in ostalih geo-informacijskih podatkov. Spletni portal bo uporabnikom iz občin omogočal urejanje terena, da bodo prostorske razgrnitve čimbolj skladne s končnimi načrti. Če so občani do sedaj lahko ogledali le digitalni 3D model zgradbe, si bodo sedaj lahko ogledali tudi celotno realistično okolico in se po njej sprehajali.

Uspeh projekta, ki se zaključuje oktobra 2010, je v veliki meri odvisen od občin, zato vas vabimo, da se nam čimprej pridružite in nam pošljete svoje predloge ali posredujete svoje geo-informacijske podatke, ki jih bomo z veseljem vključili v 3D realistično pokrajino, kot smo to že storili z mariborskimi 10-centimetrskimi DOF posnetki. Vabljeni!

Spletni portal 3D javne razgrnitve predvideva brezplačno uporabo za vse uporabnike, vendar le v nekomercialne namene.

Kratice v tem članku:

3D – tridimenzionalno

SOS – Skupnost občin Slovenije

MOP – Ministrstvo za okolje in prostor

GURS – Geodetska uprava Republike Slovenije

DOF – Digitalni orto foto (digitalni posnetki iz zraka)

Predstavitev predloga novega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja

SINIŠA PLAVŠIČ

Dne 28. junija 2010 je na sedežu Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) minister dr. Henrik Gjerkeš gostil predstavnike združenj občin z namenom predstavitve predloga novega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Minister je uvodoma na kratko predstavil predlog zakona. Po njegovih besedah je v predlog zakona v zadnjih mesecih bilo vloženo mnogo dela, medtem ko je potrdil, da je ustanovitev pokrajin v tem trenutku v »drugem planu«. Poudaril je, da je na podlagi obstoječega zakona regionalna politika namenjena izključno kohezijski politiki ni pa dovolj fleksibilna, da bi lahko učinkovito reagirala na zaostrene razmere v posameznih regijah, skratka ni interventna, kar je trenutno

nujno potrebno. Na področju regionalne politike je po besedah ministra potrebna sistemska rešitev. To pomeni iz starega zakona vzeti dobre stvari in dodati nove, ki bi pripomogle k učinkovitemu prilagajanju spremembam v zaostrenih gospodarskih razmerah. Glavna paradigma zakona temelji na delitvi odgovornosti med državo in regijami – decentralizaciji. Predlog zakona tako dejansko temelji na 3 ključnih predpostavkah: porazdelitev odgovornosti, poenostavitev strukture, pozicija in samodelovanje razvojnih institucij v regijah. Namen predloga zakona naj bi bil iztisniti ves razvojni potencial posamezne regije. Predlog zakona prav tako predvideva ukinitve dveh teles, Sveta regij ter Regionalnih razvojnih svetov, vzpostavlja pa nov organ Razvojni svet regije.

Prav na pravkar omenjeno novost zakona v zvezi s sestavo Razvojnega sveta regije so predstavniki združenj imeli največ pripomb in komentarjev. Trenutno Svet regij sestavljajo vsi župani iz posamezne regije in po besedah le-teh ti organi večinoma delujejo dobro in razvojno brez kakršnihkoli političnih interesov. Ni logično, da bodo občine primorane sofinancirati projekte ter razvojne agencije, na drugi strani pa ne bodo imele možnosti pri odločanju, saj na podlagi novega predloga zakona ne bodo vse občine zastopane v okviru organa Razvojnega sveta regije. Prav tako se zdi problematičen predlog, da poleg predstavnikov občin Razvojni svet regije sestavljajo predstavniki gospodarstva, ki dejansko ne bodo nič sofinancirali, po drugi strani pa bodo iskali vir ustvarjanja dobička. Po mnenju županov gre za nepremostljive razlike med omenjenima sferama in si ne morejo predstavljati, da bi le-ti lahko delovali v sožitju in pod skupnimi interesi. Prav obravnavana rešitev zakona zna že v začetku blokirati predlog zakona, ki sam po sebi mogoče ni tako slab in ima dober namen. V povezavi s tem je bilo predstavnikom SVLR očitano, da v postopku priprave zakona ne sodelujejo z občinami, ki so tiste, ki zakon v končni fazi izvajajo. Prav tako bi bilo potrebno natančno konkretizirati, kako bo nov sistem dejansko potekal, da ne bo vse skupaj ponovno mrtva črka na papirju.

Na koncu sestanka je minister Henrik Gjerkeš na kratko povzel, da je predlog zakona v medresorski obravnavi in je seveda odprt za spremembe. Na očitek kaj trenutno ne funkcioniра, je minister poudaril, da se razlike med regijami enostavno niso zmanjševale in je potrebna ustrezna rešitev, ki bo ta cilj zadovoljila. »Statični« del zakona bo še vedno temeljil na koheziji, t.i. »dinamični«, nov del zakona pa bo pokrit z integralnimi sredstvi. Prav tako je na očitek o ne vključenosti gospodarstva poudaril, da država živi od gospodarstva in bi morali podjetja gledati kot partnerje pri realizaciji projektov. Na drugi strani so predstavniki občin ponovno poudarili, da bo potrebna drugačna rešitev, kar se tiče sestave Razvojnega sveta regije, saj bodo v nasprotnem primeru velike težave z nadaljnjimi postopki sprejemanja zakona.

SOS za večjo varnost v cestnem prometu v občinah

TATJANA KOČIJANČIČ, PREDSEDNICA DS ZA NPVC
JASMINA TKALČIČ, SEKRETARIAT SOS, KOORDINATORKA DS

Delovna skupina za izvajanje Nacionalnega programa varnosti v cestnem prometu Skupnosti občin Slovenije se je 3.6.2010 še zadnjič sestala z namenom pregleda in uskladitve zadnje različice predloga Zakona o voznikih. Sedanji predlog tako določa, da samoupravne lokalne skupnosti na lokalni ravni ustanovijo svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Svet bo posvetovalno telo župana, ki ga sestavljajo predstavniki organov, organizacij in institucij, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (npr. vzgojno izobraževalnih organizacij, organizacij civilne družbe, policije, občinskih redarjev, šol vožnje, upravljavci cest in drugih izvajalcev). Župan lokalne skupnosti določi število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov organizacij in institucij iz prejšnjega stavka, imenuje za mandatno dobo štirih let.

Po predlogu zakona bo Svet ocenjeval stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlagal županu lokalne skupnosti programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordiniral izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni, predvsem pa bo sodeloval pri izvajanju prometne vzgoje, dodatnem izobraževanju in obveščanju udeležencev cestnega prometa o ukrepih za doseganje prometne varnosti, koordiniral izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Strokovne naloge za svet bo tako zagotavljala uprava lokalne skupnosti, Svet pa bo sodeloval z javno agencijo in ministrstvom, pristojnim za promet. Svet se bo lahko ustanovil za območje lokalne skupnosti, dve ali več ob-

čin pa bosta lahko ustanovili skupni svet. Za usklajevanje dela na širšem območju lahko župani dveh ali več občin ustanovijo tudi odbor. Sredstva za financiranje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni se zagotovijo s proračuni lokalnih skupnosti ter iz drugih sredstev.

Na pobudo delovne skupine za izvajanje Nacionalnega programa varnosti v cestnem prometu je Skupnost občin Slovenije pristopila k regijskemu povezovanju Svetov. Slednje podpira tudi predsedstvo Skupnosti občin Slovenije, namen takega povezovanja pa je predvsem enotnost občin na določenem regijskem področju, povezanost in močnejši nastop do državnih organov. Slednje bo zlasti pomembno še v jesenskem času, saj se na državni ravni ustanavlja agencija, s katero bo potrebno usklajevati marsikatero odprto zadevo, predvsem na področju sofinanciranja oziroma dodeljevanja sredstev iz državnega proračuna.

Zavedamo se, da bo postopek povezovanja občin na regijskem nivoju trd oreh, ki

bo zahteval veliko vztrajnosti in dodatnih aktivnosti, vendar v okviru delovanja delovne skupine skupnosti obstoja pozitiven pristop, ki bo vsekakor pripomogel k uspešnosti izvedbe. Do sedaj je interes za regijsko povezovanje izkazalo že veliko število občin, pričeli pa smo tudi z regijskimi predstavkami namena in pomena regijskega povezovanja predstavnikom občin in predstavnikom ustanovljenih Svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Z osebnim pristopom in nastopom si v Skupnosti občin Slovenije prizadevamo odgnati še zadnji prisotni dvom glede povezovanja.

V petek, 18.6.2010 je potekala regijska predstavitev statistične regije Jugovzhodne Slovenije, v občini Metlika. Srečanja so se med drugim udeležili tudi predstavniki Policijske uprave Novo mesto, Ribnica in Kočevje. V uvodnem delu so podali varnostno prometno oceno. Zlati zaskrbljujoče je, da je v Beli Krajini in na Dolenjskem število nesreč nekoliko višje na regionalnih cestah, v letošnjem letu pa je v prometnih nesrečah na tem področju življenje izgubilo že 14 oseb. Med vzroki še zmeraj prevladujejo hitrost in alkohol, veliko pa je številu udeležencev v prometu, ki so še zmeraj kaznovani zaradi varnostnega pasu pa tudi nepravilnega prečkanja ceste. Tudi prisotni predstavniki policijskih uprav so se strinjali, da so Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu tista kvaliteta, ki bo v bodoče skupaj s policijsko upravo delovala na tistih območjih, ki so najbolj kritična. V sredo 23.6.2010 je regijska predstavitev potekala v Osrednje slovenski statistični regiji, v občini Trzin, v četrtek, 24.6.2010 pa v Goriški statistični regiji, v Mestni občini Nova Gorica.

Z novim zakonom proti korupciji

JASMINA TKALČIČ,
SEKRETARIAT SOS

VUradnem listu (UL) RS št. 45/10 je bil objavljen Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, ki je stopil v veljavo dne 5.6.2010 in prinaša vrsto novosti ter hkrati obveznosti tako za državne organe in organe lokalne skupnosti, javne agencije, javne zavode, javne sklade, javne gospodarske zavode ter druge osebe javnega prava, če so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti. V nadaljevanju nekaj novosti, ki jih uvaja zakon:

Zakon prinaša obvezno protikorupcijsko klavzulo v pogodbe, ki jih organi in organizacije javnega sektorja sklepajo s ponudniki, prodajalci blaga in storitev, ali z izvajalci del v vrednosti nad 10.000 EUR. Tako je po 14. členu zakona nična vsaka pogodba, pri kateri kdo v imenu ali na račun druge pogodbenne stranke, predstavniku ali posredniku organa ali organizacije iz javnega sektorja obljubi, ponudi ali da kakšno korist za pridobitev posla, za sklenitev posla pod ugodnejšimi pogoji, za opustitev dolžnega nadzora nad izvajanjem pogodbenih obveznosti ali za drugo ravnanje ali opustitev, s katerim je organu ali organizaciji javnega sektorja povzročena škoda ali je omogočena pridobitev nedovoljene koristi predstavniku organa, posredniku organa ali organizacije iz javnega sektorja, drugi pogodbeni stranki ali njenemu predstavniku, zastopniku, posredniku.

Prijavo koruptivnega ravnanja lahko poda vsakdo, ki verjame, da ima takšno ravnanje znake korupcije. Če je prijava dana v dobi veri, Komisija za preprečevanje korupcije identitete prijavitelja ne ugotavlja oziroma razkriva (ugotavlja pa, ali je bila prijava podana v dobri veri). Za zlonamerno prijavo se prijavitelja kaznuje, v primeru ocene, da je to potrebno, pa se prijavitelja lahko tudi zaščiti v skladu z Zakonom o zaščiti prič. Komisija za preprečevanje korupcije prijavo sprejme, oceni dejansko stanje, izda ustrezna navodila za ravnanje in ukrene kar je potrebno, da se preprečijo nezakonite in neetične zahteve ter nastanek škodljivih posledic.

V skladno z zakonom Komisija za preprečevanje korupcije opravlja tudi nadzor nad premoženjskim stanjem ter skladno z zakonom vodi evidenco zavezancev. Zakon nabor zavezancev na področju nadzora nad premoženjskim stanjem razširja, tako da so vanj zajeti še uradniki na položaju, poslovodne osebe in osebe, odgovorne za javna naročila. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije na enoten način med drugim ureja tudi nasprotje interesov za celotni javni sektor. Nasprotje interesov nastane v okoliščinah, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog. Dolžnost izogniti se okoliščinam, kjer lahko nastane nasprotje interesov, je v prvi vrsti določena za uradno osebo, saj je prav ona tista, ki je seznanjena z vsemi okoliščinami, ki lahko privedejo do nasprotja interesov, nato pa na njenem predstojniku oziroma Komisiji za preprečevanje korupcije, če taka oseba nima predstojnika.

Sestanek slovenske in hrvaške asociacije v Buzetu

SAŠA KEK

VBuzetu, v srcu Istre so se na delovnem sestanku sestali predstavniki strokovnih služb Skupnosti občin Slovenije in hrvaške udruge gradova. Toplo dobrodošlico zbranim je izrekel župan Buzeta mag. Valter Flego. Poudaril je pomen združevanja lokalnih skupnosti, ki bi vsaka zase le s težka dosegle kakršne koli napredke pri stalnih pogajanjih z državno ravno in pri tem izrazil veliko zadovoljstvo nad delom hrvaške asociacije. Povedal je, da se vselej oglasi v pisarni udruge, kadar je po opravkih v hrvaški prestolnici.

Obe generalni sekretarki, Jasmina Vidmar slovenske in Nives Kopajtich Škrlec hrvaške asociacije, sta predstavile dela in naloge, ki jih za občine opravljata združenji. Kot v srečanjih z ostalimi evropskimi asociacijami lokalnih skupnosti, je skupnost ugotovila, da tudi med slovenijo in hrvaško ni velikih odstopanj pri vključevanju lokalne samouprave v postopke sprejemanja zakonodaje.

Skupnost občin Slovenije je hrvaškim kolegom predstavila projekt NIMSEC. Skupnost občin Slovenije je vključena v projekt NIMSEC poleg partnerjev iz Španije, Bolgarije in Hrvaške in tudi slovenskih partnerjev zavoda Bistra hiša Martjanci – Smart House Martjanci ter Lokalne energetske agencije za Pomurje, katera mednarodni projekt tudi koordinira. Projekt NIMSEC želi izboljšati in preseči lokalno energetske učinkovitost in povečati celotni delež proizvodnje obnovljive energije. Izboljšave želi doseči z obsežnimi, zaporednimi in vseobsegajočimi akcijami, katerih namen je oblikovati noveliran, pro-aktiven in širše sprejet model Energetske trajnostne občine. S tem želimo premostiti tržne ovire, ovire na področju izobraževanja in ozaveščenosti ter utreti pot različnim sektorjem, vse preko lokalne administracije do industrije in/ali kmetijstva, kakor tudi prebivalcem lokalnih skupnosti. Hrvaška asociacija mest bo o projektu seznanila svoje članice.

SOS je predstavila tudi projekt 3D javne razgrnitve, ki ga trenutno izvajamo za občine. K tej točki dnevnega reda sta se iz mesta Rijeka sestanka udeležila tudi vodja oddelka za podjetništvo ter njegova sodelavka, saj tudi sami pripravljajo projektno idejo v podobni smeri.

Sestanek je predstavljal izmenjavo dobrih praks ter izkušenj med dvema sosednjima državama. Ocenjen je zelo pozitivno, saj so predstavniki obeh asociacij odšli domov z zalogo novih projektnih in drugih idej ter partnerjem za bodoče projekte.

3. seja Komisije Odobra regij za naravne vire (NAT)

MIHA MOHOR/ IVO BRANIMIR PIRY

Predsednik Georgios Papastergiou je po potrditvi predloga dnevnega reda in potrditvi zapisnika 2. seje poročal o povabilu komisarju za kmetijstvo A. Ciolosu, da se udeleži ene od sej komisije ob obravnavi mnenja o prihodnosti skupne kmetijske politike. V delu seje, ki je bila namenjena obravnavi mnenj, je komisija obravnavala dve mnenji. Najprej je poročevalec M. Cohen predstavil osnutek mnenja celostni morski politiki za boljše gospodarjenje z morjem v Sredozemlju. Poročevalec je izpostavil, da je Sredozemlje še vedno območje z zelo različnimi socialno-ekonomskimi razmerami, kjer ima dolgoročno človeško poseganje in prekomerno izkoriščanje naravnih virov v Sredozemlju hude posledice za stanje morskega okolja. Poleg tega je opozoril na dejstvo, da je za uspešno celostno pomorsko politiko, zlasti na območju kot je Sredozemlje, na katerem je zgolj tretjina držav tudi držav članic EU, ključno doseči večjo raven medsebojnega razumevanja in sodelovanja s sredozemskimi partnerskimi državami nečlanicami EU. Posebej je poudaril problem imigrantov in se zavzel za holistični pristop pri upravljanju tega območja z vključitvijo vseh partnerjev. Izrazil je željo, da bi predstavniki Odbora regij sodelovali pri delu skupine visokih predstavnikov za Sredozemlje.

Predstavnica Evropske komisije (EK) iz enote za morsko politiko Sredozemskega in Črnega morja Carla Montesi je pozdravila obsežno in kvalitetno pripravljeno mnenje OR. Opozorila je, da EK s posebno pozornostjo spremlja razvojne trende na različnih področjih na južnem robu Sredozemlja, ki ima drugačne prioritete kot evropski del. Za vzpostavitev tesnejšega sodelovanja z regijami in lokalnimi oblastmi nameravajo organizirati posebno konferenco sredozemskih držav, ki bo predvidoma konec leta 2010. Pripravljajo pa tudi študijo o določitvi obalnih con, s katero naj bi opredelili možnosti za nadaljnje integralno načrtovanje v Sredozemlju.

Drugo mnenje, ki ga je obravnavala komisija, je bil Osnutek mnenja o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2013, ki ga je predstavil poročevalec Souchon (FR). Poročevalec je v predstavitvi izpostavil, da je reforma skupne kmetijske politike nujna, saj bi se le tako EU lahko prilagodila spremembam. Opozoril je, da se je treba upreti vsakršni skušnjavi po renacionalizaciji skupne kmetijske politike, medtem ko pa je pomembno zagotoviti zadostno raznolikost proizvodnje na ravni EU. Predstavitev je sklenil z ugotovitvijo, da se bosta dodana vrednost prihodnje skupne kmetijske politike in njen prispevek k doseganju prednostnih ciljev strategije EU 2020 ocenjevala na podlagi njene sposobnosti, da zagotovi prehrabno neodvisnost in varnost Evrope z zdravim, raznoliko in kakovostno proizvodnjo ter zagotovi stalne in zadostne dohodke kmetom in kmetijski dejavnosti.

3. sestanek komisije za državljanstvo, upravljanje ter institucionalne in zunanje zadeve (CIVEX)

MIHA MOHOR

Komisija Odbora regij za državljanstvo, upravljanje ter institucionalne in zunanje zadeve se je sestala 26. aprila v Barceloni. Na svoji tretji seji so se članice in člani po sprejetju dnevnega reda in zapisnika lotili obravnave mnenj. Kot prvo so obravnavali mnenje o izvajanju evropske sosedske politike, zlasti pobude za vzhodno partnerstvo: posodobitev, reforme in upravna zmogljivost lokalnih in regionalnih oblasti v Republiki Moldaviji. Poročevalec je predstavil razmere v Moldaviji po zamenjavi vlade in opisal dogajanje na lokalni in regionalni ravni. Omenil je, da je začetek pogajanj o pridružitvenem sporazumu med Moldavijo in EU pomemben mejnik. Spomnil je na pretekle obsežne zakonodajne spremembe in prizadevanja za oblikovanje nove upravne ureditve, ki je nastala pod vplivom EU. Razpravljal je o vprašanih čezmejnega sodelovanja in o institucionalni zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti ter poudaril možna področja ukrepanja v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v Moldaviji. Poročevalec je tudi izpostavil potrebo po tem, da EU Moldavijo politično močno podpre.

Nato so članice in člani obravnavali pobudo o lokalnem in regionalnem sodelovanju za varstvo otrokovih pravic v Evropski uniji. Poročevalec je povedal, da je cilj njegovega mnenja opredeliti vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri varstvu otrokovih pravic ter poudariti možna področja ukrepanja. Poudaril je tudi, da bi lahko mnenje, ko bo sprejeto, uporabili kot prispevek k seminarju na Dunaju, ki bo organiziran v sodelovanju z Agencijo EU za temeljne pravice.

Sledila je obravnava mnenja o strategiji širitve in glavnih izzivih za obdobje 2009–2010 o potencialnih državah kandidatkah. Poročevalec je članom predstavil svoje izkušnje s obiskov potencialnih držav kandidatk. Javne oblasti potencialnih držav kandidatk so izrazile močno željo po članstvu v EU, kar je edinstvena priložnost. Kljub temu pa korupcija ostaja očiten problem v vseh teh državah. Poročevalec je poudaril občutljive etnične razmere v Bosni in Hercegovini ter tudi na Kosovu. Lokalne in regionalne oblasti so pokazale interes za sodelovanje z OR.

Kot zadnje so prisotni obravnavali še mnenje o lokalni in regionalni upravi v Gruziji ter razvoju sodelovanja med Gruzijo in EU. Poročevalec je predstavil splošen pregled vzhodnega partnerstva in predstavil razmere v Gruziji, vključno z zadnjimi zgodovinskimi in političnimi dogajanjmi. Osredotočil se je tudi na upravno razdelitev države in stanje na področju regionalnega in lokalnega razvoja. Poročevalec je izpostavil, da bi morala biti glavna prednostna naloga EU podpreti demokracijo in ozemeljsko celovitost v Gruziji. Opozoril je na glavne točke prihodnjega osnutka mnenja in spregovoril o svoji načrtovani poslovni poti v Gruzijo.

3. sestanek komisije za izobraževanje, mladino, kulturo in raziskave

MIHA MOHOR

Članice in člani komisije za izobraževanje, mladino, kulturo in raziskave so se sestali na 3. sestanku komisije, ki je bil 11. maja v Atenah. Na sestanku so se članice in člani po uvodnem nagovoru predsednika komisije lotili dela. Po sprejetem dnevnem redu in zapisnika iz prejšnjega sestanka so članice in člani obravnavali delovno gradivo o evropskem programu za digitalno tehnologijo. Poročevalec je v delovnem gradivu poudaril, da digitalno gospodarstvo in trgi za rast in blaginjo zahtevajo skupna prizadevanja vseh akterjev. Z javno-zasebnimi partnerstvi je treba ustvariti nove načine in koncepte sodelovanja. Hitro uvajanje in hitrejši inovacijski proces sta ključna dejavnika uspeha v mrežno povezanih družbah. To pa zahteva obsežnejše sodelovanje med regijami in mesti, da se bodo lahko spoprijeli z izzivi z inovativnimi rešitvami in uporabo najboljših praks prilagodili lokalnim okoliščinam in kulturam, je še navedel v delovnem gradivu. Da bi bil Evropski program za digitalne tehnologije v celoti uspešen, potrebuje močno politično zavezanost za ustvarjanje ugodnih pogojev (kot je digitalni enotni trg) za inovativne lokalne dejavnosti, podjetništvo, rast podjetij in nasploh inovativne javne, podjetniške in partnerske pobude tretjega sektorja na področju reševanja regionalnih in svetovnih družbenogospodarskih izzivov. Članice in člani bodo na naslednjem sestanku komisije obravnavali osnutek mnenja, ki bo nastal na podlagi obravnavanega delovnega gradiva.

Da bi bil Evropski program za digitalne tehnologije v celoti uspešen, potrebuje močno politično zavezanost za ustvarjanje ugodnih pogojev za inovativne javne, podjetniške in partnerske pobude.

V sklopu naslednje točke so prisotni obravnavali še osnutek mnenja o znaku evropske dediščine. Poročevalec je pozdravil predlog sklepa evropskega parlamenta in sveta, s katerim Evropska unija uvaja znak evropske dediščine, ki se razlikuje od Unescovega seznama svetovne kulturne dediščine in "evropskih kulturnih poti" Sveta Evrope. V mnenju je poudaril, da Odbor regij obžaluje, da je pobuda namenjena zgolj državam članicam unije, čeprav je prvotna medvladna pobuda za znak evropske dediščine vključevala tudi Švico in so v programu evropskih prestolnic kulture lahko sodelovale tudi države kandidatke za članstvo; vzpostavljanje evropskega povezovanja vsekakor presega meje Evropske unije in vključuje evropske tretje države. Na koncu je še izrazil zadovoljstvo, da bo znak lahko povečal privlačnost evropskih mest in regij, s tem pa spodbudil rast in zaposlovanje na lokalni in regionalni ravni. Prisotni so potrdili osnutek mnenja, ki je bil predstavljen na junijskem plenarnem zasedanju Odbora regij.

85. plenarno zasedanje Odbora regij

MIHA MOHOR

Junijskega plenarnega zasedanja, ki se je odvijalo 9. in 10. junija, se je udeležila tudi slovenska delegacija v Odboru regij. Slovensko delegacijo so sestavljali Irena Majcen, Jasmina Vidmar, Anton Tone Smolnikar, Franci Vovk, Robert Smrdelj, mag. Jure Meglič ter Branko Ledinek. Na plenarnem zasedanju so člani in članice obravnavali deset mnenj, med katerimi bi posebej izpostavil mnenje o Skupni kmetijski politiki (SKP).

V mnenju je Odbor regij pozval Evropsko komisijo, da mora biti financiranje kmetov pravičnejše in bolj osredotočeno na lokalne in regionalne potrebe. Poročevalec Souchon je v svojem mnenju načrtoval več mej, ki jih po njegovem ne bi smeli prestopiti. SKP mora ostati politika EU in Odbor regij se bo uprl vsem poskusom, da bi porabo za kmetijstvo renacionalizirali, za kar se zavzema nekaj držav članic. Drugič, cilji SKP se morajo opredeliti, preden se določi njen proračun. Svojih ciljev ne smejo omejiti na to, kaj je mogoče doseči z razpoložljivimi sredstvi. Tretjič, prihodnja SKP se mora bolje odzvati na potrebe sodobnega kmetijstva. Nagraditi mora na primer kmete, ki se do okolja obnašajo odgovorno ali ki vlagajo v biološko proizvodnjo. Obenem

pa mora biti prilagojena potrebam vsake regije posebej, torej ne sme uveljavljati enakega pristopa za vse. Poročevalec je pozval Evropsko komisijo, naj zagotovi boljše usklajenost SKP in kohezijske politike glede razvoja podeželja. Njegov prvotni predlog, da bi nekmetske ukrepe iz drugega »stebra« SKP prenesli v kohezijsko politiko, je plenarna skupščina Odbora regij ocenila za preveč radikalnega. Odbor pa se je strinjal, da je treba pojasniti stanje glede podpore nekmetskimi dejavnostim na podeželju, da bi tako zagotovili, da podeželske skupnosti v EU dobijo potrebno podporo.

Odbor regij je pozval Evropsko komisijo, da mora biti financiranje kmetov pravičnejše in bolj osredotočeno na lokalne in regionalne potrebe.

Plenarnega zasedanja pa se je udeležil tudi Michel Barnier, komisar za notranji trg in storitve. Odkar je komisar za notranji trg in storitve, se je prvič srečal z izvoljenimi predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti Odbora regij. Njegov cilj je bil pridobiti podporo regij in mest za nove sklope

evropske ureditve finančnih trgov, ki jo je v teh dneh predlagala Evropska komisija. »Ponovne rasti ni mogoče doseči brez vključitve regij: njihova pomembna gospodarska vloga in ustvarjalnost bosta prispevali k oživitvi enotnega trga. Želim, da bi trgovci, potrošniki in mala podjetja notranji trgi vzeli za svojega. Kako pa bi to lahko dosegli brez regij, ki v Bruselj posredujejo vprašanja in kritike?« je med drugim dejal. Do tega obiska je prišlo v času, ko so bonitetne ocene znižale oceno več evropskih mest in regij, med drugim tudi Bruslja, in še bolj pritiskale na njihove javne finance. Predsednica Odbora regij Mercedes Bresso je dejala, da morajo v lokalnih in regionalnih proračunih iskati ravnotežje med čedalje večjimi odhodki in čedalje manjšimi prihodki. Poudarila je, da so se lokalne in regionalne oblasti primorane obračati na finančne institucije in jih prositi za posojilo, da lahko financirajo svoje projekte. Posredno to pomeni tveganje za javne službe in celotno družbo. Kljub temu so izvoljeni predstavniki lokalnih in regionalnih skupnosti podprli načelo evropske solidarnosti in krepitve proračunske discipline, ki jih priporoča Evropska komisija. Izrazili pa so »odločno nasprotovanje temu, da bi ustavili izplačila iz kohezijskega sklada in tako kaznovali države članice, proti katerim teče postopek zaradi prevelikega primanjkljaja«, kar je predlagala Evropska komisija. V resoluciji o integriranih gospodarskih smernicah so izvoljeni predstavniki zatrdili, da bi zamrznitev izplačil nepravilno prizadela regije in mesta ter omejeno število držav članic, kar bi bilo v nasprotju z načelom teritorialne kohezije, ki ga priznava Lizbonska pogodba.

3. seja komisije OR za okolje, podnebne spremembe in energijo (ENVE)

MIHA MOHOR/ IVO BRANIMIR PIRY

Predsednik komisije OR za okolje, podnebne spremembe in energijo Ilmar Reepalu je po potrditvi predloga dnevnega reda in potrditvi zapisnika 2. seje na kratko predstavil program prihodnjega dela komisije. V ospredju dela komisije ENVE v letu 2010 bodo politike na področju energije in podnebnih sprememb. Preučevala bo, kako lahko politika EU podpre prizadevanja vseh različnih podnacionalnih ravni upravljanja, da v skladu s pobudo Konvencije županov, ki jo bo Odbor regij poskušal razširiti tudi na regionalne akterje, do leta 2020 zmanjšajo emisije toplogrednih plinov za več kot 20 %.

V delu seje namenjenem obravnavi mnenj je komisija obravnavala dve mnenji. Mnenje o EU in mednarodni biotski raznovrstnosti po letu 2010 ter sporoči-

lo o možnostih za vizijo in cilje EU glede biotske raznovrstnosti po letu 2010, ki ga je predstavila poročevalka L. Gillham (UK). Poudarila je ključnost pomena zaščite biotske raznovrstnosti za zdravje in blaginjo človeka. Regionalne in lokalne oblasti so v najboljšem položaju, da podprejo ohranjanje njihovega lokalnega okolja in ponudijo podporo prostovoljnim organizacijam, ki se ukvarjajo z ozaveščanjem javnosti in njenim vključevanjem v ohranjanje naravnega okolja. Predstavnica Evropske komisije Claudia Sabal je poudarila, da se je Natura 2000 v desetih letih pokazala kot neuspešen sistem zaščite habitatov. Ocenila je, da za neuspeh Nature 2000 ni bilo pomembno samo pomanjkanje sredstev ampak tudi njihova neustrezna poraba. Zato Evropska komisija pričakuje, da bo Odbor regij nadalje-

Regionalne in lokalne oblasti so v najboljšem položaju, da podprejo ohranjanje njihovega lokalnega okolja in ponudijo podporo prostovoljnim organizacijam, ki se ukvarjajo z ozaveščanjem javnosti in njenim vključevanjem v ohranjanje naravnega okolja.

val podporo prizadevanjem za ozaveščanje in aktivnosti na lokalni ravni.

Drugo obravnavano mnenje je bilo Predhodno mnenje o vlogi regionalnih in lokalnih oblasti v prihodnji okoljski politiki, za katerega je osnutek predstavila poročevalka Paula Baker iz Velike Britanije. Poročevalka je izpostavila dejstvo, da je mnenje usmerjeno v analizo specifičnih področij aktivnosti, na katerih lokalne skupnosti opravijo največ dela pri uresničevanju okoljske zakonodaje. Drugo vprašanje je bolj učinkovito upravljanje, medtem ko je tretje vprašanje odnos med različnimi strategijami in s tem zadnjim povezana vloga Odbora regij na področju okoljskih aktivnosti. Predvsem je pomembno zagotoviti učinkovito izvajanje okoljske zakonodaje glede na pristojnosti in pooblastila posameznih upravnih nivojev.

4. sestanek komisije Odbora regije za ekonomsko in socialno politiko (ECOS)

MIHA MOHOR

Četrty sestanek komisije Odbora regij se je sestel na dvodnevem srečanju v Kavali v Grčiji. Na sestanku komisije, ki je potekal 21. in 22. junija, so člani in članice po sprejetju dnevnega reda in zapisnika iz prejšnje seje začeli z obravnavo mnenj. Kot prvo so članice in člani obravnavali mnenje o izkušnjah iz finančne krize za finančni nadzor in javne finance. Mnenje, ki ga je pripravil predsednik politične skupine PES (socialni demokrati), je bilo na 3. sestanku komisije zavrnjeno z večino glasov. V Odboru regij se zelo redko zgodi, da je mnenje zavrnjeno na sestanku komisije ali pa na plenarni skupščini. Glede na to, da na seji ni bilo sklepne udeležbe, se je na tej seji ponovno odločalo o nadaljevanju dela z mnenjem. Člani in članice so v skladu s poslovnikom imeli možnost na seji komisije ponovno razpravljati o mnenju, lahko so glasovali, da se mnenje na to temo ne pripravi oziroma so lahko za pripravo mnenja izbrali novega poročevalca, ki bi nato začel mnenje pripravljati na novo. Poročevalec je v spornem mne-

nju navedel, da so vlade držav EU-27 z dokapitalizacijo v bančni sistem po ocenah vložile 234 milijard EUR, skupne obveznosti za ukrepe državne pomoči pa znašajo 27,5 % BDP, če prištejemo državna jamstva in podporo za sredstva bank (vir: Evropska centralna banka, december 2009), ter da v kolikor bo takšen razvoj nadaljeval, bo javni dolg v območju evra do leta 2014 po napovedih dosegel 100 % BDP (vir: Evropska komisija). V raziskavi o evropskem načrtu za oživitve gospodarstva, ki jo je izvedla platfor-

ma Odbora regij za spremljanje strategije Evropa 2020, je 80 % regij in mest poročalo o precej velikem ali velikem zmanjšanju davčnih prihodkov, 68 % pa o precej velikem ali velikem porastu izdatkov za socialne storitve. Poleg tega je 36 % vprašanih navedlo, da se je število zaposlenih v lokalnih in regionalnih oblasteh precej ali močno zmanjšalo. V mnenju je navedel, da se boji, da zmanjkuje časa za ustrezno regulacijo finančnega sektorja in s tem izpolnitev temeljnega pogoja za trajnostno okrevanje realnega gospodarstva in zdrave javne finance.

Po ponovni obravnavi mnenja so se člani in članice lotili še obravnave osnutka mnenje o aktiviranju zasebnih naložb za oživitve gospodarstva in dolgoročne strukturne spremembe razvijanja javno-zasebnih partnerstev. V osnutku poročevalka Catarina Segersten Larsson (SE) pozdravlja ambiciozne sanacijske načrte za stabilizacijo finančnega sektorja ter omejitev posledic recesije za državljane in realno gospodarstvo, ki jih izvajajo EU in države članice. Meni, da javno-zasebna partnerstva niso vedno primerna rešitev, temveč je treba za vsak projekt posebej preveriti, ali sklenitev partnerstva z zasebnim sektorjem prinaša

dodano vrednost ter opozarja, da lahko lokalne in regionalne oblasti najboljše presodijo, kako je treba financirati storitve. Izpostavlja različne naloge občin in regij, ki so poleg organizacije, vodenja in spremljanja gospodarskih dejavnosti pristojne tudi za upravljanje v lastni režiji. Lokalne in regionalne oblasti morajo določiti jasne cilje ob upoštevanju javnega interesa, opredeliti kakovost in oblikovanje cen ponujenih storitev ter nadzorovati uresničevanje ciljev.

V raziskavi o evropskem načrtu za oživitve gospodarstva, ki jo je izvedla platforma Odbora regij za spremljanje strategije Evropa 2020, je 80 % regij in mest poročalo o precej velikem ali velikem zmanjšanju davčnih prihodkov, 68 % pa o precej velikem ali velikem porastu izdatkov za socialne storitve.

Nalas expo 2011: Inovativne občine odprte tudi za vas

BARBARA HORVAT

Skupnost občin Slovenije je članica NALAS – mreže združenj lokalnih oblasti Jugo-Vzhodne Evrope, ki zastopa 4000 lokalnih oblasti. Poleg Slovenije so članice še Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Albanija, Bolgarija, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Črna Gora, Romunija ter Turčija.

Z namenom povezovanja občin in regij Jugo-Vzhodne Evrope, bo mreža NALAS organizirala sejem z nazivom **NALAS Expo' 2011**, na katerem bodo imele možnost sodelovati tudi slovenske občine. Ponujena možnost je edinstvena saj bo to prvo tovrstno srečanje občin in regij po velikih političnih spremembah v jugo-vzhodni Evropi. Dogodek bo potekal v Sarajevu, marca 2011.

Organizatorji pričakujemo, da se bo zbralo več kot 100 občin in regij iz vse jugo-vzhodne Evrope, predstavniki regionalnih podjetij, katerih trg predstavljajo občine in države tega območja ter številne evropske institucije. Udeleženci bodo imeli možnost sodelovati na številnih prireditvah, ki bodo potekale vzporedno s sejmom: konferenca Švicarske razvojne agencije o socialnem vključevanju, delavnicah namenjenim inovativnim občinskim praksam, izmenjavi primerov dobre prakse po vsej Jugo-Vzhodni Evropi, "Županska kavarna" za vzpostavitev kontaktov in povezav med izvoljenimi predstavnicami in predstavniki lokalne in regionalne oblasti ter številna druga dogajanja.

Ker bo **Expo' 2011 - "Inovativne skupnosti odprte za vse"**, v Sarajevu odlična priložnost za slovenske občine in njihove partnerje, na kateri se bodo lahko predstavile s svojimi dosežki in uspehi, vas vabimo, da se odločite za sodelovanje na tem velikem dogodku, katerega organizatorica je tudi Skupnost občin Slovenije. V ta namen vas vabimo, da izpolnite obrazec na naši spletni strani (www.skupnostobcin.si) in nam ga posredujete na E-mail naslov: barbara.horvat@skupnostobcin.si.

Novo pri članicah NALAS

BARBARA HORVAT

Lokalne asociacije jugovzhodne Evrope si prizadevajo, da bi optimizirale njihovo delovanje in usluge svojim članicam tudi s pomočjo mednarodnih izmenjav obstoječih praks in čezmejnih analiz. Mrežo NALAS sestavljajo mladi profesionalci v državah članicah, ki priskočijo na pomoč v trenutku, ko je ta potrebna; tako takšno pomoč nudimo v Skupnosti občin Slovenije. Da boste na tekočem z dogajanjem v državah jugovzhodne Evrope, vam ponujamo pregled kratkih novičk iz držav članic NALAS:

Bajrush Xshemali je novi predsednik Skupnosti občin Kosova

Na Kosovu so potekale volitve novih članov predsedstva Skupnosti občin Kosova. Novoizvoljeni predsednik Skupnosti občin Kosova je Bajrush Xshemali, vlogo podpredsednika pa bo prevzel Isa Mustafa.

Financiranje lokalne samouprave v fokusu Združenja občin Črne Gore

Zaradi globalne ekonomske krize in sprememb Zakona o lokalni samoupravi se občine Črne Gore soočajo z resnimi finančnimi težavami. Z namenom vpliva na spremembe zakona so člani Združenja pripravili analizo obstoječih težav v lokalni samoupravi, oblikovali delovne skupine, ki bodo osnovala amandmaje k zakonu, pri čemer jim bo v podporo tudi strokovni kader Sveta Evrope.

Skupnost občin in mest republike Srbije ponuja model upravljanja z občinsko lastnino

Skupnost občin in mest republike Srbije je v preteklih mesecih organizirala niz delavnic v zvezi z upravljanjem občinske lastnine, ki so bile organizirane kot nadgradnja modernizacije upravljanja z občinsko lastnino. Na delavnicah so predstavili osnovna priporočila za upravljavce občinske lastnine in ponudili strategijo izvajanja upravljanja.

Skupnost občin Republike Hrvaške

Že od začetka tega leta Skupnost občin Hrvaške zaposlujejo glavne tri tematike: najavljene teritorialne spremembe Hrvaške, Zakon o plačah v lokalni samoupravi in dohodninska reforma. Kljub prizadevanjem Skupnosti občin Hrvaške, da bi pri reformah sodelovali, kajti le-te bodo povzročile nemalo težav za občine, imajo težave s sodelovanjem s strani države.

EU MIDIS - vprašalnik Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji

BARBARA HORVAT

EU MIDIS je vprašalnik, ki je namenjen pridobivanju informacij s strani imigrantov in etničnih manjšin, v zvezi z diskriminacijo v njihovem vsakdanjem življenju in zakonskim preganjanjem na področju Evropske unije.

Na vprašalnik je odgovorilo okoli 23 500 imigrantov in etničnih manjšin iz vseh 27 držav članic EU v letu 2008. Prav tako na vprašanja odgovarjalo 5000 oseb iz večinske populacije, ki živijo v neposredni bližini manjšin, z namenom primerjanja pridobljenih podatkov. Raziskava se je osredotočila predvsem na romsko skupnost, pa tudi na Afričane, Turke, prebivalce bivše Jugoslavije, Ruse in prebivalce držav vzhodne Evrope. Od vseh sodelujočih skupin v raziskavi so prav Romi tista skupina, ki diskriminacijo in kriminalna dejanja zoper njih občuti najpogosteje.

Podatki, ki jih je raziskava pokazala so alarmantni: vsak drugi od 12 milijonov Romov v Evropski uniji, je na svoji koži občutil povprečno 11 primerov diskriminacije samo v preteklem letu, vendar se žrtve takšnih napadov v 66 – 92 % primerov ne obrnejo na pristojne institucije, saj ne verjamejo, da bo prijava njihovo situacijo spremenila, zato se raje izogibajo določenim lokacijam, 86 % vprašanih pa niti ne vedo, na katero institucijo se v primeru diskriminacije ali napada lahko obrnejo. Razlog, da se v takšnih primerih ne obrnejo na policijo, razlaga dejstvo, da 1 od 3 vprašanih navaja, da so diskriminatorna dejanja prihajala prav iz strani državnih organov, ki bi jih naj pred le-tem zaščitili.

Na osnovi raziskave je moč ugotoviti, da je prostorska segregacija precej visoka prav v skupini Romov, saj živijo v ločenih

skupnostih predvsem v Bolgariji (72%), Romuniji (66%) in v Grčiji (63%). Prav takšna segregacija jih ločuje od ostale družbe, po drugi strani pa jih obvaruje pred vplivi nadaljnje diskriminacije.

Iz izsledkov raziskave sledi, da je diskriminacija in slaba socialna vključenost imigrantov in etničnih manjšin v Evropi še vedno močno prisotna. Kljub temu, da obstajajo zakonska sredstva za boj proti diskriminaciji in izključenosti ranljivih družbenih skupin, je nujno potrebno širjenje ukrepov proti socialnem izključevanju in diskriminaciji Romov. Ti morajo vključevati izobraževalne programe za povečanje samozavednosti in poznavanja njihovih pravic med mlado romsko populacijo. Prav tako pa bi lahko strukturni in drugi skladi bili večkrat posvečeni vključevanju romskih skupnosti, zato spodbujajo vlade držav članic Eu k posvečanju k izčrpnemu boju proti diskriminaciji Romov. Povečati je tudi potrebno ukrepe za preprečevanje diskriminatornih dejanj in rasno ali etnično motiviranih napadov na Rome s strani državnih organov, prav tako pa povečati sankcije v primeru le-teh. Politiki in druge javne osebe morajo prevzeti vlogo vzglada in javno spregovoriti in ravnati v smislu ozaveščanja o kršenju osnovnih človekovih pravic.

Suše in pomanjkanje vode v Evropski uniji

Komisija evropskih skupnosti je objavila raziskavo v zvezi s problematiko pomanjkanja vode in suše v Evropski uniji, s pomočjo katere bi želela opozoriti na povečano problematiko suš in pomanjkanja vode, saj na področju Evropske unije zaznavajo 10% upad porečij. Sedemnajst procentov evropske populacije je v preteklih prizadela suša. Ne glede na to, da je leta 2009 v državah južne Evrope padlo več padavin kot v prejšnjih letih, so še vedno potrebna prizadevanja za ustavitev in sprebrnitev prekomernega izkoriščanja že tako omejenih virov vode v Evropi.

Neuravnovešena uporaba zemlje in razporeditev voda v ekonomskem sektorju botruje neravnovesju med potrebami po vodi in obstoječimi resursi. Največji porabnik vode je agrikultura (64%), sledi energetika (20%), javna dobava vode (12%) ter industrija (4%). Turizem predvsem v južni Evropi in obalnih regijah, kjer so zaloge vode omejene, posledično vodi k okrepljeni porabi pitne vode. Kljub temu pa znotraj EU obstaja velik potencial varčevanja z vodo, saj je v povprečju 20% porabe vode nepotrebne.

Komisija evropskih skupnosti poroča tudi o nekonsistentnosti in neproduktivnosti pri zaščiti vodnih resursov, saj je ta cilj nezadostno integriran v politične strategije držav članic EU. Tako se akterji na krizno situacijo prepogosto ne odzovejo pravočasno. Sušna obdobja povzročajo ekonomske, socialne in ekološke posledice, ki lahko imajo svoj vpliv tudi po koncu sušnega obdobja. Neposredne stroške sušnih obdobj v zadnjih

tridesetih letih ocenjujejo na najmanj 100 milijard Evrov. Če na tem področju v prihodnosti ne bo ukrepov, se bo upad porečij v Evropi z zdajšnjih 19%, do leta 2070 povečal na 34-36 %. Področje južne Evrope bo v prihodnjih desetletjih najbolj prizadelo pomanjkanje vode.

Izzivi pomanjkanja vode in suš zadevajo področje varovanja okolja in so predpogoj za trajnostno ekonomsko rast v Evropi. Učinkovita politika določanja cen vode, učinkovita raba vode in ukrepi varčevanja z vodo so nujno potrebni, da bi se v Evropi lahko zagotovilo dovolj kakovostne vode za izpolnitev potreb porabnikov ter za uspešno spopadanje s spreminjajočim se podnebjem. V ta namen Komisija evropskih skupnosti pripravlja najprimernejše in cenovno ugodne ukrepe za učinkovito strategijo proti sušam in pomanjkanju voda ter razpravlja o političnih prioritetah v zvezi z razpoložljivostjo voda in porečji. Kot najbolj učinkoviti ukrepi so se izkazali postopki preprečevanja

suš, izboljšave razdelitve voda in trajnostno gospodarjenje s prostorom, pospeševanje tehnologij in postopkov za ustrezno ravnanje z vodami in odkrivanje novih virov vode. Izvajanje nekaterih specifičnih ukrepov predpostavlja predhodne spremljevalne ukrepe, ki ustrezajo regionalnim, socialnim in sektorskim specifikam določenega področja. Takšni ukrepi dolgoročno zagotavljajo ugodno razmerje med stroški ukrepov in učinkom.

Razmerje med potrebo po vodi in nje razpoložljivostjo je na številnih območjih v Evropi doseglo kritično točko. Trenutno največji izziv predstavljajo težave s pomanjkanjem vode in sušami, podnebne spremembe pa bodo bržkone problem še poglobile. Ta težava pa ni omejena na sredozemske države. Češka namreč poroča o območjih s pogostim pomanjkanjem vode, Francija in Belgija pa o prekomerno izkoriščanih vodonosnikih.

Poročilo potrjuje, da mora gospodarjenje z vodami temeljiti na hierarhiji možnih rešitev problemov z vodo, pri čemer mora biti upravljanje povpraševanja po vodi prednostna naloga. Možnosti za oskrbo z vodo se bodo določale šele takrat, ko se izčrpajo vse možnosti za prihranek vode. Težave povezane s sušami in pomanjkanjem vode morajo biti prepoznane kot bistveni ekološki izzivi in biti predpogoj za trajnostno gospodarsko rast v Evropi. Komisija bo izvajanje ukrepov preverjala in o tem poročala evropskemu svetu in evropskemu parlamentu. Popolno poročilo je na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/environment/water/quantity/eu_action.htm#2009.

Pozivi k davčnim ureditvam za obremenitve okolja

Evropska komisija je skupaj s programom Združenih narodov za okolje objavila pomembno novo poročilo o vplivu produkcije in potrošništva na okolje in resurse, ki poudarja, da morajo velike gospodarske sile korenito spremeniti svoj način uporabe omejenih virov. Namen te raziskave so znanstveno dodelana stališča v zvezi s prioritetami v industrijskem sektorju, kategorijah potrošnje in materialov. Prvič do sedaj, je bila narejena raziskava na globalni ravni za razvite države in države v razvoju, ki morajo začeti težiti k »zeleni ekonomiji«.

Vsi se zavedamo pomembnosti trajnostnega razvoja na področju prehrane, mobilnosti in bivanja, če želimo ohraniti biotsko raznovrstnost in preprečiti klimatske spremembe, saj so prav na področju vsakdanje potrošnje še neizkoriščene možnosti sistematske izgradnje načinov preprečevanja onesnaževanja. V poročilu Evropske komisije

in programa Združenih narodov za okolje, so predstavljene znanstveno utemeljene prednostne naloge za skupna svetovna prizadevanja v zvezi z okoljem. Okoljske spremembe se pojavljajo na vseh stopnjah pridelave produktov, najpogosteje v povezavi z agrikulturo, porabo fosilnih goriv, industrijskih procesov, pognojevanjem ter pridobivanjem energetskih virov, vključno z biomaso in mineralnimi gorivi. Proizvodi, materiali ter gospodarske dejavnosti in dejavnosti, povezane z našim načinom življenja, so razvrščeni glede na svoje učinke na okolje in vire. V 21. Stoletju so glavna dilema prav okoljske spremembe, ki predstavljajo hkrati tudi globalni izziv za znanost, ekonomijo in potrošništvo, s tem pa sodijo tudi v polje odgovornosti vsakega posameznika.

Med najpomembnejšimi ugotovitvami svetovne raziskave velja izpostaviti, da se danes več kot polovica vseh svetov-

nih prehrabnih poljščin uporablja za krmljenje živali in da podvojitev bogastva praviloma povečuje obremenitev okolja za 60 do 80 odstotkov. Agrikultura in potrošnja hrane sta najpomembnejša pospeševalca okoljskih obremenitev, predvsem spremembe habitatov, klimatskih sprememb, porabe vode in strupenih emisij. Uporaba fosilnih goriv za ogrevanje, transport in predelavo železa, povzroča izčrpavanje zalog fosilnih goriv, klimatske spremembe ter obsežne vplive v zvezi z škodljivimi izpusti. Študija je pokazala, da so izpusti Co2 tesno povezani z ekonomsko rastjo in naraščajočim številom prebivalstva. Ti bodo naraščali, vse dokler se ne bo korenito spremenil nas vzorec obnašanja v produkciji in ne nazadnje tudi potrošnji produktov.

V namen zaježitve onesnaževanja zaradi razvoja gospodarstva je Evropska komisija, skupaj s programom Združenih narodov za okolje razvila strategijo za zaviranje negativnih vplivov na okolje in opozorila na pomanjkljivosti nekaterih že obstoječih tehnologij za pridobivanje energije, kot so to na primer baterije avtomobilov na električni pogon in sestavni deli solarnih celic. Postopki prečiščevanja kovin in izdelava »čiste tehnologije« so veliki energijski potrošniki, njihovi vplivi na okolje pa še niso dodobra raziskani.

Na področju industrijske produkcije, potrošnje in materialov je še mnogo možnosti za izboljšanje uvidov v tematiko s pomočjo povečanega števila analiz in večjim številom podatkov v okviru mednarodno konsistentnih podatkov. Na takšen način bi lahko lažje spremljali napredek, ekonomske pokazatelje in uspeh pripravljenih strategij.

149 strani dolgo poročilo, ki ga je pripravil mednarodni forum za trajnostno upravljanje virov, navaja, da morajo zakonodajalci in oblikovalci politik, če želijo najti kar najboljše rešitve za blaginjo Zemlje, prek davkov in drugih spodbud dati zagon okolju prijaznejšim kmetijskim praksam in zmanjšati rabo fosilnih goriv. Celotno besedilo poročila je na voljo na naslovu: <http://www.unep.fr/scp/rpanel/producsand-materials.htm>.

Kampanja moja družba – za večje sodelovanje občin in nevladnih organizacij

GORAN FORBICI

Nevladne organizacije s svojo široko mrežo storitev, projektov in programov slovenskih društev, zavodov in ustanov dandanes tako močno prevevajo sleherni kotiček našega vsakdana, da

si življenja brez njih domala ne znamo več predstavljati. Njihovo delovanje sega od gasilstva, športa, dobrodelnosti, kulture do okolja, sociale, zdravja, skrbi za starejše ...

Število slovenskih nevladnih organizacij se je v 2010 približalo 23 000, med njimi pa so najštevilčnejša ravno lokalna, občinska društva. Kar 85 odstotkov ali 20 000 jih namreč deluje izključno na lokalni ravni in so neposredno vpletena v lokalno življenje. Njihov namen je prispevati k boljši kakovosti življenja vsakega posameznika, pa naj bo to organizacija prostega časa ali pa pomoč v stiskah vseh oblik, socialnih, telesnih, duševnih ...

Ne preseneča torej, da je delovanje nevladnih organizacij izredno povezano z delom občin in da je njihovo sodelovanje postalo del vsakdana. Ne nazadnje tudi zato, ker se stežka najde župan, občinski svetnik ali zaposleni v občinski upravi, ki ni ali vsaj nikoli ni bil član kakšnega društva, gasilskega, športnega, kulturnega ...

Prav tako so občine najpomembnejši podpornik lokalnih društev, ta pa zato sodelujejo na raznih občinskih dogodkih in proslavah, gasilska v imenu občine zagotavlja požarno varnost itd. A občine in nevladne organizacije ne povezuje samo to, da si oboje prizadevajo za čim boljše življenje lokalnih prebivalcev, ampak tudi to, da jih povezujejo in zbližujejo. Jim dajejo občutek (so)pripadnosti in skupnega.

Uvodoma smo že našli nekaj tradicionalnih dejavnosti nevladnih organizacij. Gasilstvo, šport, kultura, lokalni turizem, lovstvo, planinstvo ... A v zadnjih nekaj letih je opazen trend širjenja njihovih aktivnosti tudi na tista področja, kjer so imeli prej vodil-

no vlogo razni javni zavodi in službe. Gre predvsem za področje socialnih storitev, od pomoči gibalno oviranim in starejšim do dela z otroki in mladimi. Tovrsten razvoj je po eni strani posledica »krčenja« države, po drugi pa prepoznanja pomembnih prednosti takšne pluralizacije izvajanja javnih storitev. S tem, ko so vsakodnevno v stiku z okoljem, v katerem delujejo, so se nevladne organizacije sposobne izredno hitro odzvati na potrebe prebivalcev, medtem ko je odzivni čas javnih institucij zaradi njihove formaliziranosti lahko precej daljši. Njihova bližina in vpetost v lokalno okolje prebivalcem obenem omogoča tudi večji nadzor nad kakovostjo storitev ter jim ponuja možnost sodelovanja in njihovega sooblikovanja. Velik del dejavnosti nevladnih organizacij namreč sloni na prostovoljnem delu. Kot take so tudi najpomembnejši spodbujevalec dobrodelnosti in humanitarosti.

Sodelovanje občin in nevladnih organizacij

Zato, da bi lahko nevladne organizacije čim uspešneje opravljale svoje poslanstvo, je nujno potrebna podpora občin. Vse prepogosto se namreč tovrstna podpora ustavi pri financiranju, čeprav je možnosti precej več. Tudi takšnih, ki ne terjajo nobenih dodatnih sredstev, ampak le nekaj truda in dobre volje.

Med drugim lahko občine tako svojim nevladnim organizacijam pomagajo z brezplačnimi prostori za delovanje, nudijo jim lahko pravno in računovod-

sko svetovanje. Na razne načine lahko tudi spodbujajo njihovo sodelovanje z lokalnimi podjetji, npr. preko partnerskih projektov in korporativnega prostovoljstva, ko zaposleni v nekem podjetju v okviru svojega delovnega časa pomagajo nevladnim organizacijam pri izvajanju njihovih aktivnosti.

Pomembno je tudi sodelovanje občine pri izboljševanju vidnosti in prepoznavnosti domačih nevladnih organizacij. Občine lahko tako organizirajo občinski dan nevladnih organizacij, kjer se zberejo in predstavijo vsa občinska društva, zavodi in ustanove, s čimer njihovo delo še dodatno približajo občanom. Na svojih spletnih straneh lahko tudi vodijo sezname tistih nevladnih organizacij, ki jih finančno podpirajo, ter seznane njihovih najpomembnejših dejavnosti. Vsako leto lahko tudi podeljujejo nagrado za najobčinskega prostovoljca, v svojih prostorih pa bi lahko celo vzpostavile info točko, kjer bi se lahko občani izčrpno informirali o delovanju domačih društev, pa tudi, kako se lahko sami vključijo v njihove aktivnosti, kot člani ali prostovoljci, in s tem še sami prispevajo k kvaliteti življenja v svoji občini.

Kampanja Moja družba

Naštete predloge smo povzeli iz priročnika Skupaj za skupnost, ki je nastal v okviru vseslovenske kampanje Moja družba, ki je spomladi stekla na pobudo nevladnih organizacij. Mnogi izmed ukrepov so nevladnim organizacijam po občinah že zdaj na voljo. A nikjer vsi naenkrat. Kakšen pa tudi

nikjer. Krajina slovenskih občin je, če pogledamo, kako poteka njihovo sodelovanje z nevladnimi organizacijami, namreč precej raznolika. Ponekod je sodelovanje izredno razvito, drugje precej manj. S kampanjo Moja družba želijo zato v nevladnih organizacijah prispevati k zmanjšanju razlik in med občinami in nevladnimi organizacijami spodbuditi razmislek o tem, kako bi lahko še tesneje sodelovale.

Kampanja je nastala je na pobudo desetih regionalnih stičišč nevladnih organizacij, ki v okviru posameznih regij nevladnim organizacijam ponujajo različne podporne storitve, od izobraževanj in svetovanj do pomoči pri zbiranju sredstev in prijavah na razpise, in to z namenom njihovega čim učinkovitejšega delovanja in razvoja. Pridružil pa se ji je tudi Center nevladnih organizacij (CNVOS).

Letošnja prva akcija v okviru Moje družbe bo potekala v času pred lokalnimi volitvami. Aktualne župane in županje ter kandidate in kandidatke bodo nevladne organizacije navorjale s predlogi za sodelovanje in jih spraševale, kako so in kako bodo vključili društva, zavode in ustanove v svoje predvolilne programe oziroma kako vidijo njihovo vlogo pri prihodnjem razvoju občin.

Dogodke, napovedi in poročila je mogoče spremljati na spletni strani www.mojadruzba.si, kjer lahko kandidati in kandidatke tudi izrazijo podporo akciji in se obenem zavežejo k spoštovanju in priznavanju dela in pomena nevladnih organizacij.

Izziv za enakost spolov v izobraževanju

Evropska komisija je predstavila novo študijo o odpravljanju neenakosti spolov v izobraževanju v evropskih državah. Izsledki kažejo, da so razlike med spoloma tako pri izbiri študija kot pri uspešnosti.

Študija zajema 29 držav, med temi so vse države članice EU razen Bolgarije ter Islandijo, Lihtenštajn in Norveško. Vse evropske države, razen nekaterih izjem, imajo ali nameravajo imeti politike za enakost spolov v izobraževanju.

Temu navkljub pa evropske šole še niso izkoristile potencial za odpravljanje tradicionalnih vlog, pač pa je izobrazba in poklic dečkov in deklic Evrope še vedno močno odvisen od tradicionalnih nazorov deljenja vlog. Zato si evropska komisija prizadeva povečati senzibilnost za prikrito neenakopravnost v šolah, spodbujati zaposlitev žensk na vodilnih mestih v izobrazbenem sektorju, spremembo vzorcev učne uspešnosti, značilnih za spol, in odpravo nadlegovanja na podlagi spola v šolah.

Pobude vlad za osveščanje staršev o enakosti spolov in njihovo aktivnejše vključevanje v spodbujanje enakosti spolov v izobraževanju pa so redke. Dekleta navadno dosegajo višji učni uspeh, medtem ko je verjetnost slabega učnega uspeha ali prenehanja šolanja višja pri dečkih. Raziskave so pokazale, da so v 1/3 evropskih držav dečki šibkejši pri branju, medtem ko imajo dekleta pogostejše težave z matematiko. Vendar pa je potrebno omeniti, da je daleč najpomembnejši faktor učne uspešnosti socialno-ekonomski status učenca.

Dekleta in dečki, ki obiskujejo poklicne šole, se za poklic pogosto odločajo glede na tradicionalno deljenje vlog in poklicev. Prav zaradi tega je potrebno polagati več pozornosti na poklicno usmerjanje, ki se mora zoperstavljati stereotipni diskriminaciji spola v šolah, med študenti in v zaposlitvenem sektorju. Le dve tretjini evropskih držav izvajajo politiko enakopravnosti spolov v višjem in visokem izobraževanju, večina le-teh pa posveča največ pozornosti povečanju prisotnosti žensk v znanosti, hkrati pa prisotnost žensk v visokem in višjem izobraževanju vedno bolj upada. Te težave se zaveda le 1/3 evropskih držav, ki ponujajo posebne finančne štipendije za ženske v znanosti, nudijo varstvo otrok na delu in izvajajo politiko pozitivne diskriminacije, kakor na primer naša sosedna Avstrija.

Projekt MODEL uspešno zaključen

LARISA LOVRENČEC,
RA SINERGJA, D.O.O.

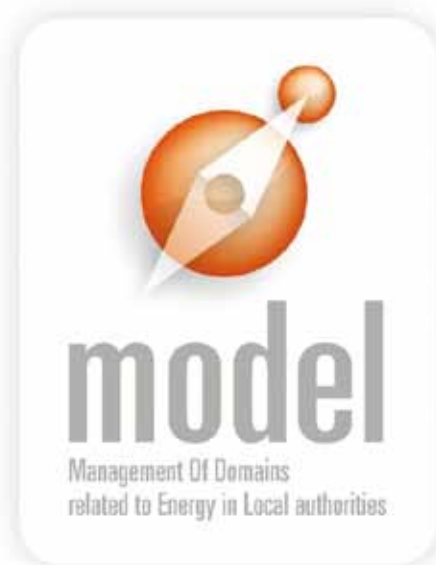
Projekt MODEL, ki je bil delno sofinanciran iz evropskega programa Intelligent Energy Europe (IEE), je strmel k spodbujanju t.i. »upravljanja energetskega področja v lokalnih skupnostih«.

Projekt je trajal 32 mesecev, od septembra 2007 do aprila 2010. Pri projektu je sodelovalo 43 evropskih pilotnih občin, med katerimi je bilo tudi 5 slovenskih (Cankova, Moravske Toplice, Puconci, Velenje in Gornja Radgona) ter devet partnerjev in trije opazo-

valci iz desetih držav novih članic EU in Hrvaške. Slovenijo je pri projektu zastopala Razvojna agencija Sinergija, d.o.o.

Cilji projekta so bili povečanje kapacitete lokalnih skupnosti na področju energetskega upravljanja, spremeniti podobo svoje občine in postati model (vzor) za svoje občane in druge evropske občine.

Glavne aktivnosti, ki jih je Sinergija izvedla v okviru projekta, so bile sestavni del 5-ih praktičnih ukrepov: vzpostavili smo 4 energetske enote in angažirali energetskega menedžerja v občinski administraciji, pripravili smo 5 lokalnih energetskih akcijskih planov in vključili občine v energetske informacijske sisteme, pomagali pri pridobivanju virov financiranja za konkretne investicije (16) ter nenazadnje izboljšali ozaveščenost občanov o možnih trajnostnih aktivnostih na področju energije (energetski dni).

Med trajanjem projekta je Sinergija kot vodja delovnega sklopa pomagala partnerjem pripraviti 21 primerov dobrih praks; sodelovala je na različnih seminarjih, delavnicah, pri izdaji projektnega časopisa TIME in CD-ja; aktivno promovirala projekt na lokalni/regionalni/nacionalni ravni; pomagala pri zbiranju podatkov in pripravi plakatov za naših pet pilotnih občin za kampanjo Display® (objava in izboljšanje energetskega stanja javnih zgradb); organizirala 14 energetskih dni. V okviru projekta smo prav tako izdelali plakate, letake projekta MODEL, brošuro in CD z vsebino Skupna okvirna metodologija ter sestavili priporočila za izboljšanje energetskega stanja za lokalne skupnosti.

Pri tekmovanju za nagrade projekta MODEL v kategoriji *Najboljša energetska enota 2008* je KSENA iz Velenja pridobila 2. mesto. V skupni kategoriji *Najboljše pilotno mesto 2009* je Mestna občina Velenje dobila 3. mesto, Občina Cankova pa 4. mesto.

Na podlagi rezultatov, ki jih je izvedla Razvojna agencija Sinergija, bodo naše nadaljnje aktivnosti usmerjene v vodenje procesov za zmanjšanje rabe energije v zgradbah, v sodelovanje pri različnih nacionalnih in evropskih projektih ter v aktivno promocijo in izobraževanje s področja OVE in URE.

Več informacij o projektu lahko dobite na www.energymodel.eu.

O razpoložljivih sredstvih v okviru “švicarskega prispevka”

SUZI KVAS,
DIREKTORICA SOCIO CELJE

Prvi sestanek usmerjevalnega odbora Sklada za nevladne organizacije (NVO) in Sklada za male projekte v okviru partnerstva je potekal v Ljubljani 9. junija in je bil namenjen formalni vzpostavitvi delovanja upravnega odbora ter pregledu in potrditvi razpisne dokumentacije za prvi javni razpis v okviru Sklada za NVO in za male projekte v okviru partnerstva.

V okviru dnevnega reda smo obravnavali: obravnava in sprejem poslovnika usmerjevalnega odbora, določitev dodatnih meril za izbor projektov, obravnava razpisne dokumentacije in razno.

Najprej smo obravnavali osnutek poslovnika, ki zajema naše pristojnosti. Po pripombah, ki smo jih vnesli, smo tudi vsi prisotni podpisali izjavo o nepristranskosti in zaupnosti v času našega sodelovanja.

Najprej smo določili nekaj novih meril za izbor projektov. Potem pa smo obravnavali osnutek razpisne dokumentacije za 1. javni razpis Sklada za NVO in Sklada za male projekte v okviru partnerstva. Podali smo kar nekaj pripomb.

Na koncu smo se dogovorili, da se javni razpis objavi 14. 6. 2010 na spletni strani vmesnega organa www.svicarski-prispevek.si, v Uradnem listu pa se 18. 6. 2010 objavi uradno obvestilo o objavi razpisa.

Naslednje srečanje bo v oktobru. Zaradi zaupnosti podatkov pred objavo razpisa ne smemo podajati nobenih podatkov o razpisni dokumentaciji.

5. sestanek projektnih partnerjev NIMSEC

SAŠA KEK

Vponedeljek, 14., in v torek, 15. junija, so se še zadnjič sestali projektni partnerji projekta NIMSEC, tokrat v Mariboru. Za organizacijske in tehnične podrobnosti za izvedbo zadnjega sestanka, na katerem so partnerji pregledali zaključene projektne aktivnosti in identificirali še zadnje, ki jih je potrebno dokončati, je organizirala Skupnost občin Slovenije. Osnovni cilj projekta NIMSEC je izboljšanje energetske učinkovitosti na lokalni ravni in povečanje skupnega dela energije iz obnovljivih virov. Ta cilj se izvaja skozi niz ukrepov, kot so izvedba analize energetske bilance na področjih povezanih z projektom; osnovanje modela energetske trajnostnih občin s strategijo ukrepov energetske učinkovitosti in pilotnih aktivnostih. Le-ti med drugim vključujejo tudi postavitev t.i. pametne energetske hiše; implementacija konkretnih tržnih ukrepov s sporazumi in zavezami na treh strateških področjih, tj. na lokalni in regionalni ravni, industriji/kmetovanju in širši skupnosti; on-line izobraževanje, namenjeno inženirjem, energetikom in drugim zainteresiranim posameznikom, ki ga že izvaja tehnična fakulteta Univerze v Burgosu; izvedba promocijskih, ozaveševalnih in diseminacijskih aktivnosti.

Poleg treh partnerjev iz Slovenije projekt v ostalih vključenih državah izvajajo še: Tehnična fakulteta Zamora Univerze v Salamanki, Energetska agencija iz Cadiz in podjetje Soluciones Renovables S.L iz Španije; Občina Karlovo in Regionalna energetska agencija Pazardjik iz Bolgarije ter Regionalna razvojna agencija Medžimurske županije in Končar gospodinjstvi aparati d.d. iz Hrvaške. Ukrepi, ki so predlagani v okviru projekta, bodo skladno s tem realizirani v štirih regijah, v katerih delujejo člani konzorcija, predvsem v Pomurju v Sloveniji, Cadizu v Španiji, Karlovo v Bolgariji in Medžimurju na Hrvaškem. Ciljne skupine projekta so posamezne lokalne samouprave, industrijski in kmetijski subjekti, profesionalna združenja inženirjev in inštalaterjev ter študentov na študijih povezanih z energetiko. Izvedba projekta se je formalno začela januarja letos in bo trajala do februarja 2010. leta. Rezultate projekta najdete na spletni strani www.nimsec.info, kjer ciljne skupine, v prvi vrsti občine in lokalni deležniki, najdejo tudi model energetske trajnostne skupnosti oz. priporočila za uvedbo in izvajanje energetske trajnostnih aktivnosti na njihovem območju.

Intelligent Energy Europe

Nogometna ekipa županov SOS v Romuniji

SINIŠA PLAVŠIČ

Nogometna ekipa županov in podžupanov Skupnosti občin Slovenije je v organizaciji slovensko-romunskega poslovnega kluba TRIGLAV-CARPATI, pod pokroviteljstvom Veleposlaništva Republike Slovenije v Bukarešti in v sodelovanju s turistično agencijo Adeona Tour iz Bukarešte, ki je največji promotor Slovenije in njenih turističnih zmogljivosti v Romuniji, obiskala pokrajino Dobrogea, ki leži na jugovzhodnem delu Romunije. Delovni obisk je bil osredotočen na mesti Constanta ter Mangalija, kjer sta bila naša gostitelja župan Constante Radu Mazare in župan Mangalije Mihai

Claudiu Tusac. Prav tako je v Constanti potekalo tudi družabno srečanje, v okviru katerega sta prijateljsko nogometno tekmo odigrali Ekipa županov SOS in romunski nasprotniki. Ob prihodu v mesto Constanta je slovenskim gostom dobrodoščilo izrekel. Liviu Tramudana, vodja službe za mednarodne odnose občine Constanta. Program naslednjega dne se je začel s svečanim sprejemom, ki se ga je udeležil Mihaia Darabana, predsednik Gospodarske zbornice Constanta in gospodarstveniki regije. V kratkih pozdravnih nagovorih sta Branko Grgič, ekonomski svetovalec Veleposlaništva Slovenije v Romuniji, ter Marko Simić,

predsednik slovensko-romunskega poslovnega kluba, predstavila predvsem možnosti, ki se podjetjem obeh regij odpirajo in poudarila vlogo poslovnega kluba, ki postaja vse močnejša vez pri povezovanju slovenskih in romunskih podjetij. Sledila je kratka predstavitev Skupnosti občin Slovenije ter posameznih občin s poudarkom na možnostih sodelovanja v prihodnje. V popoldanskem času se je druženje nadaljevalo s težko pričakovano prijateljsko nogometno tekmo, ki pa se je na žalost vseh slovenskih navijačev končala z izidom 5:2 za domačine. Prepričani smo, da bo bolje na povratni tekmi jeseni v Sloveniji.

V soboto, 8. maja, je delegacijo v Mangaliji sprejel župan Mihai Claudiu Tusac ter podrobneje predstavil in razkazal svoje mesto. Vedrina in želja po napredku se v tem mestu vidi na vsakem koraku, kar je nedvomno zasluga aktivnega in dinamičnega župana. Župan je slovenskim gostom s ponosom razkazal svoje mesto, novo marino in na koncu tudi kobilarno s 350 konji, zaenkrat še pod državno upravo, želijo pa si spremembe tega statusa, saj v razvoju in posodobitvi kobilarne vidijo dodano vrednost v turistični ponudbi..

Obisk županov, srečanja v obeh mestih in neformalno druženje je bilo izpeljano brezhibno, namen pa nedvomno dosežen: vzpostavile so se prijateljske vezi.

S predvidenim ponovnim srečanjem v Sloveniji se bodo ti odnosi še okrepili in če poznamo mentaliteto ljudi Romunije, lahko z vso gotovostjo zatrdimo, da je to prvi korak k uspešnemu sodelovanju v prihodnosti.

Ekipa (z leve): Zgoraj: Danilo Burnač (direktor Mariborskega vodovoda), Stanko Glažar (direktor mestne uprave MO Ptuj) Miran Jurkošek (župan Občine Štore), Peter Misja (župan Občine Podčetrtek), Roman Richter (podžupan Občine Pesnica), Anton Zakrajšek (župan Občine Velike Lašče), Marko Simić (slovensko-romunski poslovni klub Triglav-Carpati). Spodaj: Ladislav Pepelnik (podžupan Občine Ruše), Jožef Škalič (župan Občine Kuzma), Siniša Plavšič (Skupnost občin Slovenije), Branko Ledinek (župan Občine Rače-Fram), Alojz Podgoršek (župan Občine Šmartno ob Paki).

2. turnir v malem nogometu in odbojki

SINIŠA PLAVŠIČ

No, pa smo le dočakali naslednike prekmurskih občin in Mestne občine Maribor, ki sta na lanskem turnirju osvojili prvo mesto v malem nogometu oziroma odbojki. V petek, 4. junija, je na Ptuj potekal drugi, zdaj lahko rečemo že tradicionalni, turnir SOS v malem nogometu in odbojki. Podobno kot na lanski prireditvi se je na prireditvi zbralo večje število županov, županov, direktorjev zaposlenih v občinskih upravah ter občinskih svetnikov. Celotna prireditev je potekala v izrednem vzdušju, kljub temu da je na začetku malo ponagajalo vreme, ki pa se je hitro prilagodilo pomembnosti prireditve. Po končanem tekmovalnem delu se je druženje ob glasbi ter hrani in pijači nadaljevalo dolgo v noč.

Nogometni del turnirja

že nekaj časa je znano, da se na Ptuj rojevajo in kalijo dobri nogometaši, kar nedvomno velja tudi za zaposlene na Mestni občini Ptuj, ki so na lanskem turnirju v Podčetrtku zasedli 2. mesto po slabšem izvajanju kazenskih strelov v finalu. Zato se je Ekipa MO Ptuj na turnirju, ki je bil organiziran na njihovem »domačem terenu«, upravičeno nadejala dobremu rezultatu. Vendar je na nogometnem delu turnirja sodelovalo še sedem drugih ekip, ki so bile trdno odločene prekriti načrte domačinov za osvojitev prvega naslova prvaka: Občina Ruše, Ekipa Goričko, MO Maribor, Občina Šmartno ob Paki, Občina Slovenska Bistrica, Skupna občinska uprava občin Podravja in ekipa glavnega sponzorja Xlab d.o.o..

Domačini so že v prvem srečanju z Občino Ruše, ki so ga izgubili z 2:0, vzbudili dvom o osvajanju naslova prvaka, saj se je tudi v njihovi igri dalo začutiti, da jim skoraj zagotovo manjka tisti del mozaika, ki bi jim poleg ostalih kvalitete zagotovil dvig najzlahtnejšega pokala. Vendar kot pravi pregovor: upanje umira zadnje. Tako so Ptujčani v naslednjih dveh srečanjih pokazali, da jih ne gre zlahka odpisati ter obe tekmi

z nekaj sreče tudi zmagali. Izkupiček šestih točk jim je zagotavljal drugo mesto v skupini ter polfinalno srečanje s prvim iz skupine B – Ekipo Goričkega. V izredno enakopravnem dvoboju je s pomočjo sreče in hrabrosti slavila Ekipa Goričkega s tesnim izidom 2:1. Tako Ptujčanom ni preostalo nič drugega kot obraniti čast na domačem terenu ter v dvoboju za tretje mesto premagati poraženca drugega polfinalnega dvoboja – MO Maribor. Z rutinirano igro jim je to tudi uspelo in tako so se Ptujčani kljub višjim pričakovanjem na koncu veselili osvojitve tretjega mesta.

Debitant na nogometnem delu turnirja – Občina Ruše se je turnirja udeležila, zavedajoč se svoje kvalitete, vendar brez velikega pompa in napovedi. Toda njihovo znanje in kvaliteto so hitro na svoji koži občutili Ptujčani, ki so v prvi tekmi predtekmovanja z Rušani izgubili 2:0. S tem so ti vsem udeležencem jasno pokazali, da z njimi heca ne bo in takoj postali prvi favorit za skupno zmago. Najbolj športna občina, kot so se sami poimenovali, je tudi v naslednjih dveh tekmah predtekmovanja rutinirano slavila ter varčevala moči za odločilne dvoboje. V polfinalu so se pomerili s sosednjo občino MO Maribor, ki jih sicer po površini in številu prebivalstva prekaša, vendar so Rušani v slogu Slovenije proti veliki Rusiji hitro pokazali, kdo je gospodar na nogometnem igrišču. Hitro so si priigrali veliko prednost, ki jo kljub počitku nekaterih ključnih igralcev niso več izpustili iz rok in slavili s 6:3. V finalu se je pričakoval enakopraven dvoboj najboljših ekip turnirja, vendar je Ekipa Goričkega zaradi utrujenosti odigrala pod nivojem svojih prejšnjih srečanj ter izgubila z 1:5. Tako so Ruše, lažje kot je bilo pričakovati, prišle do prvega naslova prvaka.

Odbojarski del turnirja

Kot tudi na zadnjem turnirju v Podčetrtku je bil tudi letos poleg nogometa or-

ganiziran turnir v odbojki. Na zadnjem turnirju je bilo veliko pripomb, ker se je igralo zunaj na igrišču, zato smo se letos potrudili in organizirali turnir odbojke v dvorani. To nam je seveda uspelo samo s pomočjo gostitelja turnirja MO Ptuj. Letošnjega turnirja se je udeležilo sedem ekip, in sicer so se domačinom MO Ptuj ter Skupni občinski upravi občin Podravja pridružile še ekipe MO Maribor, Občine Slovenske Bistrice, Občine Puconci, Občine Ruše ter Občine Štore.

Občina Ruše, ki se ji lani ni uspelo uvrstiti med prva tri mesta, se je lotila resnih priprav. Eno leto pridnega treninga je prineslo rezultat in ekipa občine Ruše je brez izgubljenega niza dobila turnir v odbojki. Podžupan občine Ruše je po tekmi povedal, da se zaveda, da je prvo mesto lažje osvojiti kot braniti. Zaveda pa se tudi prednosti domačega terena, zato je tudi predlagal, da bo Občina Ruše naslednje leto gostila 3. turnir v malem nogometu in v odbojki.

Ne gre mimo občine Ruše

občina Ruše je z zmagama na nogometnem in odbojarskem delu turnirja dokazala, da njihov naziv - najbolj športna občina ni slučajnost. Tako nogometni kot odbojarski del turnirja so dobili rutinirano brez kakršnegakoli dvoma o upravičenosti njihove zmage. Poleg tega je občina pokazala, da poseduje tudi druge talente, saj je njihov podžupan Ladislav Pepelnik vseskozi na svojstven način povezoval prireditev ter vodil podelitve pokalov in nagrad.

Glede na predstave v tekmovalnem delu turnirja in vse ostale prispevke Občine Ruše se je Skupnost občin Slovenije z veseljem odzvala na pobudo Rušanov, da se naslednji, 3., turnir SOS v malem nogometu in odbojki izpelje prav v njihovi občini, kjer bo po besedah bodočega gostitelja poskrbljeno za razširitev tekmovalnih disciplin.

Se vidimo naslednje leto.....v Rušah

No, pa je tudi 2. turnir SOS v malem nogometu in odbojki za nami. Čas hitro teče, saj se zdi, kot da je prvi turnir bil še včeraj, zato vam priporočamo, da čim prej pričnete s pripravami na Ruše 2011, in se vidimo.....v Rušah.

Župan MO Ptuj dr. Štefan Čelan

Zmagovalna ekipa v nogometu je ekipa Občine Ruše.

Ekipa SOS je skrbela za upoštevanje pravil.

Županja občine Slovenska Bistrica Irena Majcen

Ekipa Občine Ruše je zmagala v odbojki.

Predstavniki podjetja XLAB so podelili nagrado najbolj športni občini Ruše.

STE PREPRIČANI, DA POTREBUJETE BORZNEGA MEŠETARJA?

PAMETNI SAMI ODLOČAJO O SVOJEM DENARJU!

Zato **odprite svoj trgovalni račun na www.brokerjet.si**, spremljajte naše redne novice, strokovne prispevke in izobraževalne akademije ter sami poskrbite za dodano vrednost vašega denarja.

Ne pustite se ujeti sladkim obljubam in naključjem ampak **vzemite usodo v svoje roke!**

Več informacij na telefonski številki **01 583 22 95**.

ENOSTAVNO • UGODNO • VARNO

